

Lietuvos
mokslų
akademijos

2015

metų
veiklos
ataskaita

75

TURINYS

- 1. Institucijos pavadinimas | 2**
- 2. Institucijos steigėjas | 2**
- 3. Institucijos vadovas | 2**
- 4. Ataskaitinis laikotarpis | 2**
- 5. Institucijos veiklos pobūdis ir tikslai (pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus) | 2**
 - 5.1. LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI | 2
 - 5.2. AKADEMIJOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR VALDYMAS | 2
 - 5.3. FUNKCIJŲ VYKDYMAS IR VEIKLA | 3
 - 5.3.1. Mokslų akademijos narių visuotiniai susirinkimai | 4
 - 5.3.2. LMA prezidento ir Prezidiumo veikla | 6
 - 5.3.3. Inicijuoti moksliniai tyrimai, leidybinė mokslo žinių sklaida | 9
 - 5.3.4. Mokslo populiarinimo publikacijos, žinių apie mokslą ir technologijas sklaida | 11
 - 5.3.5. Moksliniai kongresai, konferencijos, simpoziumai, seminarai ir kiti renginiai | 14
 - 5.3.6. Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis bei organizacijomis, dalyvavimas jų veikloje ir programose | 20
 - 5.3.7. Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas | 24
 - 5.3.8. Premijų ir apdovanojimų teikimas | 25
 - 5.3.9. Bendradarbiavimas su regionais, pramonės ir verslo įmonėmis bei organizacijomis | 26
 - 5.3.10. Bendradarbiavimas su mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijomis | 27
 - 5.3.11. LMA skyrius „Mokslininkų rūmai“ | 28
 - 5.3.12. LMA Leidybos skyrius | 30
 - 5.3.13. LMA Užsienio kalbų centras | 31
 - 5.3.14. LMA archyvas | 31
 - 5.3.15. Valstybės biudžetinė įstaiga LMA Vrublevskių biblioteka | 32
 - 5.4. TARPTAUTINIAI RYŠIAI | 34
 - 5.4.1. Užsienio narių vaidmuo | 35
 - 5.4.2. Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis, kurių narė yra LMA | 36
 - 5.4.3. Ryšiai su tarpakademinių mokslinių mainų partneriais | 38
- 6. Institucijos veikla ir uždaviniai pagal specialiuosius pavedimus (Seimo nutarimus, valstybines programas ir pan.) | 39**
 - 6.1. SEIMO IR VYRIAUSYBĖS PAVEDIMAI ORGANIZUOTI IR KOORDINUOTI MOKSLINIUS TYRIMUS; KONSULTACIJOS, REKOMENDACIJOS IR EKSPERTINIAI VERTINIMAI VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS IR SAVIVALDYBĖMS | 39
 - 6.2. LIETUVOS MOKSLO PREMIJŲ KOMISIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS | 41
 - 6.3. BENDRADARBIAVIMO SU CERN KOORDINAVIMAS | 41
 - 6.4. EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ REMIAMŲ VALSTYBĖS PLANUOJAMŲ PROJEKTŲ VYKDYMAS | 42
 - 6.4.1. Vykdyti projektai | 42
 - 6.4.2. Parengti ir pateikti projektai | 43
- 7. Klausimai ir problemos, kurias siūloma spręsti LR Seimui ir Vyriausybei | 44**
- 8. Skirti biudžetiniai asignavimai ir jų panaudojimas | 44**
- 9. Kitos gautos institucijos lėšos ir jų panaudojimas | 45**
 - 9.1. LĖŠOS, SKIRTOS PAVEDIMAMS VYKDYTI | 45
 - 9.2. KITOS GAUTOS INSTITUCIJOS LĖŠOS | 46
 - 9.3. GAUTŲ TIKSLINĖS PARAMOS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS | 46
 - 9.4. LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE | 46
 - 1 priedas. LMA NARIŲ ĮVERTINIMAS | 47
 - 2 priedas. LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAI | 48
 - 3 priedas. LMA IR SU PARTNERIAIS 2015 METAIS ORGANIZUOTI RENGINIAI | 50
 - 4 priedas. TARPTAUTINIŲ ASOCIACIJŲ, KURIŲ NARĖ YRA LMA, 2015 M. PARENGTOS MOKSLINĖS REKOMENDACIJOS | 59
- NAUDOTI SUTRUMPINIMAI | 60

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS 2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. Institucijos pavadinimas

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

2. Institucijos steigėjas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

3. Institucijos vadovas

Akademijos prezidentas prof. VALDEMARAS RAZUMAS

4. Ataskaitinis laikotarpis

2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d.

5. Institucijos veiklos pobūdis ir tikslai (pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus)

5.1. LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

Lietuvos mokslų akademija (toliau – LMA) yra žymiausias Lietuvos ir savo veikla su Lietuva susijusius užsienio mokslininkus jungianti valstybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkė yra valstybė. Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) yra valstybės, kaip LMA savininkės, teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. LMA veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, LMA statutu (toliau – Statutas) ir kitais teisės aktais. Remiantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54-2140), pakeistas ir LMA narių visuotinio susirinkimo patvirtintas LMA statutas (nauja redakcija) patvirtintas Seimo 2011 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. XI-1397 (Žin., 2011, Nr. 66-3101).

5.2. AKADEMIJOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR VALDYMAS

Aukščiausias Mokslų akademijos kolegialus savivaldos organas yra jos narių visuotinis susirinkimas. LMA veiklai tarp narių visuotinių susirinkimų vadovauja Mokslų akademijos prezidentas ir Mokslų akademijos prezidiumas (toliau – Prezidiumas). LMA turi mokslų skyrius ir administraciją (1 pav.).

Mokslų skyrių skaičių ir vidinę struktūrą nustato LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA yra tikrieji nariai, nariai emeritai ir užsienio nariai. Kiekvienas LMA narys kartu yra ir kurio nors LMA mokslų skyriaus narys. Nariai renkami iki gyvos galvos. Mokslų akademijos tikrieji nariai tampa nariais emeritais, kai jiems sukanka 75 metai. Mokslų akademijos tikrųjų narių skaičius – ne daugiau kaip 120. Narių emeritų

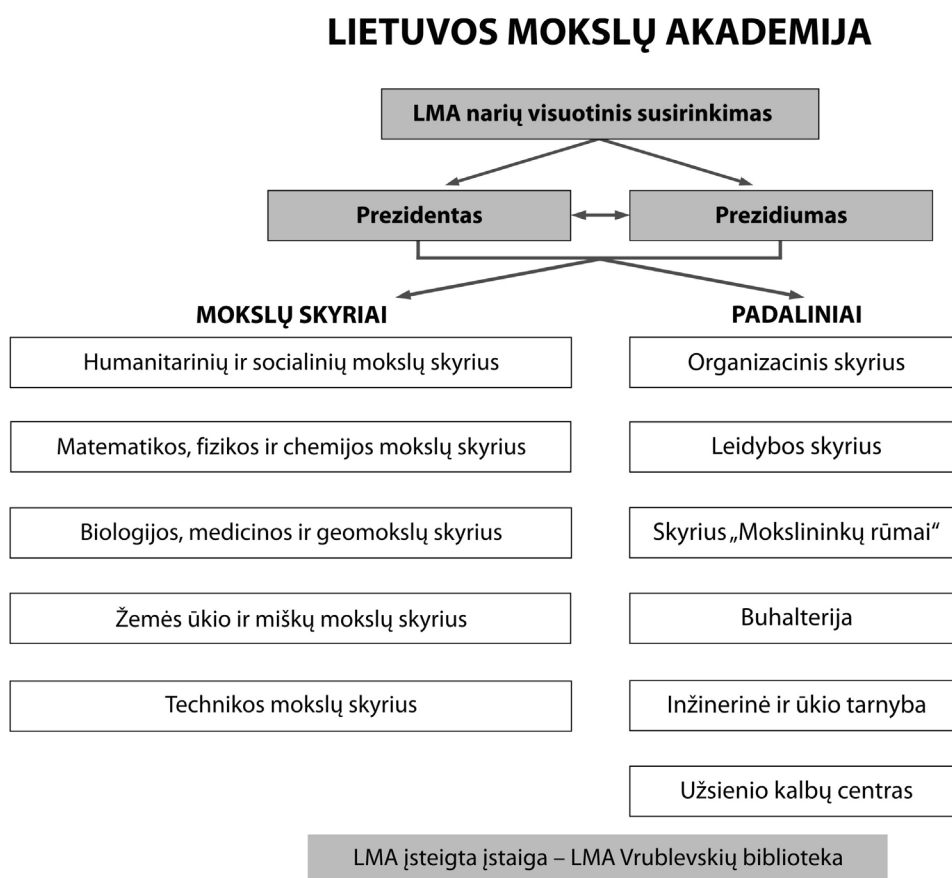
ir užsienio narių skaičius neribojamas. 2015 metų pabaigoje LMA buvo 105 tikrieji nariai, 45 nariai emeritai ir 66 užsienio namai. LMA narių sąrašas pateiktas 1 priede.

Administracijos struktūrą nustato Prezidiumas, kurį sudarė 9 nariai. Administracijoje 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 59 darbuotojai, tarp jų LMA prezidentas, viceprezidentas, vyriausiasis mokslinis sekretorius bei Visuotiniame susirinkime patvirtinti mokslų skyrių pirmininkai. Dalis asmenų (6 darbuotojai) 2015 m. dirbo pagal terminuotą darbo sutartį, vykdydami ES struktūrinių fondų projektus, 2015 m. sausio 1 – rugsėjo 30 d. jiems atlyginimas mokėtas iš ES struktūrinės paramos lėšų. Metų pabaigoje 14 žmonių dirbo Organizaciniame skyriuje, 6 – Leidybos skyriuje, 10 – Inžinerinėje ir ūkio tarnyboje, 9 – LMA Užsienio kalbų centre, kiti – LMA mokslų skyrių moksliniai sekretoriai, skyriaus „Mokslininkų rūmai“ bei buhalterijos darbuotojai, vadovybės referentės.

5.3. FUNKCIJŲ VYKDYMAS IR VEIKLA

Mokslų akademijos misija – sutelkus iškilus mokslininkus, inicijuoti veiklas, kurios stiprintų Lietuvos gerovę, prisidėtų prie mokslo, socialinės, kultūrinės ir ekonominės krašto plėtos. Įgyvendinama savo misiją, LMA siekia šių svarbiausių strateginių tikslų:

- 1) nuosekliai skatinti aukštą mokslinių tyrimų ir studijų lygį, ypač daug dėmesio skiriant svarbiausiems Lietuvos mokslo, kultūros, kalbos, ūkio ir socialinės pažangos klausimams atsižvelgiant į pasaulio mokslo tendencijas;
- 2) ugdyti visuomenės kritinį mokslinį mąstymą;
- 3) puoselėti mokslo ir akademinę laisvę, mokslinių tyrimų etiką.

1 pav.

Lietuvos mokslų akademijos struktūra

Penki Mokslų akademijoje veikiantys mokslų skyriai, jų nariai įgyvendina šią misiją pasitelkdami savo mokslinę ir praktinę kompetenciją.

- <<< **Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius (HSMS)** vertina humanitarinių ir socialinių mokslų būklę bei perspektyvas, skleidžia lituanistikos, tautiškumo ir valstybės dermės idėjas, puoselėja humanistinės kultūros tradicijas ir paveldą, ugdo teisės, teisingumo ir pilietiškumo vertybes; formuoja šalies ekonominės ir socialinės pažangos prioritetus (39 nariai: 19 tikrųjų, 10 emeritų ir 10 užsienio narių; skyriaus pirmininkas ALEKSANDRAS VASILIAUSKAS).
- <<< **Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius (MFChMS)** kartu su šalies ir užsienio mokslo ir studijų institucijomis dalyvauja sprendžiant aktualias tikimybių teorijos, diferencialinių lygčių, puslaidininkių ir lazerių fizikos, teorines fizikos ir astronomijos, įvairių chemijos mokslo šakų ir rezultatų praktinio taikymo klausimus, palaiko ryšius su verslo partneriais, savivaldybėmis ir kitų sričių mokslininkais, aktyviai prisideda prie mokslo, studijų ir verslo integracijos. Dalyvauja formuojant tiksliųjų mokslo kryptų tematiką, teikia siūlymus sprendžiant šalies ūkio problemas (49 nariai: 27 tikrieji, 5 emeritai, 17 užsienio narių; pirmininkas FELIKSAS IVANAUSKAS).
- <<< **Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius (BMGMS)** nariai, atstovaudami pagrindinėms biologijos, biomedicinos, biotechnologijos ir geomokslų šakoms, vykdo ekspertinį darbą, telkia mokslininkus glaudesniai bendradarbiavimui, rengia šių mokslo sričių jaunųjų mokslininkų konferencijas, skleidžia žinias šalies mokyklų pedagogams mokslinėse konferencijose, bendradarbiaudami su mokslo ir studijų, valstybės institucijomis, organizuoja respublikinius ir tarptautinius mokslo renginius (56 nariai: 25 tikrieji, 12 emeritų, 19 užsienio; pirmininkas VYTAUTAS BASYS).
- <<< **Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius (ŽŪMMS)** sprendžia aktualius agronomijos, miškotyros, zootechnikos, veterinarinės medicinos, aplinkos inžinerijos, maisto saugos ir kokybės, agrarinės ekonomikos ir sociologijos mokslų klausimus; rūpinasi agrarinių mokslų tyrimų plėtra, gautų rezultatų sklaida ir bendradarbiavimu su mokslo ir valstybinėmis institucijomis sprendžiant šalies ūkio problemas (27 nariai: 10 tikrųjų narių, 9 emeritai, 8 užsienio; pirmininkas ZENONAS DABKEVIČIUS).
- <<< **Technikos mokslų skyrius (TMS)** nariai, atstovaudami technikos mokslo kryptims, vykdo, analizuoja ir vertina elektronikos, energetikos, informatikos, mechanikos, medžiagų inžinerijos, statybos inžinerijos mokslo šakų tyrimų tematiką bei rezultatus, atlieka ekspertinį darbą vertinant mokslinius tyrimus, projektus, studijas, inovacijas, konkursinius mokslo darbus, paraiškas pagal LR Vyriausybės, ministerijų ir kitų institucijų pavedimus ir užsakymus, teikia konsultacijas ir siūlymus, dalyvauja rengiant aukštųjų technologijų plėtros programas, projektus, plėtojant mokslo, studijų ir verslo institucijų bendradarbiavimą, skatinant jaunųjų mokslininkų mokslinę veiklą bei sprendžiant aktualias mokslo ir pramonės problemas (45 nariai: 24 tikrieji, 9 emeritai, 12 užsienio; pirmininkas GINTAUTAS ŽINTELIS).

5.3.1. Mokslų akademijos narių visuotiniai susirinkimai

Aukščiausias LMA kolegialus savivaldos organas yra LMA narių visuotinis susirinkimas (Statuto II sk. 10 p.), kurio sesijos šaukiamos ne rečiau kaip du kartus per metus (Statuto VI sk. 36 p.). LMA narių visuotiniuose susirinkimuose svarstomi švietimo, kultūros, mokslo, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) ir ekonominės plėtros Lietuvos Respublikoje klausimai ir teikiami siūlymai Seimui, Vyriausybei ir kitoms valdžios institucijoms, svarbiausi LMA veiklos klausimai ir mokslo bendruomenei iškilusios problemos, diskutuojama dėl jų sprendimo būdų, analizuojama naujausia informacija. 2015 m. įvyko trys LMA narių visuotiniai susirinkimai.

Balandžio 28 d. sušauktas ataskaitinis LMA narių visuotinis susirinkimas. Pradėdamas sesiją, LMA prezidentas V. Razumas pakvietė tylos minute pagerbti 2014 m. išėjusių žymių mokslininkų LMA

užsienio nario Leonido Suščenios, penkių LMA narių – Broniaus Grigelionio, Leono Kadžiulio, Algimanto Jono Marcinkevičiaus, LMA prezidento Juro Poželos, LMA užsienio nario Arvydo Kliorės – atminimą.

Iškilminga sesijos dalis prasidėjo sukaktuvininkų – LMA narių Vytauto Kontrimavičiaus, Vytauto Konstantino Sirvydžio, Vytauto Jono Sirvydžio, Giedriaus Uždavinio – bei LMA tikrojo nario Artūro Žukausko, tapusio Vilniaus universiteto rektoriumi, sveikinimais.

Per atskaitinę sesiją LMA vadovybė įteikė diplomus 2014 m. LMA konkursų nugalėtojams. Prof. habil. dr. Kęstutis Jarašiūnas pelnė LMA vardinę Povilo Brazdžiūno premiją už darbų ciklą „Dinaminės holografijos metodų sparčių vyksmų stebėsenai puslaidininkuose sukūrimas ir plėtra“, LMA narys Eugenijus Manstavičius – Jono Kubiliaus premiją už ciklą „Darbai iš tikimybinės skaičių teorijos ir kombinatorikos“. Diplomai ir pagyrimo raštai įteikti jauniems mokslininkams ir studentams.

Sesijoje LMA ir Lietuvos lazerių asociacijos bendradarbiavimo sutartį pasirašė LMA prezidentas Valdemaras Razumas ir Lietuvos lazerių asociacijos prezidentas Algis Petras Piskarskas.

LMA prezidentas pristatė 2014 m. veiklos ataskaitą. Diskusijoje kalbėjo LMA nariai E. Butkus, V. Basys, L. Kariūkštis. Ataskaita buvo vieningai patvirtinta. Taip pat patvirtinti nutarimai dėl 2014 m. metinės pajamų ir išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos bei 2015 metų LMA pajamų ir išlaidų sąmatos. Sesijos metu veikė 2014 m. išleistų leidinių paroda. Stenduose buvo eksponuojamos LMA narių išleistos monografijos, periodiniai mokslo žurnalai, LMA Užsienio kalbų centro leidiniai.

Spalio 20 d. pradėdamas LMA narių visuotinį susirinkimą, LMA prezidentas V. Razumas pakvietė tylos minute pagerbti LMA narių Liūdos Rasteikienės ir Algimanto Miškinio atminimą.

Sesija buvo tęsiama pagerbiant sukaktuvininkus. LMA prezidiumo padėkos raštu 70 metų proga apdovanotas LMA tikrasis narys Feliksas Ivanauskas. Taip pat pasveikintas LMA tikrasis narys Remigijus Žaliūnas, antrajai kadencijai išrinktas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektoriumi.

LMA ir Lietuvos energetikos muziejaus bendradarbiavimo sutartį iškilmingai parašais patvirtino LMA prezidentas ir Muziejaus direktorė Rasa Augutytė. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro direktorė Jurgita Petrauskienė apžvelgė 2015 m. Lietuvos mokslo būklę ir atsakė į LMA narių klausimus. Diskusijose dalyvavo LMA tikrieji nariai A. Matulionis, F. Ivanauskas, V. Būda, E. Jovaiša, D. Kaunas. LMA vyriausiasis mokslinis sekretorius V. Basys pristatė LMA prezidiumo patvirtintas LMA tikrųjų narių laisvas vietas pagal specialybes.

Atviru balsavimu LMA nariai patvirtino LMA tikrųjų narių laisvas vietas pagal specialybes. Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriuje – ekonomika (1 vieta), istorija (1 vieta), menotyra (1 vieta); Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriuje – astronomija (1 vieta), chemija (1 vieta), matematika (1 vieta); Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje – biologija (2 vietos), medicina (1 vieta); Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriuje – agronomija (1 vieta), miškotyra (1 vieta), žemės ūkio inžinerija (1 vieta); Technikos mokslų skyriuje – energetika (1 vieta), informatika (1 vieta), statyba (1 vieta).

LMA viceprezidentas D. Kaunas informavo, kad baigiamas rengti nuotraukų albumas „Lietuvos mokslų akademija: Nepriklausomybės kelyje“, kurį planuojama pristatyti 2016 m. tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje.

Gruodžio 15 d. LMA narių visuotinis susirinkimas prasidėjo tylos minute pagerbiant LMA nario Antano Kudžio ir ilgamečio LMA Mokslo organizacinio skyriaus vadovo Vytauto Purono atminimą. LMA prezidentas V. Razumas LMA prezidiumo padėkos raštą 70 metų sukakties proga įteikė LMA tikrajai narei V. Daujotytei-Pakerienei. Sukaktuvių progomis pasveikinti LMA nariai A. L. Telksnys, S. Tamulevičius, A. Kusta, A. Sederevičius, S. Karazija, V. Vasiliauskienė.

Lietuvos banko ir LMA įsteigta Vlado Jurgučio premija 2015 m. skirta Lietuvos istorijos instituto dr. Gediminui Vaskelai už monografiją „Tautiniai aspektai Lietuvos ūkio politikoje 1919–1940 metais“.

Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas ir LMA prezidentas V. Razumas laureatui įteikė diplomą.

Pagal LMA ir Kauno miesto savivaldybės tarpusavio bendradarbiavimo sutartį LMA vertina ir siūlo kandidatą Kauno miesto mokslininko premijai, kurią Kauno m. savivaldybė įsteigė 2013 m. Šiais metais paskelbtas konkursas dviem premijoms. 2015 m. Kauno mokslininko premija humanitarinių ir socialinių mokslų srityse skirta doc. dr. Mindaugui Bertašui (Kauno technologijos universitetas), o fizi- nių, biomedicinos, žemės ūkio ir technologijos mokslų srityse – habil. dr. Albertui Skurvydui (Lietuvos sporto universitetas). Laureatus sveikino ir diplomus įteikė Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis ir LMA prezidentas V. Razumas.

Lietuvos verslo konfederacijos iniciatyva bendradarbiavimo sutartį su LMA pasirašė Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Valdas Sutekus ir LMA prezidentas V. Razumas. V. Sutekus kalbėjo, kad sutartis su institucija, atstovaujančia visai Lietuvos mokslo bendruomenei, naudinga stiprinant verslo ir mokslo partnerystę.

Įvyko LMA užsienio nario Pėterio Malfertainerio (Peter Malfertheimer) inauguracija. P. Malfertaineris perskaitė paskaitą „Intriguojanti skrandžio bakterijos istorija“.

Šventinį koncertą vedė Aldona Daučiūnienė.

5.3.2. LMA prezidento ir Prezidiumo veikla

LMA veiklai tarp Mokslų akademijos narių visuotinio susirinkimo sesijų vadovavo LMA prezid- entas ir Mokslų akademijos prezidiumas.

PREZIDENTO VEIKLA. V. Razumas pagal pareigas atstovavo LMA įvairaus rango valdžios, mokslo ir studijų institucijų susitikimuose, posėdžiuose, renginiuose. Į Seimą, kaip į LMA steigėją ir atsiskaitomąją instituciją, atstovauti Akademijai LMA prezidentas buvo kviečiamas dalyvauti iškilmin- guose renginiuose, tarptautinėse mokslinėse konferencijose. Kartu su Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke Loreta Graužiniene atidarė konferenciją „25-eri metai laisvės. Patirtis ir perspektyvos“ ir perskaitė jame pranešimą (kovo 6 d.), buvo pakviestas į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečio minėjimą (kovo 11). Dalyvavo konferencijoje „Nacionaliniai mokslo žurnalai: kiekybė ir kokybė“ (kovo 18 d.), diskusijoje „Lietuva – inovatyvi šalis! Misija (ne)įmanoma?“ (balandžio 1), konferencijoje „Lietuvos gyventojų sovietinio genocido organizatoriai ir vykdytojai: istorinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas“ (gegužės 22).

Į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdžius V. Razumas buvo kviečiamas 5 kartus: dėl Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos projekto (gegužės 13), svarstant LMA 2014 m. veiklos ataskaitą (birželio 3). Ataskaita buvo teigiamai įvertinta ir patvirtinta bendru komiteto narių sutarimu. Komiteto pirmininkas Raimundas Paliukas palankiai atsiliepė apie LMA nario Jurgio Vilemo iniciatyva organizuojamus seminarus Lietuvos energetikos politikos, ekonomikos ir aplinkosaugos klausimais, domėjosi Kauno miesto savivaldybės įsteigta Kauno mokslininko premija (LMA vertina kandidatų paraiškas ir rekomenduoja apdovanoti), pasiūlė šią iniciatyvą skleisti kitiems regionams. V. Razumas Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdžiuose dalyvavo svarstant Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (gruodžio 1–2 ir 9).

LR Prezidentūroje V. Razumas dalyvavo pasitarime pas Prezidentės patarėją Saulę Mačiukai- tę-Žviniene ir aptarė mokslo populiarinimo Lietuvoje politikos klausimus (vasario 23), forume „Mokslo ir verslo partnerystė: misija įmanoma“ (kovo 16), pasitarimuose dėl Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos (kovo 24, liepos 10), Valstybės apdovanojimų tarybos posėdžiuose (rugsėjo 2, gruodžio 10). V. Razumas dalyvavo Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos apdovanojimų už geriausias 2014 m. disertacijas iškil- mėje (rugsėjo 7), Prezidento rūmuose kuriamo Valstybės pažinimo centro pristatyme (gruodžio 29).

LR Vyriausybės ir jos kanceliarijos kvietimu V. Razumas atstovavo Akademijai 10 kartų. LMA prezidentas dalyvavo Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos posėdyje (sausio 6), darbo grupės siūlymų dėl Lietuvos inovacijų skatinimo rengimo posėdžiuose (sausio 22, vasario 20, rugsėjo 15), darbo grupės posėdyje dėl Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos patvirtinimo (sausio 29), Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginio komiteto posėdyje (balandžio 27), renginyje, skirtame sumanosios specializacijos strategijos įgyvendinimo pradžia pažymėti (birželio 12).

Spalio 27–28 d. Lietuvoje lankėsi Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) delegacija, vadovaujama generalinio direktoriaus Rolfo Dyterio Hojero (Rolf-Dieter Heuer). LMA prezidentas lydėjo delegaciją susitikimuose su LR Prezidente Dalia Grybauskaitė, švietimo ir mokslo ministre Audrone Pitrėnienė, ūkio ministru Evaldu Gustu, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininku R. Paliuku. Generalinis direktorius R. D. Hojėris susitiko su akademinė bendruomene Vilniuje ir Kaune. Vilniuje LMA buvo aptarti CERN ir atsakingų Lietuvos institucijų papildomo protokolo pasirašymo klausimai. Susitikime LR Prezidentė išsakė nuostatą siekti Lietuvos asocijuotos narystės CERN. V. Razumas buvo kviečiamas į pasitarimus LR Vyriausybės rūmuose svarstyti bendradarbiavimo su CERN klausimus (lapkričio 12, gruodžio 2).

Prezidentas dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) sudarytų įvairių komitetų, komisijų, darbo grupių mokslinėje, konsultacinėje ir ekspertinėje veikloje ir buvo kviečiamas į posėdžius. V. Razumas vadovavo Aukštojo mokslo tarybos veiklai, dalyvavo 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos investicinių prioritetų uždavinių, skirtų investicijoms į mokslinius tyrimus ir studijas, valdymo komiteto (sausio 28, birželio 29, rugsėjo 17), Tyrėjų karjeros programos Valdymo komiteto (kovo 30, balandžio 13 ir 27, birželio 25), darbo grupės dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų pakeitimo (rugsėjo 18) ir kituose posėdžiuose.

Švietimo ir mokslo ministrė A. Pitrėnienė ministerijoje priėmė LMA vadovus prezidentą V. Razumą ir viceprezidentą D. Kauną (liepos 1). Buvo aptartos LMA aktualijos bei strateginiai klausimai.

2015 m. V. Razumas pasirašė LMA bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos lazerių asociacija (prezidentas Algis Petras Piskarskas, balandžio 28), Alytaus miesto savivaldybe (meras Vytautas Grigaravičius, spalio 16), VšĮ „Lietuvos energetikos muziejus“ (direktorė Rasa Augutytė, spalio 20), sveikatos apsaugos ministerija (ministrė Rimantė Šalaševičiūtė, spalio 23), Lietuvos verslo konfederacija (prezidentas Valdas Sutkus, gruodžio 15).

V. Razumas susitiko su Panevėžio miesto meru Ryčiu Mykolu Račkausku ir Panevėžio kolegijos direktoriumi Egidijumi Žukausku aptarti bendradarbiavimo klausimų bei Panevėžio kolegijoje perskaitytą pranešimą 3-ojoje tarptautinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Mokslo ir studijų tendencijos globalizacijos sąlygomis“ (spalio 22). Druskininkų savivaldybės mero kvietimu dalyvavo šventiniuose miesto renginiuose (lapkričio 27).

V. Razumas buvo pakviestas atidaryti ir tarti įžangos žodį konferencijoje „Vaiko teisė naudotis tobuliausiomis sveikatos sistemos paslaugomis“ (birželio 4), renginyje, skirtame Nepriklausomybės Akto signataro Romualdo Ozolo atminimui (gegužės 8), Lietuvos nacionalinėje fizikos konferencijoje (birželio 17), Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro ir ES šalių akademijų mokslo konsultacinės tarybos jungtinės ataskaitos „Panaudoto branduolinio kuro ir jo atliekų tvarkymas“ (birželio 17) bei seniausio slavų raštijos paminklo Lietuvoje „Turovo evangelijos“ faksimilinio leidinio (birželio 18) pristatymuose, Jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferencijoje (rugsėjo 29), 4-ojoje jaunųjų mokslininkų konferencijoje „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ (lapkričio 5), tarptautinėje 8-ojoje Baltijos morfologų konferencijoje (lapkričio 12), jaunųjų mokslininkų konferencijoje „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ (gruodžio 10), Europos jaunimo parlamento sesijoje (gruodžio 18).

V. Razumas dalyvavo įvairiose konferencijose, diskusijose, seminaruose. Lapkričio 12 susitiko su Ekstremalios šviesos infrastruktūros sukūrimo konsorciumo (Extreme Light Infrastructure Delivery

Consortium) generaliniu direktoriumi Volfgangu Zandneriu (Wolfgang Sandner) Vilniaus universitete, lapkričio 26 d. Akademijoje LMA vadovybė susitiko su Armėnijos mokslų akademijos viceprezidentu Jurijumi Šukurianu (Yuri H. Shoukourian) ir aptarė tolesnio bendradarbiavimo klausimus.

V. Razumas buvo kviečiamas į ambasadų Lietuvoje – Vokietijos (vasario 19), Lenkijos (balandžio 30), Azerbaidžano (gegužės 26), Austrijos (birželio 3), Jungtinės Karalystės (birželio 11), Japonijos (birželio 16), Baltarusijos (liepos 1), Ispanijos (gruodžio 9) – priėmimus ir renginius. Dalyvavo LMA organizuojamuose renginiuose, rengė ir vedė LMA prezidiumo posėdžius, dalyvavo Lietuvos mokslo tarybos ir valdybos posėdžiuose, vadovavo Lietuvos mokslo premijų komisijos darbui.

PREZIDIUMO VEIKLA. 2015 m. LMA prezidiumas posėdžiavo 18 kartų, priėmė 53 nutarimus, svarstė daugiau kaip 200 klausimų, susijusių su LMA veikla. Metų pradžioje Prezidiumo veikla prasidėjo įprastais darbais: įvertintos 2014 m. LMA mokslų skyrių ir padalinių veiklos ataskaitos, patvirtinti 2015 m. veiklos planai, skirtos LMA premijos, pradėta rengti LMA 2014 m. veiklos ataskaita, priimtas nutarimas mokslų skyriuose aptarti dėl LMA tikrųjų narių laisvų vietų skaičiaus ir specialybių. Parengta sutartis su Lietuvos lazerių asociacija ir aptartos abipusio bendradarbiavimo galimybės. Gegužės mėn. LMA tikrojo nario, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro direktoriaus Z. Dabkevičiaus iniciatyva Prezidiumo išvažiuojamasis posėdis vyko LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institute (Babtai, Kauno r.).

Posėdžiuose buvo išklaustytos HSMS, BMGMS, MFChMS narių išvažiuojamųjų posėdžių į Klaipėdos universitetą bei TMS narių į Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalą ataskaitos.

Antrajame ketvirtyje buvo svarstyta dėl ataskaitinio LMA narių visuotinio susirinkimo, LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų, LR Prezidentų vardinių stipendijų aukštųjų mokyklų studentams, Pasaulio mokslininkų federacijos stipendijai gauti konkursų organizavimo, aptarti bendradarbiavimo su Izraelio tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademija bei kitomis Izraelio mokslo ir studijų institucijomis klausimai, patvirtinti LMA garbės ženklų nuostatai, pasiūlyti kandidatai Kauno mokslininko premijoms. Taip pat buvo pristatytos projektų paraiškų darbai su CERN ir aptarti galimi recenzentai.

Spalio 6 d. LMA prezidiumo posėdyje svarbiausias klausimas buvo dėl LMA tikrųjų narių rinkimų, vietų skaičiaus ir specialybių. Remiantis mokslų skyrių teikimu ir prezidiumo nutarimu, LMA narių visuotinis susirinkimas jas patvirtino (išsamiau žr. 5.3.4). Taip pat buvo svarstyti LMA veiklos viešinimo planai, pasiūlyti kandidatai Švietimo ir mokslo ministerijai į Lietuvos mokslo premijų komisiją.

V. Razumas nuolat informuodavo LMA prezidiumo narius apie LRS Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdžiuose svarstomo LR Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymo projektą.

Viceprezidentas D. Kaunas kuravo Lietuvos periodinių mokslo leidinių atranką dėl finansavimo. 1941 m. sausio 16 d. buvo įkurta LMA. D. Kauno iniciatyva buvo parengtas LMA 75-mečio minėjimo renginių ir užduočių projektas. Profesorius taip pat buvo LMA nuotraukų albumo „Lietuvos mokslų akademija: Nepriklausomybės kelyje“ rengimo iniciatorius.

Viceprezidento siūlymu, Kauno m. savivaldybė nutarė 2015 m. paskelbti konkursą dviem Kauno mokslininko premijoms: už nuopelnus humanitarinių ir socialinių mokslų srityse, ir fizinių, biomedicinos, žemės ūkio ir technologijos mokslų srityse.

Vyriausiasis mokslinis sekretorius V. Basys kuravo LMA skelbiamų vardinių, jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei studentų mokslinių darbų, LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų, LR Prezidentų stipendijų konkursus. Buvo svarstytos, patvirtintos paraiškų vertinimo kriterijų formos, atnaujinti nuostatai ir pan. V. Basio iniciatyva sudarytas ir nusiųstas sąrašas Lietuvos mokslininkų, bendradarbiaujančių arba norinčių bendradarbiauti su Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos institutais.

5.3.3. Inicijuoti moksliniai tyrimai, leidybinė mokslo žinių sklaida

Viena svarbiausių LMA narių užduočių – remiantis ilgamete patirtimi, analizuoti mokslo ir technologijų tendencijas pasaulyje bei Lietuvoje, padėti įvertinti šalies mokslo potencialą, konsultuoti parenkant naujas mokslinių tyrimų kryptis, skatinti visuomenės integraciją ir pramonės inovatyvumo augimą (žr. 1 lentelę).

HSMS narių tyrimų publikacijų statistika parodyta lentelėje. Skyriaus narių mokslinių tyrimų kryptys įvairialypės ir apima skyriaus atstovaujamus mokslus – archeologiją, ekonomiką, istoriją, kalbotyrą, literatūrą, kultūros istoriją, meno istoriją, sociologiją, teisę. Monografijų, mokslinių straipsnių publikacijų apžvalga leidžia apčiuopti bent kelias problemiškas ir mokslinių ekspertizių reikalaujančią sritis. Nemenką interesą turėtų kelti istorijos minties šiuolaikinė raida ir jos atitikimas valstybės tapatumui. Kita svarbi ekspertinė sritis ir susirūpinimą kelianti būklė sietina su kalbos istorijos tyrimais. Ekonominėje ir socialinėje srityje diskutuotina ir pasiūlymų reikalaujanti didėjanti socialinė atskirtis, Lietuvos atsilikimas nuo Vakarų Europos ekonomikos, technologijų. Nestabdoma yra emigracijos problema. Kartu kyla ir naujosios imigracijos problemos. Jau dešimtmetį tęsiasi Lietuvos aukštųjų mokyklų optimizavimo modelių svarstymai, o bene skaudžiausia vieta – švietimo politika kaip nacionalinio saugumo vientisa dalis. Čia ypač turėtų pasireikšti bendrojo lavinimo, aukštojo mokslo ir universitetinio mokslo ekspertai, nes iškilo reali grėsmė, jog po dešimties metų, jei toliau liks tokia pati mokytojų rengimo politika, Lietuva nebeturės daugelio dalykų mokytojų, o universitetai – studentų. Šios ekspertizės galėtų tapti skyriaus 2016 metų veiklos gairėmis.

Skyrius vykdė reikšmingą projektą „Nerimas“. Jo pirmininkas A. Vasiliauskas pasiūlė skyriaus nariams analizuoti humanitarinę, socialinę, ekonominę ir teisinę Lietuvos valstybės situaciją, išgryninti šiuolaikinei Lietuvos plėtrai iškylančias grėsmes ir jas fiksuoti. Tyrimų gautos išvados sugulė į trijų

1 lentelė.

LMA narių tiriamųjų ir mokslo populiarinimo darbų skaičius 2015 metais, narių pripažinimas

	HSMS	MFChMS	BMGMS	ŽŪMMS	TMS	Iš viso:
Narių skaičius (be užsienio narių)	29	32	37	19	33	150
Paskelbta leidinių (monografijų, vadovėlių, knygų)	14	3	11	1, 4 knygų dalys	11	40
Paskelbta mokslo straipsnių iš jų užsienio leidiniuose	66 21	187 164	136 99	39 21	190 171	618 476
Paskelbta mokslą populiarinančių straipsnių	54	52	43	30	27	206
Kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir TV laidose	109	57	125	63	49	403
Vykdyta konkursinių mokslo projektų iš jų tarptautinių	24 14	35 24	36 25	37 5	74 45	206 113
Atlikta ekspertizių	123	59	127	63	295	667
Gavusieji Lietuvos ir tarptautines mokslo premijas	–	1	–	1	–	2
Pažymėti Lietuvos ir užsienio valstybiniais apdovanojimais	1	–	–	–	–	1

dalių knygą, kurios bendras pavadinimas „Nerimas“. Pirmoji knyga pasirodė 2012 m. (V. Daujotytė, V. Mikelėnas, A. Šliogeris, A. Vasiliauskas, V. Žulkus), 2014 m. išleista antroji knyga „Nerimas 2: tautiškas ir demokratija: tikros ir apgaulingos formos“ (V. Daujotytė, E. Jovaiša, G. Kuprevičius, Z. Norkus, A. Vasiliauskas). 2015 m. pabaigoje pasirodė trečioji ir paskutinė „Nerimo“ dalis – „Išsaugoti Lietuvos valstybę“ (G. Blažienė, V. Daujotytė, Z. Kiaupa ir A. Vasiliauskas).

Skyriaus nariai dalyvavo per 30 šalis ir užsienio mokslo leidinių redakcinių kolegijų darbe. Dviem LMA mokslinių žurnalų kolegijoms vadovauja skyriaus nariai. Žurnalo „Lituanistica“ (pirmininkas E. Jovaiša) buvo išleisti 4 numeriai, iš viso apie 40 spaudos lankų. Žurnalo „Filosofija. Sociologija“ redakcinė kolegija (pirmininkas A. V. Matulionis) per metus išleido 4 numerius, iš viso 40 spaudos lankų. Panaši ir „Menotyros“ žurnalo leidybos apimtis (pirmininkė G. Jankevičiūtė). Šio žurnalo turinys skaidomas į keturias dalis: dailėtyra, teatrologija, muzikologija, migracijos ir kultūros problemos. 2015 metais išleisti 4 numeriai, iš viso per 40 spaudos lankų.

MFChMS nariai, atlikdami tikimybių teorijos, diferencialinių lygčių, puslaidininkų ir lazerių fizikos, teorines fizikos ir astronomijos, elektrochemijos ir cheminės technologijos tyrimus, juos apibendrino 187 mokslo straipsniais. R. Ramanauskas paskelbė apžvalgą „The Development of Electrochemistry in Lithuania“ (Elektrochemijos vystymasis Lietuvoje) tarptautinėje monografijoje „Electrochemistry in a Divided World“ (Ed. F. Scholz, Springer, New York, Dordrecht, London, 2015) (Elektrochemija padalintame pasaulyje). Skyriaus nariai kuruoja penkių mokslinių žurnalų, pelniusių aukštą tarptautinį pripažinimą (turi citavimo koeficientus duomenų bazėje Thomson Reuters Web of Knowledge), leidimą: „Nonlinear Analysis: Modelling and Control“ (Netiesinė analizė: modeliavimas ir valdymas), „Baltic Astronomy“ (Baltijos astronomija), „Lithuanian Journal of Physics“ (Lietuvos fizikos žurnalas),

2 lentelė.

Informacija apie LMA leidžiamus periodinius mokslo žurnalus

LMA žurnalo pavadinimas	Mokslo sritis	Kuruojantis mokslų skyrius	Redakcinės kolegijos pirmininkas	Išleista spaudos lankų	Paskelbta straipsnių
Lituanistica	Humanitariniai mokslai	HSMS	Eugenijus Jovaiša	38,25	19
Menotyra			Giedrė Jankevičiūtė	47,75	22
Filosofija. Sociologija			Arvydas Virgilijus Matulionis	43,625	32
Lithuanian Journal of Physics	Fiziniai mokslai	MFChMS	Evaldas Tornau	47,25	41
Chemija			Albertas Malinauskas	35,5	36
Geologija. Geografija			Darijus Veteikis	27,25	15
Acta medica Lituanica	Biomedicinos mokslai	BMGMS	Vytautas Basys	31	27
Biologija			Algimantas Paulauskas	24,5	21
Žemės ūkio mokslai	Žemės ūkio mokslai	ŽŪMMS	Albinas Kusta	35,5	25
Energetika	Technologiniai mokslai	TMS	Eugenijus Ušpuras	24	14

“Lithuanian Mathematical Journal” (Lietuvos matematikos rinkinys) ir „Chemija“. Šiuose žurnaluose straipsniai spausdinami anglų kalba. Straipsnius publikuoja šalies ir užsienio mokslininkai, kurių darbai siejasi ir su Lietuvoje atliekamais mokslo tyrimais.

BMGMS nariai paskelbė 136 mokslo straipsnius, iš jų 99 užsienio leidiniuose, kuriuose pateikiami žmogaus genetikos, biotechnologijos, medicinos, geomokslų ir kitų giminingų mokslo šakų tyrimų rezultatai. Pažymėtina mokslinė monografija „Paukščių migracija“ (Vilnius, 2015), autorius M. Žalakevičius, vadovėliai universitetų studentams „Imunologijos ir imunotechnologijos pagrindai“ (VDU, 2015, autoriai V. A. Tamošiūnas ir kiti), „Šeimos medicinos vadovas“ (VU, 2015, autoriai A. Laucevičius ir kiti), moko-moji knyga „Žmogaus genomo analizė: dažniausiai taikomi matematiniai metodai“ (VU, 2015, autoriai A. Molytė, V. Kučinskas), straipsniai įvairiose knygose, išleistose Lietuvoje ir užsienyje.

ŽŪMMS nariai dalyvavo vykdydami nacionalinės mokslo programos „Saugus ir sveikas maistas“ projektus, ilgalaikes institucines mokslo programas, tęsdami Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ programos įgyvendinimą. Atlikdami agronomijos, miškininkystės, gyvulininkystės veterinarijos, žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos, agrobiologijos ir kitų sričių mokslinius tyrimus, skyriaus nariai parengė vieną studiją, keturių knygų dalis, paskelbė 39 mokslo straipsnius, iš jų 21 užsienio leidiniuose. P. Duchovskis su bendraautoriais parengė studiją „Fotofiziologinių tyrimų būklė ir jų taikymo perspektyvos augalininkystėje“.

TMS nariai, tęsdami technologijos mokslų krypties tyrimus atitinkamose mokslų sekcijose – Elektronikos ir informatikos, Energetikos, Mechanikos, Medžiagų inžinerijos, Statybos inžinerijos – apibendrino gautus mokslinius rezultatus ir paskelbė vienuolika leidinių: tris monografijas, atskirus skyrius keturiuose tarptautinėse monografijose, keturias knygas. 2015 m. skyriaus nariai paskelbė 190 mokslinių straipsnių. 171 iš jų (90 proc.) – paskelbta aukštus reitingus turinčiuose tarptautiniuose užsienio leidiniuose. TMS nariai, būdami per 90 įvairių šalies ir tarptautinių mokslo žurnalų redakcinių kolegijų nariai arba pirmininkai, ne tik skelbė savo mokslinių tyrimų rezultatus šiuose mokslo žurnaluose, bet ir patys dalyvavo mokslo žinių sklaidoje. E. K. Zavadskas yra žurnalo “Procedia Engineering” (Elsevier) 122 tomo vienas sudarytojų. Skyrius kuruoja LMA mokslinio žurnalo „Energetika“ leidybą (redakcinės kolegijos pirmininkas E. Ušpuras).

Visų LMA leidžiamų mokslo žurnalų elektroninės versijos yra atvirai prieinamos LMA interneto svetainėje (<http://lma.lt>). Žurnalai pagal tematiką yra teikiami indeksuoti tarptautinėms specializuotoms duomenų bazėms.

5.3.4. Mokslo populiarinimo publikacijos, žinių apie mokslą ir technologijas sklaida

LMA nariai itin daug dėmesio skiria visuomenės mokslinei kultūrai ugdyti. Jie dalyvauja TV ir radijo laidose, bendrauja su moksleiviais, studentais bei kitais visuomenės nariais Mokslo festivalio „Erdvėlaisis Žemė“ ir per kitus renginius, skaito paskaitas mokyklose. Mokslų skyrių nariai leidžia tyrimus apibendrinančias knygas. 2015 m. LMA mokslų skyrių nariai spaudos ir elektroninėmis visuomenės informavimo priemonėmis paskelbė kelis šimtus mokslą populiarinančių straipsnių, susitikimuose su plačiąja visuomene ar radijo ir televizijos laidose kalbėjo daugiau kaip keturis šimtus kartų. Dauguma mokslo žinių sklaidos darbų yra aprašyti informaciniame leidinyje „Lietuvos mokslų akademijos žinios“ (2015 m. išleisti keturi numeriai).

HSMS nariai perskaitė 60 paskaitų visuomenei, 109 kartus dalyvavo radijo ar TV laidose. Vien V. Žulkus perskaitė 11 paskaitų apie vikingų laikų Lietuvą, povandeninę archeologiją, kalbėjo per „Žinių radiją“, davė interviu. G. Kuprevičius – jau antrus metus kartą per mėnesį skaito viešas paskaitas „Menas ir technologijos“ Kauno technologijos universitete, kurios transliuojamos internetu. Vedė autorinę savaitinę laidą „Audiologai“ per LRT KLASIKĄ, teikė kultūros komentarus per LRT radiją „Kultūros savaitės“ laidoje. A. Andrijauskas kalbėjo per TV kultūros ir meno temomis, E. Jovaiša – apie valstybinę kalbą, aisčių

raidą. A. Gaižutis per radiją ir TV kalbėjo apie mokytojo rengimo problemas, kaip kinta mokytojo pozicijos šiandienos mokymo procese. V. Daujotytė – apie lietuvių literatūrą, kultūros būklę, teikė daug interviu, susitiko su visuomene. Z. Norkus davė interviu „Veido“ ir „IQ Economist“ žurnalams. Mokslo plėtrai priklauso HSMS narių parašyti mokslo populiarinimo straipsniai ir viena mokslą populiarinanti knyga.

MFChMS nariai paskelbė 52 mokslo populiarinimo straipsnius, skaitė 34 paskaitas visuomenei, dalyvavo 14 televizijos ir 9 radijo laidose. J. Grigas publikavo net 37 mokslo populiarinimo straipsnius: apie pasaulio reiškinius, mokslinį pasaulio pažinimą, mokslo žinių kūrybą, mokslo santykį su kultūra, morale ir tikėjimu, supančios aplinkos ir technologijų poveikį mūsų sveikatai. Kovo 31 d. įvyko J. Grigo knygos „Ateitis jau atėjo“ sutiktuvės. Renginys organizuotas kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“. Ši knyga – apie pasaulį ir jį valdančius dėsnius. Apie Žemę ir jos gelmes, apie dangų, jo kūnus ir reiškinius, apie elementariąsias daleles ir jų sąveikas, apie energijos šaltinius, naująsias medžiagas ir technologijas, apie žmogaus išlikimo Žemėje perspektyvas ir keliones į kosmosą. Skyriaus nariai – aktyvūs kasmetinio Mokslo festivalio „Erdvėlais žemė“ dalyviai: E. Butkus skaitė paskaitą „Šiuolaikinės (bio)technologijos – pasiekimai ir perspektyvos“ Šiauliuose, J. Janonio gimnazijoje; R. Karazija – dvi paskaitas „Žinoma ir nežinoma Visata“ Klaipėdos „Žemynos“ ir Vytauto Didžiojo gimnazijose; J. V. Vaitkus – paskaitą „Šviesos technologijos pasaulyje ir Lietuvoje“ Šiaulių Didždvario gimnazijoje.

BMGM skyriaus nariai mokslo žinių sklaidą vykdo skelbdami darbo rezultatus moksliniuose straipsniuose ir kituose leidiniuose. Paskelbti 43 mokslą populiarinantys straipsniai, daugiau kaip 125 kartus kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir televizijos laidose.

LMA, Klaipėdos universiteto, Gamtos tyrimų centro bei Lietuvos energetikos instituto mokslininkai parašė ir išleido galimybių studiją „Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai“ (sudarytojas A. Grigelis), kurioje pateiktos naujausios mokslo žinios apie Lietuvos Baltijos jūros krantų būklę, natūralių ir antropogeninių veiksnių, turinčių įtakos krantodaros procesams, ir jūros krantų erozijos problemų analizė, nustatyta galima tokių veiksnių įtaka gyvajai gamtai ir žmogui. Studijoje identifikuotos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto gamtonaudos problemos, Klaipėdos miesto jūros krantų erozijos procesai, išnagrinėtas galimas šių procesų, turinčių tiesioginę ar netiesioginę įtaką miesto plėtrai ir gyventojų veiklai, poveikis žmogaus aplinkai, rekreacijai, gyvajai gamtai, žemėnaudai, pasiūlyti problemų sprendimo būdai 2014–2020 m. laikotarpiu.

LMA Geoaplinkos problemų komisija ir Vilniaus universitetas organizavo seminarą „Požeminių transporto komunikacijų geotechninės sąlygos ir perspektyva Lietuvoje“ apie požeminio transporto statinių diegimo galimybes.

Parengtos BMGMS narių mokslo populiarinimo knygos. Pedobiologės I. Eitminavičiūtės knygoje „Kelii į dirvožemio ekologiją“ (Vilnius, 2015) pateiktas pačios autorės kelias į milžinišką mikroposaulį, kurio dėka „po mūsų kojomis turime dirvožemį, ant kurio auga augalai, bręsta derlius ir ošia miškai.“ Biologo A. Skirkevičiaus knygoje „Lietuvos bitininkų sąjunga 2014–2015 metais“ (Vilnius, 2015) pateikiamas šiuolaikinis mokslininko požiūris į bitininkystės taikymo kasdieniame gyvenime galimybes. Mediko J. Brėdikio knyga „Kitokiu žvilgsniu“, kurioje autorius mini kvantinės fizikos, holografijos virpesių rezonanso dėsnius ir kitus mokslo atradimus, populiariai kalbėdamas apie žmogų kaip Visatos dalį, atspindi mediko požiūrį į žmogaus subtiliąsias galias ir jų sąveiką.

LMA ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas pažymėjo vieno pirmųjų LMA nario (išrinktas 1946 m.) akademiko Prano Mažylio 130-ąsias gimimo metines. Šiai progai buvo skirta Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejuje Kaune vykusio mokslinė konferencija „Gyvenimas kaip legenda. Akademikas Pranas Mažylis, 1885–1966“ bei atidaryta paroda „Akademikas profesorius Pranas Mažylis – Lietuvos akušerijos ir ginekologijos mokyklos įkūrėjas, gimdymo pagalbos organizatorius, klinicistas, pedagogas“, žurnale „Acta medica Lituanica“ paskelbtas straipsnis „Akademikui Pranui Mažyliui – 130“. Skleisdamas biotechnologijos mokslo ir praktikos pasiekimus aktyviai dalyvavo V. A. Bumelis, surengęs UAB „Biotechfarma“ ekskursijas Vytauto Didžiojo universiteto studentams, Lietuvos 11–12 klasių

moksleiviams, Junior Chamber International, Lietuvos pramonininkų, Danijos Corporate Governance instituto delegacijoms ir kitiems, kur supažindino dalyvius su biotechnologijos naujovėmis, taikomomis vaistų gamyboje, su šiuolaikiniais šios krypties moksliniais tyrimais Lietuvoje ir pasaulyje.

BMGM skyriaus nariai dalyvavo sudarant Lietuvos nacionalinį atlasą, dirbo prie LR aplinkos ministerijos veikiančioje Raudonosios knygos komisijos (J. R. Naujalis), yra kuruojamų žurnalų „Biologija“, „Acta medica Lituanica“, „Geologija. Geografija“ redakcinių kolegijų nariai, redaktoriai.

ŽŪMMS nariai, siekdami populiarinti žemės ūkio mokslo rezultatus, spartinti mokslo rezultatų sklaidą bei inovacijų plėtrą šalies ūkyje, paskelbė 30 mokslo populiarinimo straipsnių, dalyvavo 63 renginiuose visuomenei bei radijo ir TV laidose. Išleistas jaunųjų mokslininkų konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ leidinys. Skyriaus nariai dalyvavo ŽŪMMS kuruojamų mokslo žurnalų „Žemės ūkio mokslai“, „Baltic Forestry“, kitų Lietuvos ir tarptautinių žurnalų redakcinių kolegijų veikloje.

TMS nariai dalyvavo LMA renginiuose, jaunųjų mokslininkų konferencijose, LMA mokslo dienosose šalies miestų ir rajonų savivaldybėse skaitydami viešas paskaitas, skleisdami mokslo žinias ir informaciją apie naujausius mokslo bei technologijų laimėjimus. Ypač daug dėmesio buvo skirta šalies energetikos aktualijoms, Nacionalinės energetikos strategijos atnaujinimo, energetinio ir kibernetinio saugumo klausimams. Skyriaus nariai paskelbė 27 mokslą populiarinančius straipsnius, 49 kartus kalbėjo renginiuose visuomenei, per radiją ir televizijos laidose.

Visuomenė buvo supažindinta su skaičiavimo technikos pirmaisiais žingsniais Lietuvoje, lietuviškos šnekos žengimo tempais į elektroninę erdvę (A. L. Telksnys); laiptais žmogų užkeliančiu robotu (V. Ostaševičius); naujai sukurta naudotų pabėgių bioremediacijos technologija (A. S. Maruška); sukurtoomis gynybos technologijomis krašto apsaugai (A. Fedaravičius); nacionaliniu atviros prieigos mokslo informacijos duomenų archyvu (MIDAS) ir jo galimybėmis (G. Dzemyda), su 2015 m. apdovanotomis inovatyviomis idėjomis ir sėkmingomis investicijomis, prekių apsaugai naudojamais piešiniais iš nanodalelių (S. Tamulevičius).

Mokslo žinių sklaidai skirti A. V. Valiulio su kolegomis recenzuoti ir parengti spaudai 2013 m. TMS planuotos ir Vilniuje surengtos 9-osios tarptautinės konferencijos „Mechatronic Systems and Materials – MSM 2013“ (Mechatronikos sistemos ir medžiagos) pranešimų rinkiniai (2 tomai per 1000 puslapių). Taip pat skyriuje buvo parengtas 2015 m. Asociacijos INFOBALT remiamos 5-osios Jaunųjų mokslininkų konferencijos tezių rinkinys.

TMS iniciatyva pasirašyta LMA bendradarbiavimo sutartis su VšĮ „Lietuvos energetikos muziejus“. Šios sutarties tikslas – plėtoti kultūrinį bendradarbiavimą įgyvendinant bendrus ilgalaikius ir trumpalaikius mokslinius ir kultūrinius projektus bei programas, apimančias bendrų paskaitų, konferencijų, seminarų, dalykinių susitikimų ir akademinų renginių organizavimą, naujausių mokslo pasiekimų, mokslo žinių sklaidą, bendrų parodų rengimą, bendrų leidinių spausdinimą.

Siekiant supažindinti visuomenę su praktinę reikšmę turinčiais technikos mokslo laimėjimais, TMS kartu su LMA skyriumi „Mokslininkų rūmai“ organizavo pažintinį renginį moksleiviams iš ciklo „Profesorius ir jo mokykla“ – „Pjzomechanika Lietuvoje: nuo žaislų iki pjzoelektrinių robotų“. R. Bansevicius supažindino su pjzomechaninių sistemų taikymais kurti ne tik Lego žaislus, bet ir precizinius naujos kartos robotus, turinčius daugelį judėjimo laipsnių. G. Kulvietis pristatė pjzomechaninių robotų modeliavimo pagrindinius iššūkius atsižvelgiant į sumaniųjų medžiagų ir netiesinių virpesių savybes.

5.3.5. Moksliniai kongresai, konferencijos, simpoziumai, seminarai ir kiti renginiai

Nors itin sparti informacinių technologijų pažanga didina mokslinio bendradarbiavimo našumą, suteikia tyrėjams naujus duomenų analizės ir dalijimosi jais instrumentus, tiesioginis mokslininkų bendravimas, diskusijos išlieka labai svarbūs. Įvairūs renginiai – puikus būdas, padedantis susitikti skirtingų sričių specialistams ir ekspertams. Tradicinės ir naujos dalijimosi patirtimi ir idėjomis formos papildo viena kitą, skatina idėjų sklaidą ir naujų įžvalgų formavimąsi. Štai kodėl LMA nariai aktyviai ir nuosekliai inicijuoja arba organizuoja įvairius renginius, suburdami mokslo, politikos, verslo ir kultūros elitą, itin akcentuodami jaunosios mokslininkų kartos profesinį ugdymą bei skatindami jų mokslinę veiklą.

HSMS nariai organizavo 23 renginius: konferencijų, diskusijų, susitikimų, pokalbių, knygų sutiktuvių ir kitokių renginių. Nemažai jų surengta kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“, bendradarbiauta su Lietuvių kalbos institutu, Vilniaus Gedimino technikos, Vilniaus universitetais, Lietuvos socialinių tyrimų centru. Pažymėtina kovo 6 d. Seime vykusio konferencija „25 metai laisvės. Patirtis ir perspektyvos“, kurią atidarė Seimo Pirmininkė L. Graužinienė ir LMA prezidentas V. Razumas. Konferenciją surengė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas, LMA ir Seimas. Ją vedė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentė B. Valionytė ir LMA tikrasis narys E. Jovaiša. Tarp pranešėjų buvo LMA tikrieji nariai Z. Kiaupa Z. Norkus. Atgimimo dainiaus, kultūros ir politikos žmogaus, humanisto, akademiko Justino Marcinkevičiaus (1930–2011) atminimo popietė surengta kovo 10 d. Renginyje „Justinas Marcinkevičius – esantis ir grįžtantis“ kalbėjo Prezidentas V. Adamkus, LMA prezidentas V. Razumas, LMA tikrieji nariai V. Daujotytė-Pakerienė ir G. Kuprevičius. Minint 27-ąsias Sąjūdžio iniciatyvinės grupės (LPS) susikūrimo metines, įvyko forumas „Lietuvos ateities tikslas“, kurį rengė LMA, LPS klubo nariai, keli signatarai. Dalyvavo LMA nariai A. Buračas, E. Jovaiša. Spalio 7 d. LMA ir Nepriklausomybės Akto Signatarų klubas surengė akademiko Eduardo Vilko (1935–2008) atminimo popietę, skirtą 80-ajam gimtadieniui. Renginį vedė HSMS pirmininkas A. Vasiliauskas ir Nepriklausomybės Akto Signatarų klubo prezidentė B. Valionytė. Jau ketvirtus metus skyrius kartu su Lietuvos socialinių tyrimų centru ir VGTU Kūrybinių industrijų fakultetu rengia mokslo konferencijas. Šįkart jos tema „Kūrybingumo etiniai ir ekologiniai aspektai: filosofinė ir sociologinė perspektyva“. 25-oji tarptautinė mokslinė knygotyros konferencija „Mažumų knyga: istorinės patirtys ir šiandienos raiškos globaliame pasaulyje“ įvyko rugsėjo 25–26 d. Organizatoriai – VU Komunikacijos fakulteto Knygotyros ir dokumentotyros institutas ir HSMS. Pranešimus skaitė 39 pranešėjai iš Lietuvos ir užsienio šalių. Taip pat buvo paminėtos svarbios datos: VU KF Knygotyros ir dokumentotyros instituto įkūrimo 75-metis ir prof. Vlado Žuko (1925–2014) 90-osios gimimo metinės.

HSMS Menų sekcijoje suburti mokslininkai svarstė galimybes parengti M. K. Čiurlionio kūrybinio palikimo akademinį daugiatomį leidinį. Profesoriai R. Andriušytė-Žukienė ir D. Kučinskas kuruos dailės ir muzikos barus, N. Gaidauskienė tęs bibliografijos sudarymo darbus, LMA tikrieji nariai V. Daujotytė-Pakerienė, A. Andrijauskas padės tvarkant literatūrinį ir kultūrologinį palikimą. Bus įtraukti profesorių V. Landsbergio, A. Ambrazo, J. Bruverio darbai. Kviečiami ir užsienio mokslininkai: profesoriai Ero Tarasti (Eero Tarasti, Suomija), Džordžas Kenavėjus (George Kennaway, Jungtinė Karalystė), Stasys Goštautas (JAV), Seržas Fošero (Serge Fauchereau, Prancūzija). Ketinama sukaupti prisiminimus, išleisti patikslintą biografiją, parengti spaudai patikslintus kūrybos katalogus. Gegužės 12 d. LMA tikrojo nario A. Andrijausko iniciatyva organizuota diskusija „Orientalistika, civilizacinė ir kultūrinė komparatyvistika Lietuvoje: iš sovietmečio į ateitį“. Rugsėjo 30 d. įvyko apskritojo stalo diskusija „Neužversta piliakalnių byla: pažinimo vektorių paieškos tąsa“. Knygų sutiktuvių visuomenė kviečiama susipažinti su naujaisiomis monografijomis ar studijomis. Didelio visuomenės dėmesio sulaukė apskritojo stalo diskusija pasitinkant knygą „Nerimas 2“. Kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ surengtos prof. L. Klimkos ir prof. J. A. Krikštopaičio knygos „Istorijos vėjų pagairėje. Lietuvos mokslo ir švietimo raidos bruožai“, enciklopedinio leidinio „Lietuva“ IV tomo sutiktuviės.

Nauja skyriaus veikla – susitikimai ir sutikimai. Sausio 7 d. LMA ir Lietuvių kalbos institutas pakvietė į susitikimą su LMA nariu Z. Zinkevičiumi, kur pažymėtas jo 90-ties metų jubiliejus. Vasario 17 d. LMA įvyko susitikimų vakaras „Piza Baltijoje ir baltistika Pizoje“. LMA užsienio narys, Pizos universiteto prof. Pietras Umbertas Dinis (Pietro Umberto Dini) supažindino su savo naujausiais tyrimais ir apie Pizos vietovardžio kilmę bei skaitė pranešimą „Piza ir Baltija“. Spalio 6 d. Lietuvių kalbos instituto bei HSMS organizuoti susitikimas ir sutikimas – „Liudviko Rėzos kultūros centras: IV Liudviko Rėzos raštų tomo sutiktuvės“. G. Kuprevičius rinko medžiagą ir atliko tyrimus rekonstruojant M. K. Čiurlionio rankraščio – simfoninės poemos „Dies irae“ (1910) – partitūrą. Rugsėjo 22 d. prieš simfoninės poemos „Dies irae“ premjerą surengtas pokalbis „Nežinomas Čiurlionis“.

Keturiolika MFChMS narių organizavo arba buvo tarptautinių mokslinių konferencijų organizacinio komiteto nariais. MFChMS chemikai kartu su VU, KTU, FMTC sausio 23 d. organizavo VU Chemijos fakultete tarptautinę Lietuvos chemikų draugijos konferenciją „Chemija ir cheminė technologija 2015“. Konferencija skirta šviesaus atminimo V. Daukšo 80-osioms gimimo metinėms. Tarptautinė chemikų konferencija buvo skirta dalytis naujausiais mokslo pasiekimais su chemikais, dirbančiais chemijos, biochemijos, biologijos, aplinkosaugos sektoriuose, taip pat su fizikos, medicinos, medžiagų mokslo ir technologijų specialistais, skatinti mokslo bendradarbiavimą su verslo institucijomis. Šioje konferencijoje dalyvavo per 140 mokslininkų iš įvairių šalių. Konferenciją atidarė švietimo ir mokslo viceministras R. Vaitkus. S. Tumkevičius apžvelgė V. Daukšo mokslinės veiklos kelią, jo sąsają su LMA ir VU. Konferenciją rėmė įmonių „Thermo Fisher Scientific“, „Bioeksma“, „Linea Libera“, „Arm Gate“, „Bruker“, „Grida“, „Lokmis“, „MKDS innovation“, „Labochema“ ir „Eurochemicals“.

MFChMS gegužės 19 d. organizavo konferenciją „Tarptautiniai šviesos metai ir Lietuva“, skirtą Jungtinių Tautų paskelbtiems Šviesos ir šviesos technologijų metams. Konferencijoje buvo apžvelgti teorinės fizikos, spektroskopijos, puslaidininkų ir lazerių fizikos mokyklų indėliai į šviesos sąveikos su medžiagomis tyrimus pasiekimus bei taikymus. VU Lazerinių technologijų centras pristatė šio centro pagrindines tyrėjų komandas ir jų pasiekimus, aptarė lazerių ir fotonikos reikšmę pasaulyje.

Rugpjūčio 29–30 d. konferencijų komplekse „Bebrusai“ įvyko 11-oji Lietuvos nacionalinė konferencija „Lazeriai: mokslas ir technologijos“, skirta Šviesos ir šviesos technologijų metams. Konferenciją surengė Lietuvos lazerių asociacija, FTMC, VU, LMA kartu su UAB „Lidaris“. Dalyvavo 346 Lietuvos mokslo ir studijų institucijų, aukštųjų technologijų įmonių darbuotojai bei užsienyje dirbantys lietuviai mokslininkai. Aptartos didelės galios lazerinių kompleksų kūrimo, lazerių prietaikos kosmose bei mikro- ir nanotechnologijose problemos. Diskusijose iškelti specialistų rengimo aukštųjų technologijų pramonei klausimai bei priemonės verslo ir mokslo bendradarbiavimui stiprinti.

Rugsėjo 28 d. vyko „Chemijos enciklopedijos“ sutiktuvės.

Lapkričio 24 d. įvyko MFChMS organizuota mokslinė konferencija „Mokslo indėlis į ūkio naujoves“. Joje buvo diskutuojama, kaip fundamentalūs moksliniai tyrimai virsta taikomaisiais, o pastarieji – naujais prietaisais, aptarti mokslo ir gamybos, mokslo ir verslo santykiai. Kokie yra bendri mokslo ir verslo projektai, kaip juos plėtoti, kurios veiklos sritys sukuria didžiausią pridėtinę vertę, kokių tyrimų kryptį turi būti sukaupta kritinė mokslininkų masė, kuri būtų pajėgi spręsti verslą dominančias problemas, kur galima kurti ir komercializuoti produktus, – tokie klausimai buvo nagrinėti konferencijoje. UAB „Brolis Semiconductors“ pavyzdžiu buvo parodyta, jog net originalią idėją, kurios galimybėmis neabejojo daug autoritetingų mokslininkų, realizuoti labai sunku.

Nuolatinis dėmesys skiriamas Lietuvos žymių mokslininkų atminimui. Minint LMA prezidento (2003–2009) Zenono Rokaus Rudziko gimimo 75-ąsias gimimo metinės rugsėjo 15 d. kolegos ir bendradarbiai dalyvavo atidengiant paminklinę lentą Žvėryne ant namo, kuriame gyveno Z. R. Rudzikas, LMA Vrublevskių bibliotekoje atidaryta paroda „Pasaulio pilietis: už mokslą, už Lietuvą, už žemę“ vyko atminimo popietė LMA mažojoje konferencijų salėje. Spalio 1 d. organizuotas susirinkimas, skirtas iškilus Lietuvoje dirbusio mokslininko Teodoro Grotuso (Theodor von Grotthuss) 230-osioms gimimo metinėms.

Lapkričio 1 d. surengtas atsitiktinių procesų teorijos pradininko LMA nario Broniaus Grigelionio 80-ties metų sukakties minėjimas VU Matematikos ir informatikos institute. Gruodžio 9 d. įvyko renginiai, skirti LMA prezidento (1984–1992) Juro Poželos 90-osioms gimimo metinėms: buvo atidaryta paroda „Gyvenimas, atiduotas mokslui, Lietuvai ir pasauliui“ LMA Vrublevskių bibliotekoje ir surengta atminimo popietė LMA.

BMGMS kartu su kitomis mokslo institucijomis organizavo tarptautines ir respublikines konferencijas bei kongresus įvairiais medicinos, biologijos ir geomokslų klausimais. Kartu su Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM), Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centru organizuota tarptautinė konferencija „Naujos vakcinės Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriuje: patirtis, ateities planai ir iššūkiai“, kurioje nagrinėtos itin aktualios dėl didžiulių gyventojų grupių migracijos sukeltų užkrečiamųjų ligų profilaktikos problemos taikant vakcinaciją, naujų skiepų įdiegimo ir finansavimo aspektai, visuomenės švietimo klausimai.

Vis dažnėjančių alerginių ligų, ypač bronchinės astmos, problemoms aptarti LMA Motinos ir vaiko komisija kartu su Lietuvos vaikų pulmonologų draugija, Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugija, Lietuvos Respublikos ERS (European Respiratory Society) narių asociacija, Lietuvos santalka prieš lėtines kvėpavimo ligas (PSO GARD Lietuva), Europos pediatrių akademija organizavo renginį „XX tarptautinė pediatrių pulmonologų ir alergologų konferencija-mokykla“, kurioje dalyvavo ir pranešimus skaitė LMA užsienio narys Endriu Bušas (Andrew Bush).

Tarptautinė konferencija „Lėtinių ligų biomarkeriai“, skirta molekulinė tyrimo metodų taikymui ligų diagnostikai buvo surengta kartu su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu. Kartu su LSMU Virškinimo sistemos tyrimų institutu, Europos gastroenterologijos, endoskopijų ir mitybos organizacija surengtas tarptautinis renginys-mokykla „Iki vėžinės virškinimo trakto ir kepenų ligos“, kuriame pranešimus skaitė lektoriai iš įvairių ES universitetų, supažindindami su naujausiais moksliniais tyrimais ir jų praktiniu taikymu išaiškinant virškinimo trakto ligų diagnostiką, ikivėžinių susirgimų nustatymo svarbą ir galimybes taikant naujausius molekulinės biologijos, medicininės biochemijos, patomorfologinius tyrimo metodus.

2015 metų lapkričio 12–14 d. LMA ir VU Medicinos fakultete įvyko 8-oji Baltijos morfologų mokslinė konferencija „Tarpdalykinis šiuolaikinės morfologijos pobūdis“. Žodinius bei stendinius pranešimus pristatė mokslininkai iš įvairių biologinės morfologijos sričių (anatomai, histologai, antropologai, veterinarai, patologai), medicinos istorikai, fizikai, biochemikai, fiziologai. Dalyvavo daugiau nei 150 mokslininkų iš Latvijos, Estijos, Čekijos, Nigerijos, Suomijos, Prancūzijos. Konferencijoje siekta atsakyti į svarbius klausimus – kas yra šiuolaikinė morfologija, kokia jos vieta medicinoje ir biologijoje, kokie artimiausi morfologinių tyrimų uždaviniai sprendžiant mokslo ir praktinės medicinos bei visuomenės sveikatos problemas.

Kartu su Gamtos tyrimų centru (G. Valkiūnas) organizuotas tarptautinis mokslinis seminaras „Maliariniai parazitai laukinėje gamtoje: dabartinės taksonominės, ekologinės ir genetinės problemos“, kuriame dalyvavo Lietuvos, Švedijos, Bulgarijos ir Kinijos mokslininkai bei doktorantai. Nagrinėti maliarijos sukėlėjo pernešimo ir paplitimo per paukščius klausimai.

Balandžio 14 d. įvyko respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Nauji iššūkiai bitininkystei Lietuvoje“ ir mokymai tema „Erkių Varroa naikinimas bičių šeimose“. Konferenciją organizavo BMGMS, Lietuvos bitininkų sąjunga, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvos edukologijos universiteto Gamtos, matematikos ir technologijų fakultetas, Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas. Konferencijos tikslas – pradėti kokybiškai naują aukštesnio lygio bitininkų mokymą taikant šioje ūkio šakoje naujausius mokslinių tyrimų rezultatus.

Gegužės 27 d. įvyko seminaras, „Kas yra inovacija farmacijoje? Ar reikia naujų vaistų Lietuvoje?“, surengtas kartu su amerikietiškos farmacijos pasiekimams atstovaujančiomis farmacinėmis kompanijomis. Seminarą pradėjo Ministro Pirmininko patarėjas sveikatai Antanas Vinkus ir kalbėjo apie sveikatos

sistemos problemas, farmacijos galimybes ir poreikius Lietuvoje. Diskusijoje dalyvavo Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos, Valstybinės ligonių kasos (VLK), SAM Farmacijos departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, farmacijos kompanijų atstovai, kurie pabrėžė, kad visų įstaigų veiklos bendras tikslas – kuo daugiau naujų ir labiau prieinamų pagal kainas ir kompensavimo kriterijus vaistų Lietuvos pacientams, sergantiems sunkiomis lėtinėmis ligomis. SAM ir VLK bei kitos atsakingos institucijos sudarė darbo grupę, kuri seminare iškeltų klausimų sprendimą stengsis įgyvendinti kuo skaidriau ir greičiau.

Tarptautinė vaikų gynimo diena birželio 1-oji pažymėta kartu su SAM surengta konferencija, kurios moto – vaiko teisė į tobuliausią sveikatos apsaugos sistemą, kaip numato Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencija. Konferencija buvo skirta politikams, vaikų sveikatos politikams, vaiko teisių apsaugos, sveikatos priežiūros specialistams, vaikų sveikatos srityje dirbančioms nevyriausybinėms organizacijoms ir aptarti vaikų sveikatos būklės pokyčiai, pristatyta, kaip įgyvendinama vaikų visuomenės ir asmens sveikatos politika ir nubrėžtos perspektyvos, aptarti nuveikti darbai ir perspektyvos gerinant vaikų sveikatos priežiūrą.

Spalio 1 d. SAM, LMA ir Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras surengė 3-iąją nacionalinę užkrečiamųjų ligų konferenciją, skirtą asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, šeimos, infekcinių ligų, laboratorinės medicinos gydytojams, bendrosios praktikos slaugytojams ir kitiems medicinos specialistams. Konferencijos tikslas – apžvelgti sergamumo užkrečiamosiomis ligomis situaciją Lietuvoje, įvertinti ekonominius ir kitus šios problemos aspektus, propaguoti vakcinacijos reikšmę, aptarti kai kurias naujai iškilusias su užkrečiamomis ligomis susijusias problemas.

Spalio 15 d. įvyko BMGMS ir VU Biotechnologijos instituto konferencija „Biotechnologija Lietuvoje: 40 metų mokslo ir verslo partnerystei“, skirta VU Biotechnologijos instituto 40-mečiui. Per savo gyvavimo laikotarpį institutas tapo gyvybės mokslų lyderiu, sulaukė tarptautinio pripažinimo molekulinės biotechnologijos srityje, apimančioje baltymų ir nukleorūgščių technologijas, bioinformatiką, imunodiagnostiką, epigenomiką, vaistų modeliavimą, mikroskopsčių bei genomų redagavimo technologijas. Svarbiausias instituto pasiekimas – šalies moderniosios biotechnologijos pramonės sukūrimas.

Spalio 23 d. BMGM skyrius kartu su SAM surengė konferenciją „Demografija Lietuvos perinatologijoje: gimimų medicininių duomenų registravimui – 20 metų“, skirtą leidinio „Gimimų medicininiai duomenys“ dvidešimtmečiui. Konferencijoje įvertinti perinatologijos pasiekimai ir aptarti tolesnės veiklos uždaviniai bei siekiai. Pranešimus skaitė epidemiologai, akušeriai ginekologai, neonatologai, kurie parodė, kaip teisingai organizavusi šios srities veiklą Lietuva sumažino naujagimių ir kūdikių mirtingumą, tapo viena pirmaujančių šalių ES pagal šiuos rodiklius. Prieš konferenciją sveikatos apsaugos ministrė ir LMA prezidentas pasirašė LMA ir SAM bendradarbiavimo sutartį.

Spalio 23 d. BMGMS Alergologijos komisija, kartu su VU, Lietuvos alergologų ir klinikinių imunologų draugija, Lietuvos pediatrijos draugija surengė konferenciją „Vaikų alergologijos naujienos 2015“, kur buvo išsamiai aptartos vaikų dažnėjančių alerginių ligų diagnostikos ir profilaktikos galimybės, numatyti uždaviniai ir siekiai medikams, visuomenės švietimo ir ugdymo įstaigų alerginių ligų klausimais veiklai gerinti, kad mažėtų šių ligų paplitimas.

Spalio 29 d. LMA įvyko tęstinės mokslinės konferencijos „Šiuolaikiniai biologijos tyrimai Lietuvoje“ renginys, skirtas jūros biologijai – problemoms, pasiekimams ir šios mokslo šakos svarbai visuomenės gyvenime aptarti. Konferenciją organizavo BMGMS kartu su Gamtos tyrimų centru ir Klaipėdos universitetu. Konferencijoje pažymėta, kad ypatingą svarbą jūros biologijos tyrimams turi Baltijos jūros valstybių ir šalies mokslo institucijų kooperacija bei bendros Baltijos jūros šalių mokslinės įrangos racionalus naudojimas. Buvo susipažinta su Baltijos jūroje mokslininkų atliekamais darbais, kurie yra mokslinių tyrimų, įgyvendinamų Lietuvos jūrinio mokslo, studijų ir technologijų slėnio programų, dalis.

Gruodžio 18 d. kartu su SAM bei Lietuvos akušerių ginekologų draugija Seimo Konstitucijos salėje surengė konferenciją „Nėščiųjų priežiūra – galimybė pagerinti dviejų kartų sveikatą“, kur buvo įvertinta vykdoma perinatologijos programa ir numatyti akušerijos uždaviniai sprendžiant nėščiųjų

sveikatos problemas, ypač atkreipiant dėmesį į pavojingą lygį pasiekusios cezario pjūvio operacijos dažnumo stabdymą, cukrinio diabeto gydymą esant nėštumui bei vakcinaciją siekiant apsaugoti nuo gimdos kaklelio vėžio.

ŽŪMMS nariai, siekdami įgyvendinti LMA misiją ir strateginius tikslus, intensyviai keitimąsi moksliniais rezultatais bei aktyviau skleisti inovatyvius sprendimus, organizavo arba su kitomis institucijomis surengė 26 konferencijas, diskusijas, seminarus, studijų, knygų pristatymus, iš jų penkias tarptautines konferencijas. Jų metu nagrinėtos agroverslui ir agromokslui svarbios problemos – mokslo, studijų ir verslo integracija, spartesnė inovacijų plėtra gamyboje, aptartos naujos Europos Komisijos priemonės Europos inovacijų partnerystei skatinti, pristatytos mokslininkų siūlomos technologinės inovacijos dabartinėmis ūkininkavimo sąlygomis. Diskutuota biodujų gamybos klausimais, gilintasi, kokioms teisinės bazės Lietuvoje vis dar trūksta, kad būtų galima tikėtis spartesnės biodujų gamybos sektoriaus plėtros. Net keletą konferencijų skirta dirvožemio problemoms aptarti, nes 2015 metai Jungtinių Tautų organizacijos buvo paskelbti Tarptautiniais dirvožemio metais. Vyko aktyvios diskusijos dėl Lietuvos dirvožemių rūgštėjimo ir šarmėjimo, aptarti augalų mitybos ypatumai šiltėjančio klimato sąlygomis, augalų tręšimo klausimai taikant tiksliosios žemdirbystės principus, dirvožemio struktūros prastėjimo priežastys dėl intensyvaus žemės dirbimo bei trumpų sėjomainų taikymo. Konferencijose vyko diskusijos apie saugų ir sveiką maistą, pristatyti mokslininkų siūlomi inovatyvūs maisto mokslo ir technologijų sprendimai bei diskutuota apie jų taikymą gamyboje. Aptarti mokslininkų siūlymai papildyti pašarus ir maisto produktus biologiškai veikliais komponentais, pagerinančiais naminių gyvūnų produktyvumą ir jų sveikatos būklę, ir turėtų teigiamos įtakos gyvūninės kilmės žaliavos bei maisto produktų kokybei. Diskutuota funkcionaliojo arba žmogaus sveikatai palankaus maisto tyrimų ir gamybos bei vartojimo klausimais. Miškininkystės mokslų sekcija kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ organizavo diskusiją „Kuršių nerijos, kaip UNESCO kultūros vertybių paveldo objekto, miškų tvarkymo koncepcija“, kurioje dalyvavo mokslininkai, Aplinkos ministerijos, Generalinės miškų urėdijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, Kuršių nerijos nacionalinio parko ir kitų suinteresuotų institucijų atstovai. Išklausti pranešimai ir siūlymai dėl Kuršių nerijos miškų tvarkymo principinių nuostatų, dėl medžių rūšių santykio, ypač dėl kalnapušių naudojimo. ŽŪMMS Vandens problemų taryba organizavo seminarą „Hidrologiniai ir hidrodinaminiai Klaipėdos uosto plėtros aspektai: problemos ir galimi sprendimo būdai“, kuriame buvo analizuotos jūrų uosto plėtros perspektyvos, uosto gilinimo ir pietų vartų įrengimo Kuršių mariose koncepcija, pateikti tyrimų rezultatai apie hidrometeorologinių sąlygų kaitą ir jų poveikį jūros krantų būklei ir Kuršių marių vandens balansui.

Lietuvos dirvožemininkų draugija prie LMA ŽŪMMS surengė dviejų dienų mokslinę konferenciją-ekspediciją „Dirvožemio dangos ypatumai Vakarų Kuršo ir Žemaičių aukštumose“. Joje dalyvavo 70 dirvožemininkų iš Lietuvos, Latvijos ir Švedijos. Išleistas spalvotas renginio vadovas, kuriame skelbiami keturių vyraujančių Lietuvos agroekosistemose dirvožemio profilių granuliometrinės sudėties ir cheminių savybių duomenys, atspausdinti atvirlaiškiai, skirti atkreipti dėmesį į balkšvažemių vietą Lietuvos dirvožemių sistematikoje.

Siekiant sutelkti jaunuosius mokslininkus, atliekančius tyrimus agronomijos, miškininkystės, zootechnikos ir veterinarinės medicinos, žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos, maisto saugos ir kokybės kryptyse ir skatinti jų bendradarbiavimą bei tyrimų rezultatų sklaidą organizuota 4-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“, kurioje plenarinėje sesijoje ir keturiose sekcijose išklaustyta 41 pranešimas. Tokios konferencijos stiprina jaunųjų ir vyresniosios kartos mokslininkų bei verslo ir politikos atstovų ryšius.

ŽŪMMS Agrarinės ekonomikos ir kaimo sociologijos sekcija kartu su Šiaulių universiteto ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto (LAEI) mokslininkais jau aštuntą kartą organizavo tarptautinę konferenciją „Šiuolaikinio užmiesčio vizija postindustrinėje visuomenėje“ siekiant telkti įvairių mokslo sričių atstovus, tyrinėjančius atokesnių ir kaimiškųjų vietovių raidą, bei koordinuoti šiais klausimais

vykdomus įvairių institucijų tyrimus. LAEI įvyko diskusija „Kaimo politika: evoliucinis požiūris“, kurioje LAEI direktorė dr. Rasa Melnikienė ir vyr. mokslo darbuotoja Dalia Vidickienė pristatė monografiją „Kaimo politikos evoliucija“.

Birželio 22 d. LMA Vrublevskių bibliotekoje įvyko LMA tikrojo nario Vidmanto Stanio publikacijų parodos atidarymas. LMA ŽŪMMS nariai, sveikindami skyriaus narį gražaus jubiliejaus proga, pasidžiaugė profesoriaus darbais ir nuopelnais žemės ūkio mokslui bei šalies agronomijos mokslų sklaidai, pažymėjo V. Stanio indėlį į biologijos, genetikos ir biotechnologijos mokslus.

Visos TMS organizuotos teminės konferencijos, seminarai, diskusijos yra svarbios Lietuvos mokslo visuomenei. Jose aptartos šaliai ir jos ūkiui aktualios taikomųjų technikos mokslų problemos, leidžiančios tobulinti Lietuvoje veikiančias technologijas, kuriams produktus, išnaudota galimybė pasidalyti naujovėmis, užmegzti ryšius su kolegomis ir plėtoti bendradarbiavimą, padedantį atsirasti naujoms mokslinių tyrimų kryptims.

LMA TMS Energetikos mokslų sekcijos inicijuoti ir organizuoti nuolatiniai (kartą per mėnesį) Lietuvos energetikos politikos ir ekonomikos tematika seminarai-diskusijos tampa populiarūs tarp mokslininkų, specialistų, verslininkų ir politikų. 2015 m. įvyko aštuoni seminarai, kuriuose susirinkdavo 60–120 dalyvių. TMS Energetikos mokslų sekcija tęstiniuose seminaruose aktyviai nagrinėjo šalies energetikos politikos kryptis ir tendencijas, atskirų energetikos sektorių būklę ir galimybes turėdama tikslą parengti ir teikti siūlymus atnaujinamai nacionalinei energetikos strategijai.

Seminaro, įvykusio vasario 26 d., tema „Branduolinė energetika šiandien: sąstingis Vakaruose, progresas Rytuose. Pagrindiniai procesus įtakojantys veiksniai“ buvo apžvelgta branduolinės energetikos raida ir dabartinė situacija, kuri yra labai skirtinga išsivysčiusiose šalyse – branduolinės energetikos pradininkų bei sparčiai besivystančių šalių. Jei pirmosios išgyvena akivaizdų sąstingį ar net regresą, tai tokios šalys, kaip Kinija ir Indija, tampa šios energetikos technologijos lyderės. Seminare taip pat buvo analizuoti veiksniai ir priežastys, sustabdę branduolinės energetikos plėtrą Vakarų šalyse ir paskatinę gan sparčią pažangą didžiosiose besivystančiose šalyse, ypač Kinijoje.

Kovo 26 d. LMA įvyko seminaras, skirtas Lietuvos energetiniam saugumui aptarti. Pagrindą diskusijoms suteikė VDU ir LEI Energetinio saugumo tyrimų centro (ESTC) mokslininkai, pristatę leidinį „Lietuvos energetinis saugumas. Metinė apžvalga 2013–2014“. ESTC vadovas LMA tikrasis narys J. Augutis aptarė Lietuvos energetinio saugumo lygį, palygino jį su Latvijos ir Estijos, įvertino, kaip energetinio saugumo lygis galėtų kisti priklausomai nuo įvairių energetikos sektoriaus plėtros scenarijų. Profesorius pabrėžė, kad energetinio saugumo lygį ir jo pokyčius lemia ne vien technologiniai ir ekonominiai veiksniai, jam įtaka taip pat daro socialiniai ir politiniai veiksniai, valstybės geopolitinė situacija. Pranešime buvo parodyta, kaip galima vertinti integruotą energetinio saugumo lygį, kokį energetinį saugumą turi įvairūs energetikos plėtros scenarijai. Buvo diskutuota, kokius klausimus turėtų apimti nacionalinė energetikos strategija.

Pastaruosius veiksmus plačiau komentavo socialinių mokslų atstovas prof. Vylius Leonavičius, lygindamas Lietuvos visuomenės nuomonę apie energetinį saugumą prieš Krymo aneksiją ir po jos: Rusijos karinė intervencija Ukrainoje pakeitė lietuvių požiūrį į Lietuvos ir Rusijos energetikos politiką, skalūninių dujų išgavimo ekologiškumą ir ekonominę naudą. Kai kur pokytis buvo itin didelis: prieš Krymo aneksiją daugiau lietuvių teigė, kad skalūninių dujų išgavimas Lietuvai yra ekonomiškai nenaudingas; aneksavus Krymą, dauguma lietuvių jau laikėsi požiūrio, kad skalūninių dujų išgavimas yra ekonomiškai naudingas. Į diskusijas aktyviai įsitraukė daugelis seminaro dalyvių, tarp kurių buvo Energetikos ministerijos, Prezidentūros bei akademinės bendruomenės atstovai, verslininkai ir pilietiškai aktyvūs žmonės.

2015 m. gruodžio 8 d. TMS iniciatyva įvyko jau trečiasis kasmetinis Lietuvos kibernetinio saugumo situacijos aptarimas. Išplėstinį seminarą-diskusiją „Kibernetinis saugumas“ rengė LMA ir Krašto apsaugos ministerija. Jame dalyvavo valstybinių įstaigų, akademinų institucijų ir verslo atstovai. Renginys vyko LMA. Dalyviai buvo supažindinti su 2014-12-11 patvirtintu Kibernetinio saugumo įstatymu, kuris „...nustato

kibernetinio saugumo sistemos organizavimą, valdymą ir kontrolę, apibrėžia kibernetinio saugumo politiką formuojančias ir įgyvendinančias institucijas, jų kompetenciją, funkcijas, teises ir pareigas, ...“.

Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų departamento direktorius Arvydas Plėštys supažindino su rengiamos nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos kryptimis. Galima tikėtis, kad TMS organizuoti 2013 m. ir 2014 m. renginiai kibernetinio saugumo klausimais ir tuomet akcentuoti trūkumai (nėra valstybės koncepcijos, kibernetinio saugumo įstatymo, vienos už kibernetinę saugą atsakingos ir koordinuojančios įstaigos ir t. t.) bent iš dalies turėjo įtakos situacijai gerinti. Atsirado naujas kibernetinio saugumo įstatymas, įsteigtas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras, kurio laukiama aktyvi veiklos pradžia pagerins šalies bendrąją kibernetinio saugumo situaciją. Apibendrinami per diskusiją pareikštas pastabas ir teiktas rekomendacijas, išplėstinio seminaro-diskusijos organizatoriai priėmė nutarimą ir papildomų veiklų rekomendacijas, dėl šalies kibernetinio saugumo lygio kėlimo.

5.3.6. Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis bei organizacijomis, dalyvavimas jų veikloje ir programose

LMA nariai savo ilgamete mokslinė ir organizacine patirtimi dalijasi su partneriais, koordinuodami įvairius projektus arba atlikdami ekspertų funkcijas. Bendradarbiavimas su didžiausiais Lietuvos ir pasaulio mokslo centrais, įvairiais institutais – galimybė jausti pasaulio mokslo pulsą ir kartu misija siekiant įvairių mokslų sričių pažangos.

HSMS nariai dalyvauja įgyvendinant bendradarbiavimo priemones ir projektus pagal LMA pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su šalies humanitarinių ir socialinių mokslų krypties institutais: surengtos tarptautinės mokslinės konferencijos su Lietuvos socialinių tyrimų centru, su Lietuvių kalbos institutu. Su humanitarinių ir socialinių mokslų srities universitetų fakultetais bei katedromis bendradarbiaujama formuojant bendras ekspertų grupes ekspertizėms atlikti ir tyrimų projektams įgyvendinti, organizuojant bendrus renginius: surengta jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferencija. HSMS nariai yra aktyvūs įvairių užsienio organizacijų nariai, vykdė 24 konkursinius mokslo projektus, iš jų 14 tarptautinių, bendradarbiavo su šalies ir užsienio partneriais, organizavo mokslo konferencijas, skaitė pranešimus. Pavyzdžiui, V. Martinkus dalyvauja Europos lyginamųjų studijų tinklo (REELC-ENCLS) kongresuose, projektuose. J. Sprindytė bendradarbiauja su Latvijos literatūros, folkloro ir meno institutu bei Estijos Under ir Tuglaso centru ir vykdo tęstinį projektą “Back to Baltic memory” (Grįžtant prie baltiškosios atminties). Ji yra LMT finansuojamo projekto „Mokslo žurnalo Colloquia parengimas ir leidyba“ vadovė, šio žurnalo vyr. redaktorė. V. Žulkus – Lietuvos atstovas Tarptautinės mokslo ir technologijų plėtros programos COST veiklos valdymo komitete. Kartu su Slovėnijos, Latvijos, Portugalijos, Italijos mokslininkais pateikė projektą Humanitarinių mokslų Europos mokslinių tyrimų erdvėje (HERA, “Joint Research Programme 2015”) tinkle. Atliko ES 7BP ITACA (Innovation Technologies and Applications for Coastal Archaeological sites – Inovacinės technologijos ir jų taikymas jūros pakrančių archeologinių vietovių tyrimuose) projekto ekspertizę. G. Blažienė – projekto „Interaktyvus Rytų Prūsijos žemėlapis III“ vadovė ir vykdytoja (projekto vykdytojai: Lietuvių kalbos institutas, Rygos, Frankfurto prie Maino Gėtės universitetai). Iš projekto „Anfangsgründe einer litauischen Grammatik“ (Lietuvių kalbos gramatikos pradmenys) lėšų rinkta medžiaga Slaptajame Prūsijos kultūros paveldo valstybiniame archyve Berlyne, pagal ERASMUS programą, dėstė Pizos universiteto Baltų filologijos katedroje prie Kalbotyros departamento. A. Buračas – Pasaulio inovacijų fondo, Europos lyginamųjų ekonomikos studijų asociacijos, Tarptautinio akademijų ir mokslo draugijų žmogaus teisių tinklo narys. D. Kaunas bendradarbiauja su Berlyno Humboltų universiteto mokslininkais. Z. Kiaupa dalyvauja Lituaništinės komisijos prie Lenkijos mokslų akademijos Istorijos skyriaus veikloje. Komisijos užduotis – aktyvinti Lietuvos ir Lenkijos istorikų sąveiką įtraukiant ir Baltarusijos bei Ukrainos istorikus. A. Matulionis – Lietuvos atstovas COST IS1311 programoje, Latvijos mokslo tarybos užsienio ekspertas, Latvijos universiteto profesorių tarybos narys,

Daugpilio universiteto profesorių tarybos narys, Latvijos meno akademijos kvalifikacinės komisijos ekspertas. V. Mikelėnas dalyvauja moksliniame tyrime „Tenancy Law and Housing Policy in Multi-level Europe“ (Gyvenamųjų patalpų nuomos teisė ir būsto politika Europos Sąjungoje), kuris atliekamas Europos Komisijos (EK) užsakymu. Bendradarbiauja su Tartu, Maskvos M. Lomonosovo universiteto mokslininkais. Pateikta išvada tarptautinio arbitražo teismui Stokholme Lietuvos teisės klausimais. Su Europos koledžu (Florencija) dalyvauja atliekant mokslinį tyrimą EK užsakymu apie nesąžiningą praktiką verslo santykiuose didmeninės prekybos srityje, yra Europos teisės instituto (Viena) steigėjas; Tarptautinio arbitražo instituto (Paryžius), Tarptautinės komercinio arbitražo tarybos narys, A. Gaižutis – Europos pedagoginių universitetų rektorių asociacijos viceprezidentas. Z. Norkus LMA deleguotas dalyvavo XIV Baltijos intelektualinio bendradarbiavimo konferencijoje „Mokslų akademijų tyrimai ir inovacijos: tarp praeities ir ateities“ ir skaitė plenarinį pranešimą.

MFChMS Chemijos sekcijos iniciatyva balandžio 1 d. surengtas išvažiuojamasis posėdis „Atsinaujinantys energijos šaltiniai: perspektyvos Lietuvoje“ Lietuvos energetikos institute, Kaune. Buvo aptartos svarbios energetikos srities technologijos problemos ir jų sprendimai nuo Lietuvai aktualių branduolinių atliekų tvarkymo ir branduolinės energetikos objektų saugos klausimų iki medžiagų ir procesų tyrimų, nukreiptų į ateities energetiką ir skirtų vandenilio energetikai bei atsinaujinantiems ištekliams naudoti.

Gegužės 28 d. Klaipėdos universitete (KU) įvyko išvažiuojamasis MFChMS posėdis tema „Chemijos moksliniai tyrimai ir studijos Klaipėdos universitete: situacija ir perspektyvos“. KU mokslininkai kartu su LMA nariais diskutavo gamtos mokslų srities aktualiais klausimais. Susitikimui vadovavo LMA prezidentas V. Razumas ir KU rektorius E. Juzeliūnas. Rektorius supažindino su KU moksline veikla, studijų ypatumais bei struktūriniais pokyčiais. V. Razumas informavo apie LMA kūrimosi ištakas, apie reikšmingiausias akademikų nuveiktus darbus. Šiame renginyje dalyvavo ir kalbėjo F. Ivanauskas, A. Kareiva, E. Norkus, A. Malinauskas, V. Laurinavičius, R. Makuška ir E. Butkus. Apie intensyvų mokslo ir verslo bendradarbiavimą, apie mokslinių tyrimų socialinį ir ekonominį poveikį Vakarų Lietuvos regionui ir visai Lietuvai pranešimus skaitė KU mokslininkai.

MFChMS nariai savo veiklą vykdo mokslo ir studijų institucijose ir vadovauja matematikos, fizikos ir chemijos sričių programoms bei projektams. Mokslinio tiriamojo darbo srityje bendradarbiauta su Bordo, Lilio universitetais (Prancūzija), Masaryko universitetu (Čekija), Miunsterio universitetu (Vokietija), Lundo universitetu (Švedija), Talino technologijos universitetu (Estija) ir kitais. J. V. Vaitkus tarpinstitucinių sutarčių pagrindu bendradarbiauja su Helsinkio universiteto Greitintuvų laboratorija. Taip pat dalyvauja CERN bendradarbiavimo programoje RD39 „Kriogeniniai jonizuojančios radiacijos detektoriai“, CERN bendradarbiavimo programoje RD50 „Radiacijai atsparūs jonizuojančios radiacijos detektoriai didelio šviesingumo kolaideriams“ (yra šios programos tarybos pirmininko pavaduotojas), vykdo CERN CMS sensorių Centrinės Europos konsorciumo projekto užduotis. A. Žukauskas tarpinstitucinių sutarčių pagrindu bendradarbiauja su JAV bendrove „Sensor Electronics Technology, Inc.“, kartu su LMA užsienio nariu M. S. Šuru dalyvauja JAV Nacionalinio mokslo fondo projekte „Sumanaus apšvietimo inžinierinių tyrimų centras“. Tęjami jau pradėti ES 7BP projektai: LASERLAB-Europe II – „Europos jungtinė lazerių laboratorija“ (17 užsienio partnerių, A. P. Piskarskas), AIDA – „Pažangios Europos infrastruktūros greitintuvų detektoriai“, Bianco – „Komponentai iš bismidų ir nitridų, veikiantys aukštos temperatūroje“ (A. Krotkus), programos koordinavimo ir paramos veiksmų projektas „Kietakūnio apšvietimo inovacijų spartinimas Europai“ (A. Žukauskas), ESTABLIS – „Organinių saulės elementų stabilumo užtikrinimas“ (2012–2015, G. Juška), POCAONTAS – „Polimerų-anglies nanovamzdelių aktyvios sistemos fotovoltaiškai“ (L. Valkūnas). G. Juška bendradarbiauja su užsienio mokslo centrais vykdydamas Kanados vyriausybinių programą „Radiaciniai vaizdinimo detektoriai biomedicininiams taikymams“ ir Kvinslando universiteto (Australija) mokslinio tyrimo projektą „QU Category 1“. A. Kareivai vadovaujant su 20-ties Europos universitetų mokslininkais vykdytas COST veiklos MP1202 projektas „Hibridinių organinių-neorganinių

sąlyčio paviršių racionalus dizainas: kitas žingsnis link šiuolaikinių funkcinų medžiagų“ (2012–2016). D. Surgailis bendradarbiauja su JAV mokslo centrais regresinių modelių su toloma priklausomybe statistinės analizės srityje, su Prancūzijos mokslo centrais – autoregresinių atsitiktinių laukų agregavimo srityje ir šiurkščių procesų fraktalumo tyrimų bei statistinės analizės srityje. K. Pileckas dirba bendrame VU ir Ciuricho (Šveicarija) universitetų mokslinių tyrimų projekte „Asimptotinės problemos ir taikymai“, finansuojamame Lietuvos ir Šveicarijos mokslinių tyrimų programos lėšomis. V. Razumas, A. Malinauskas, A. Kareiva, F. Ivanauskas vykdė bendrus darbus su VU Chemijos, Matematikos ir informatikos fakultetų ir FMTC mokslininkais.

BMGM skyrius, koordinuodamas įvairių biologijos ir medicinos sričių mokslinius tyrimus ir veikdamas pagal pasirašytas LMA sutartis, bendradarbiauja su Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų ir Inovatyvios medicinos centrais: dalyvauja vertinant jų mokslinių tyrimų planus, svarstant ir aptariant projektus. Taip pat su LSMU, su VU Medicinos ir Gamtos mokslų fakultetais, KU Sveikatos mokslų fakultetu, Užkrečiamų ligų ir AIDS centru, Lietuvos bitininkų sąjunga, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvos edukologijos universiteto Gamtos, matematikos ir technologijų fakultetu, Nacionaliniu maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutu, farmacinėmis kompanijomis, UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ rengdami bendras konferencijas, apskritojo stalo diskusijas, LMA narių susirinkimus išvykose į šias institucijas, fakultetus, centrus, katedras, ligonines ar kitus padalinius.

Dirbdami savo institucijose, nacionalines programas vykdo šie skyriaus nariai: K. Sasnauskas (Nacionalinės kompleksinės programos „Biotechnologija ir biofarmacija“ projektas „Biotechnologija ir biofarmacija: fundamentiniai ir taikomieji tyrimai“ – 2012–2015), L. Kupčinskas („Mikro-RNR kaip biožymenys ankstyvajai ikivėžinių ir vėžinių virškinamojo trakto ligų diagnostikai“, 2011–2015), V. Kučinskas („Lietuvos populiacijos genetinė įvairovė ir sandaros kitimai, susiję su evoliucija ir dažniausiai paplitusiomis ligomis – LITGEN“ (2011–2015), V. Šikšnys („Bakterijų antivirusinės apsaugos sistemų tyrimai“), V. Borutaitė (Visuotinės dotacijos projektas „Mitochondrijos, azoto monoksidas ir citochromą c redukuojantys junginiai apsaugant miokardą ir smegenis nuo išeminių pažeidimų“), A. Laucevičius („Aterosklerozės profilaktika, sukeltų ligų diagnostika ir gydymas“ – 2014–2018), S. Klimašauskas (COST programos veiklos CM1406: Epigenetic Chemical Biology EPICHEM – Epigenetinė cheminė biologija – valdymo komiteto narys, LMA nominuotas Lietuvos atstovas; Visuotinės dotacijos projektas „Molekulinės įrankinės epigenomikai ir RNomikai“), G. Valkiūnas („Maliarinių parazitų ir jiems giminingų hemosporidijų rūšių formavimosi mechanizmai“), R. Žaliūnas (mokslo programa „Psichosomatinių, neuroendokrinių ir miego sutrikimų įtaka išeminės širdies ligos eigai ir reabilitacijai“), Z. Kučinskienė (projektas „Lėtinio streso nulemti aterosklerozės proceso ypatumai: naujų biožymenų paieška ir tyrimas“ (ATEROSTRES, 2015–2018), A. Laucevičius (Nacionalinės mokslo programos „Lėtinės neinfekcinės ligos“ projektas „Ultragarsiniai miokardo deformacijos metodai prognozuojant vainikinių arterijų pažeidimą“, Lietuvos mokslo tarybos projektas „Naujųjų arterinių žymenų prognostinės vertės, numatant kairiojo skilvelio diastolines disfunkcijos atsiradimą ir progresavimą bei kardiovaskulinius įvykius, tyrimas“, Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansuojama programa „Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa“).

BMGMS nariai aktyvūs tarptautiniuose tyrimuose. G. Valkiūnas yra JAV Nacionalinio mokslo fondo finansuojamo Koordinacinio tinklo, skirto stuburinių gyvūnų hemosporidijoms, valdybos narys. L. Kupčinskas, tirdamas makroorganizmo ir mikroorganizmų sąsajas (metabolomika) sergant lėtinėmis virškinimo sistemos ligomis, bendradarbiauja su Kylio, Magdeburgo, Heidelbergo universitetais (Vokietija), Taivano ir Latvijos mokslo įstaigomis. V. Kučinskas pagal Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programą, kuria siekiama mažinti Europos Sąjungos valstybių ekonominius ir socialinius skirtumus, vykdo projektą „Unikalūs genomo persitvarkymai esant įgimties nervų sistemos raidos sutrikimams: kilmė, genominiai mechanizmai, funkcinės ir klinikinės pasekmės – UNIGENE“ (2012–2016) su Loanos universiteto mokslininkais. S. Klimašauskas yra COST veiklos „Systems Biocatalysis“ valdymo komiteto

narys, bendradarbiauja su JAV Nacionaliniu sveikatos institutu vykdydamas instituto finansuojamą projektą „Tiesioginis didelės raiškos epigenomo CpG žymių nustatymas“. V. Šikšnio tyrimai tema „Cas9 baltymo panaudojimas kryptingai genomų modifikacijai“ pelnė tarptautinį pripažinimą, sukurtas reikšmingas patentas. A. Grigelis bendradarbiauja su Triesto Okeanologijos ir geofizikos centru (Italija) ir Britų geologijos tarnyba rengiant knygą „Oceanographic and Marine Cross-Domain Data Management for Sustainable Development“ (Jvairialypių sričių okeanologinių ir jūrinių duomenų valdymas tvariajai plėtrai). R. Mokrikas bendradarbiauja su Talino technikos (Estija), Berno (Šveicarija) ir Heidelbergo (Vokietija) universitetų mokslininkais.

ŽŪMMS nariai, siekdami palaikyti LMA ryšius su mokslo ir studijų institucijomis, formuoti žemės ūkio ir miškų mokslų institucijų aktualių mokslinių tyrimų tematikas, bendradarbiauja su Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (LAMMC) Žemdirbystės, Miškų, Sodininkystės ir daržininkystės institutais, ASU, LSMU Veterinarijos akademija ir Gyvulininkystės institutu, KTU Maisto ir Lietuvos agrarinės ekonomikos institutais, kartu organizuoja konferencijas, diskusijas, dalyvauja bendruose mokslo programose ir mokslo sklaidos projektuose. P. Viškelis vykdo nacionalinės mokslo programos „Saugus ir sveikas maistas“ projektą „Elektroporacijos tyrimai augalinės žaliavos bioaktyvių komponentų masės pernašos intensyvinimui“. V. Stanys vykdo anksčiau minėtos programos projektus „Antocianinų sintezės kelio genų raiška sodo augaluose“ ir „Tarprūšiniai sodo augalų hibridai – naujas antocianinų šaltinis“, yra ilgalaikės LAMMC programos „Žemės ūkio ir miškų augalų genetika ir genotipų kryptingas keitimas“ vadovas. P. Duchovskis vadovauja LAMMC ilgalaikiai programai „Sodininkystė ir daržininkystė: agrobiologiniai pagrindai ir technologijos“.

ŽŪMMS narys V. Bižokas bendradarbiauja su Pasaulio veterinarijos asociacija, Europos veterinarijos federacija, yra Latvijos veterinarinės medicinos tarptautinės doktorantūros tarybos užsienio ekspertas. A. Raila dalyvauja Lietuvos–Ukrainos dvišalio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje programoje ir kartu su A. Motuzu yra Gruzijos Šotos Rustavelio nacionalinio mokslo fondo mokslo projektų tarptautiniai ekspertai. P. Viškelis vykdo bendrus tyrimus su Salerno universiteto (Italija), o V. Stanys – su Montanos valstijos universiteto (JAV) mokslininkais. A. Sederevičius dalyvauja EK Žemės ūkio mokslų SCAR grupės veikloje bei ERA-NET projekte „Animal Health and Welfare“ (Gyvūnų sveikata ir gerovė), yra ES gyvūnų sveikatingumo ir gerovės mokslo komiteto narys. V. K. Sirvydis vykdo tyrimus su Balt ISA (Rusija), Alltech (Airija) paukščių mitybos klausimais, skaitė pranešimą Baltijos šalių ir Suomijos paukštininkystės konferencijoje Helsinkyje, yra pasaulinės paukštininkystės mokslo asociacijos Lietuvos skyriaus prezidentas.

TMS nariai taip pat aktyviai bendradarbiavo su šalies ir užsienio mokslo bei studijų institucijomis, mokslo centrais, verslo organizacijomis. Produktiviausiai mokslinis bendradarbiavimas buvo plėtojamas mokslinių tyrimų srityje vykdant konkursinius mokslo projektus pagal nacionalines ir tarptautines mokslo programas. 2015 m. skyriaus nariai vykdė 74 mokslo projektus. Iš jų 61 proc. pagal tarptautines mokslo programas: 7BP, COST, „Žiliberas“, „Erasmus“ ir kitas. Tarptautinio mokslinio tiriamojo darbo srityje bendradarbiauta su Fraunhoferio institutu (Vokietija) ir Rennes universitetu (Prancūzija) kuriant trapių medžiagų apdirbimo technologiją (V. Ostaševičius); kuriamas ABWR reaktoriaus modelis, kuris bus naudojamas atliekant darbus tarptautiniame H2020 projekte „Sunkiųjų avarių valdymo strategijos, pagrįstos išsilydžiusios aktyviosios zonos sulaikymu reaktoriaus korpuse, taikymas dabartinėms ir ateities branduolinėms elektrinėms“ (A. Kaliatka) ir daug kitų. K. Ragulskis vykdė bendrus darbus su Rusijos MA Mašinų mokslo institutu, Iževsko valstybiniu technikos universitetu. E. K. Zavadskas buvo vienas vadovų, organizuojant 15-ąją Vokietijos–Lietuvos–Lenkijos kolokviumą „Tvarus vystymasis ir civilinė inžinerija“ Poznanės technologijos universitete (Lenkija). TMS nariai atliko 295 ekspertizes, vertindami ES 7BP, „Horizontas 2020“ ir „Eurostars“, Lietuvos–Japonijos mokslo projektus, Latvijos, Estijos, Danijos mokslo fondų, Lietuvos mokslo tarybos, MITA, Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių

asociacijos LINPRA ir kitų institucijų projektų paraiškas. Skyriaus nariai dalyvavo ekspertinio vertinimo sesijoje Briuselyje.

5.3.7. Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas

Valstybės konkurencingumą ir jos piliečių gerovę vis labiau lemia mokslinis potencialas. Būtina skatinti mokslo ir technologijų plėtrą, siekti, kad kuo daugiau jaunimo rinktųsi mokslininko profesiją. Vienas tokių skatinimo būdų – stipendijų skyrimas ir apdovanojimai talentingiausiems studentams bei jaunesiems mokslininkams.

Tradiciniam LMA kasmet skelbiamam geriausių jaunųjų tyrėjų mokslinių darbų konkursui nuo 2015 m. savo darbus gali teikti ir doktorantai. Pakoreguoti konkurso dalyvių amžiaus apribojimai: jaunesni mokslininkai darbus gali teikti penkerius metus po daktaro disertacijos gynimo (neįskaitant motinystės ar tėvystės atostogų). Šiam konkursui 2015 m. buvo pateikti 47 darbai (2014 m. – 32). Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursui pateikti 43 darbai (2014 m. – 42), 17 jų – humanitarinių ir socialinių mokslų sričių. Komisijos, sudarytos iš LMA mokslų skyrių narių, svarstė gautus darbus ir rekomendavo skirti 10 premijų geriausių jaunųjų mokslininkų ir doktorantų darbų autoriams, 15 – geriausių aukštųjų mokyklų studentų darbų autoriams. Pagyrimo raštais įvertinti 6 jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei 4 studentų darbai. Konkursų nugalėtojams laureato diplomai bei pagyrimo raštai iškilmingai įteikiami ataskaitiniame LMA narių visuotiniame susirinkime.

Nuo 2010 m. LMA organizuoja jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursą. Stipendija yra 6 bazinių socialinių išmokų dydžio per mėnesį ir mokama vienerius metus nuo rugsėjo mėn. Konkursas populiarus: 2015 m. pretendavo 85 dalyviai, (2014 m. – 90, 2013 m. jų buvo 75). Humanitarinių ir socialinių mokslų srityse gautos 25 paraiškos, fizinių – 15, biomedicinos – 13, technologijos – 20, žemės ūkio – 12. Jas vertino LMA mokslų skyrių sudarytos komisijos. Iš viso skiriama 15 stipendijų. Konkurso laureatai paskelbti birželį, stipendijos pažymėjimai jiems iškilmingai įteikti bendrame LMA ir KU renginyje rugsėjo 23 d.

HSMS 2015 m. pirmą kartą organizavo Jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferenciją (organizatoriai A. Buračas, A. Vasiliauskas, P. Zakarevičius) ir tarptautinę kalbininkų konferenciją „Jaunieji humanitarai ir Kazimieras Būga“ (organizatorė G. Blažienė, kartu su Lietuvių kalbos institutu). Jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferencijos „Lietuvos ekonomikos ateities vizija, strateginiai tikslai ir valstybės misija juos įgyvendinant“ tikslas – populiarinti ekonomikos mokslą tarp jaunimo. Kiekvienam ekonomikos fakultetą turinčiam Lietuvos universiteto atstovui buvo suteikta galimybė pateikti savo tyrimus dėl Lietuvos ekonomikos plėtros ilgalaikės strategijos. Tarptautinė jaunųjų kalbininkų konferencija vyko Lietuvių kalbos institute (LKI) ir LMA. Pirmą dieną skirta apskritojo stalo diskusijai „Lietuva mums, mes – Lietuvai“.

MFChMS bei TMS ir rėmėjų – asociacijos INFOBALT, UAB „VTeX“, UAB „Baltic Amadeus“, VšĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“, UAB „Viltechmeda“ ir UAB „Infoplex“ – dėka tapusi tradicine LMA 5-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ įvyko vasario 10 d. LMA. Konferencijos globėjas – Ministras Pirmininkas A. Butkevičius. Sulaukta 42 dalyvių iš VU, VGTU, KTU ir ASU bei FTMC Chemijos, Fizikos institutų. Parengtas pranešimų tezių rinkinys. Konferencijos organizacinio komiteto atrinktų geriausių pranešimų autorių darbai buvo papildomai įvertinti rėmėjų. Vertinimo rezultatai paskelbti vasario 24 d. Asociacija INFOBALT apdovanojo geriausius fizinių ir technologijos mokslų sričių jaunųjų mokslininkų tiriamuosius darbus ir įteikė vardines bei skatinamąsias stipendijas. Atitinkamai 2 400, 1 400 ir 1 000 Eur vertės vardinės stipendijos įteiktos trims doktorantams, o paskatinamosiomis 200 Eur vertės stipendijomis apdovanoti keturi doktorantai. Nugalėtojus apdovanojimų iškilnėse sveikino Ministro Pirmininko patarėjas J. Pankauskas, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas dr. A. Žalys, asociacijos INFOBALT vadovai, LMA prezidentas V. Razumas, rėmėjas „INVL Technology“ direktorius K. Tonkūnas.

MFChMS kuruoja LMA Teodoro Grotuso fondo veiklą (valdybos pirmininkas A. Kareiva). Fondo įsteigta LMA Teodoro fon Grotuso stipendija 2015 m. skirta KTU Cheminės technologijos fakulteto doktorantui A. Bieliauskui.

BMGMS organizuota tradicinė 8-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“, kurios tikslas – apžvelgti geriausias geomokslų srities, biologijos, biochemijos, biotechnologijos, biomedicinos sandūroje jaunųjų mokslininkų darbus, skatinti jaunųjų mokslininkų bendradarbiavimą ir tyrimų rezultatų sklaidą. Plenarinį pranešimą skaitė UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ kompanijos Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros direktorius prof. A. Lubys. Pranešimus skaitė 31 jaunasis mokslininkas iš VU, LSMU ir VGTU, VMTI Gamtos tyrimų centro ir VMTI Inovatyvios medicinos centro, VU Biotechnologijos ir Biochemijos institutų, VU Širdies chirurgijos centro. Konferencijos darbas vyko trijose sekcijose. Už geriausias pranešimus diplomais ir atminimo dovanomis apdovanoti devyni jaunieji tyrėjai.

ŽŪMMS organizavo 4-ąją Jaunųjų mokslininkų konferenciją „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“. Aštuoni pranešėjai, pasižymėję atliktų mokslinių tyrimų aktualumu ir išskirtinumu, buvo apdovanoti rėmėjų įsteigtais prizais bei LMA diplomais.

TMS nariai, vadovaudami bakalaurams, magistrantams, doktorantams ir su jais aktyviai bendradarbiaudami, kartu kuria inovatyvius įrenginius, technologijas, atlieka mokslinius tyrimus bei rašo straipsnius, skatina jaunimą pasirinkti mokslininko kelią. Ugdant jaunuosius mokslininkus, didelio dėmesio susilaukė 17-oji tarptautinė konferencija-mokykla „Šiuolaikinės medžiagos ir technologijos“ (vadovas S. Tamulevičius), skirta fizikos, chemijos, inžinerinių specialybių doktorantams, jaunesiems mokslininkams. Konferenciją rėmė aukštosios mokyklos ir verslas. Ji pritraukė daug dalyvių iš įvairių Europos šalių.

Mokslo žinių sklaidai tarp studentų bei jaunųjų mokslininkų pasitarnavo TMS kartu su LMA skyriumi „Mokslininkų rūmai“ surengtos A. Kaklauskos knygos „Biometric and Intelligent Decision Making Support“ (Biometrinis ir intelektualus sprendimo priėmimų palaikymas) sutiktuvės Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje ir vykusio diskusija „Naujos kartos medžiagos, technologijos ir sistemos statyboje“. Pranešimus skaitė A. Kaklauskas, G. Kaklauskas ir pastarojo doktorantas Vytautas Tamulėnas.

5.3.8. Premijų ir apdovanojimų teikimas

Mokslo premijos – ne tik mokslininkų įvertinimas už atliktus darbus, bet ir mokslo tradicijų formavimas, nuolatinis priminimas visuomenei apie ryškiausias asmenybes, prisidėjusias prie šalies pažangos. Mokslų akademija yra įsteigusi aštuoniolika žymių šalies mokslininkų vardais pavadintų premijų. Kasmet skelbiamas keleto jų konkursas.

2015 m. Juozo Dalinkevičiaus (geomokslai) premija skirta prof. habil. dr. Valentinui Baltrūnui už darbų ciklą „Lietuvos pleistoceno geologijos moksliniai tyrimai“ (1995–2015).

2015 m. Vlado Lašo (medicina) premija skirta LMA tikrajam nariui Vytui Antanui Tamošiūnui už darbų ciklą „Imunologijos ir alergologijos tyrimai Lietuvoje (teorija ir praktika)“.

2015 m. Simono Daukanto (istorija) premija skirta dr. Algirdui Antanui Baliuliui už Lietuvos istorijos šaltinių tyrimus ir jų leidybą.

2015 m. Albino Rimkos (ekonomika) premija skirta doc. dr. Jurgitai Bruneckienei, prof. dr. Irenai Pekarškienei, prof. dr. Andriui Guzavičiui, doktorantei Oksanai Palekienei, magistrei Jūratei Šovienei už monografiją „The Impact of Cartels on National Economy and Competitiveness: A Lithuanian Case Study“ (Kartelių įtaka nacionalinei ekonomikai ir konkurencingumui: Lietuvos studija, Springer, 2015).

Organizuotas LMA ŽŪMMS ir LAMMC įsteigtos Vytauto Vazalinsko premijos konkursas, įvertinti konkursui pateikti darbai. Premija paskirta prof. habil. dr. Gediminui Staugaičiui ir prof. habil. dr. Zigmui Jonui Vaišvilai už darbų ciklą „Lietuvos žemės našumo vertinimas ir augalų mitybos optimizavimas“ (2010–2014).

5.3.9. Bendradarbiavimas su regionais, pramonės ir verslo įmonėmis bei organizacijomis

Viena svarbiausių LMA funkcijų – konsultacijos mokslo klausimais, ekspertinė veikla, taip prisidedant prie šalies regionų inovatyvumo skatinimo. Tai gali būti ir pagalba savivaldybėms, renkantis prioritetines ekonomikos sritis, vertinant ir skatinant perspektyviausius regionų mokslininkus.

Sausio 21 d. Kauno miesto savivaldybės dienos LMA proga pranešimą „Neurodegeneracinės ligos – XXI amžiaus rykštė“ skaitė Kauno mokslininko premijos laureatė prof. Daiva Rastenytė (LSMU). Vėliau dienos dalyviams Kauno meras Andrius Kupčinskas pristatė Kauno miesto savivaldybės aktualijas, LMA prezidentas V. Razumas kalbėjo apie šiandieninę Lietuvos mokslų akademiją ir jos veiklos naujoves.

HSM skyriaus nariai bendradarbiavo su regionų institucijomis. Pristatant Klaipėdos universiteto tyrimus, V. Žulkus skaitė pranešimą „Povandeninė archeologija šiuolaikinių humanitarinių mokslų kontekste“. D. Kaunas bendradarbiavo su Šilutės savivaldybės kultūros ir švietimo institucijomis, teikė konsultacijas dėl Šilutės savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos rengiamo leidinio literatūros paveldo tema. A. Tyla yra Pasaulio Anykštėnų bendrijos pirmininkas, skatina kultūrinį intelektualinį bendradarbiavimą. V. Martinkus bendradarbiauja su Jurbarko ir Eržvilko bibliotekomis, Eržvilko gimnazija. J. Sprindytė – su Utenos Adolfo Šapokos gimnazija: dalyvauja Spaudos dienai skirtoje kasmetinėje „Paupoforu“ šventėje, ekspertuoja premijų konkursui pateiktus moksleivių darbus, skaito paskaitas. V. Mikelėnas – su Vilniaus komercinio arbitražo teismu populiarinant verslo ginčų sprendimą arbitražu.

LMA tikrojo nario V. Žulkaus iniciatyva įvyko išvažiuojamasis posėdis Klaipėdos universitete. Dalyvavo: HSMS pirmininkas A. Vasiliauskas (delegacijos vadovas), LMA viceprezidentas D. Kaunas, LMA vyriaus. mokslinis sekretorius V. Basys, LMA tikrieji nariai V. Daujotytė-Pakerienė, Z. Kiaupa, A. Gaižutis. Įvyko apskritojo stalo diskusija „Lietuvos Respublikos šimtmetis: ką ir kaip minėsime“, kurioje LMA ir universiteto bendruomenės nariai pasidalijo mintimis ir siūlymais, kaip įprasminti Lietuvos valstybės šimtmetį, diskutuota Lietuvos istorijos aktualiais klausimais, vyko diskusija dėl surasto nusprendusio istorinio Lietuvos karinių jūrų pajėgų laivo „Prezidentas Smetona“ liekanų likimo.

Spalio 16 d. Alytaus miesto savivaldybės meras Vytautas Grigaravičius ir LMA prezidentas V. Razumas pasirašė Alytaus miesto savivaldybės ir LMA bendradarbiavimo sutartį. Pasirašant sutartį dalyvavo LMA viceprezidentas D. Kaunas, vyriaus. mokslinis sekretorius V. Basys, MFChMS pirmininkas F. Ivanauskas, Chemijos sekcijos pirmininkas A. Kareiva, Alytaus miesto savivaldybės vadovai. Alytaus miesto savivaldybė yra aštuntoji šalies savivaldybė, su kuria LMA pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Šioje sutartyje numatyta organizuoti diskusijas apie bendrus savivaldos ir mokslo bendruomenės interesus, bendrai įgyvendinti įvairius Alytaus miesto reikšmingus kultūrinius, socialinius bei edukacinius projektus, inicijuoti ir įgyvendinti Alytaus miesto plėtrai svarbius projektus, skatinančius efektyvią mokslo, studijų bei žinių ekonomikos įmonių sąveiką bei kuriančius palankias inovacijų ir paslaugų plėtros sąlygas bei aplinką.

BMGM skyrius jau aštuonerius metus bendradarbiauja su UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“. Ši biotechnologijos srityje daugelį metų dirbanti įmonė finansiškai remia skyriaus narių organizuojamą konferenciją jauniems mokslininkams „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“. Skyriaus ir LMA prezidiumo narys V. A. Bumelis vadovauja UAB „Biotechpharma“ mokslinių tyrimų centrui, kurios mokslinės ir praktinės veiklos tikslas – kurti naujas terapinių baltymų technologijas bei biofarmacinius preparatus. Tai įmonė, rengianti aukščiausios kokybės, atitinkančius Geros gamybos praktikos (GMP) reikalavimus, vaistinius preparatus klinikiniam I ir II fazės tyrimams, vykdanči kelias gyvomis ląstelėmis paremtų biofarmacinių produktų tyrimų kryptis. Savo veiklą „Biotechpharma“ derina su asociacijos „Santaros slėnis“ veikla. V. A. Bumelis intensyviai bendradarbiauja su užsienio partneriais – farmacinėmis kompanijomis Švedijoje, Kinijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, JAV, Didžiojoje Britanijoje.

ŽŪMMS nariai, siekdami stiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, plėsti mokslinių tyrimų ir technologijų bazę, didinti jos naudojimo efektyvumą bei kurti aktualiais gamybai klausimais žemės ūkio verslo konkurencingumą didinančias rekomendacijas, bendradarbiauja su verslo partneriais: UAB „Arvi“ ir Ko, VŠĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba, UAB „Dotnuvos projektai“ bei AB „Lytagra“. ŽŪMMS glaudžiai bendradarbiauja su asociacija „Slėnis Nemunas“, koordinuojančia Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos įgyvendinimą. Asociacijos sudėtyje yra koncernas „Achemos grupė“, AB „Amilina“, AB „Kauno grūdai“, Lietuvos biokuro gamintojų ir tiekėjų asociacija „Litbioma“, UAB „Baltijos agroverslo institutas“, „Mestilla“, „Agro Neveronys“, „Pirmagra“, „Euromediena“, „Elinta VS“, „Agrodar“, Lietuvos šiltnamių asociacija. Bendradarbiavimas su verslo įmonėmis padeda geriau įvardyti kylančias problemas, kurioms spręsti inicijuoti nauji taikomieji moksliniai tyrimai, kuriami produktų prototipai.

TMS organizavo tris išvažiuojamuosius posėdžius verslo įmonėse. Išvažiuojamojo posėdžio AB „Achema“ pagrindinis tikslas – aptarti pagrindinės žaliavos, t. y., iš skirtingų tiekėjų gaunamų gamtinių dujų – sudėties įtaką gamybos technologinio proceso stabilumui. Taip pat buvo diskutuota dėl gamybos procesų automatizavimo lygio, informacinių technologijų diegimo gamybos procesams valdyti, kuro ir energijos balansų, elektros energiją ir šilumą generuojančių jėgainių veiklos bei galimybių energijos poreikiams tenkinti, dėl aplinkosaugos lygio ir gamybos inovacijų diegimo.

TMS Energetikos mokslų sekcija tęstiniuose viešuose seminaruose nagrinėja šalies energetikos politikos kryptis ir tendencijas, analizuoja visus energetikos sektorius, tarp jų ir dujų sektoriaus būklę. Čia įvyko didelių pasikeitimų: pradėjo veikti suskystintų gamtinių dujų terminalas (SGDT). Šis naujasis objektas turi didelės įtakos energetikos politikos tendencijoms, šalies energetinei nepriklausomybei. Todėl TMS surengė išvažiuojamąjį posėdį Klaipėdoje aplankant Suskystintų gamtinių dujų terminalą. Buvo diskutuota apie terminalo veiklą, jo technologijas ir galimybes, veiklos perspektyvas, saugą, susitikta su eksploatacijos personalo vadovais. Išvykos metu gauti rezultatai buvo pateikti viename minėtų seminarų energetikos politikos klausimais.

Išvažiuojamojo posėdžio AB „Grigiškės“ spalio 22 d. tikslas – pamatyti ir įvertinti Grigiškių popieriaus fabriko gamybos procesus, energijos poreikius, energiją generuojančius įrengimus, įdiegtas inovacijas. Buvo diskutuota dėl gamybos proceso parametrų, informacinių technologijų poreikio ir būklės, energijos poreikių ir energiją generuojančių įrengimų patikimumo ir aplinkosaugos.

5.3.10. Bendradarbiavimas su mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijomis

HSMS nariai yra aktyvūs įvairių draugijų nariai, valdybų nariai, garbės nariai, vadovai: Lietuvos sociologų, Lietuvos filosofų, Lietuvių kalbos, Lietuvos vadybos, Lietuvos teisininkų, Lietuvos archeologijos, Lietuvai pagražinti draugijų, Lietuvos estetikų, Lietuvos orientalistikos, Lietuvos lyginamosios literatūros, Lietuvos žmogaus teisių asociacijų, Lietuvos kultūros fondo; Lietuvos Respublikos teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Lietuvių katalikų mokslo akademijos ir kitokių mokslo ir profesinių organizacijų nariai. Bendradarbiaudami HSMS nariai kaupia informaciją apie atitinkamų sričių mokslo rezultatus ir juos apibendrina savo įžvalgose, taip pat teikia rekomendacijas ir siūlymus šioms organizacijoms formuojant jų veiklos kryptis ir planus, dalyvauja renginiuose. Atskiri HSMS nariai užtikrina mokslo, meno ir kultūros ryšius būdami Rašytojų sąjungos nariais – V. Daujotytė, V. Martinkus, J. Sprindytė, Lietuvos kompozitorių sąjungos, Lietuvos muzikų sąjungos nariu – G. Kuprevičius.

MFChM skyriaus nariai yra mokslo draugijų, tokių kaip Lietuvos matematikų, fizikų, chemikų, vadovai arba dirba jų valdybose. LMA dvišalės sutarties pagrindu bendradarbiauja su būsimuosius mokslininkus vienijančia organizacija – Nacionaline moksleivių akademija (NMA). E. Butkus vadovauja NMA Chemijos sekcijai. Skyriaus nariai dalyvavo Europos mokslo tarybos, Europos mokslo fondo, Pasaulio mokslininkų federacijos, Europos matematikų draugijos, Europos fizikų draugijos, Tarptautinės grynosios ir taikomosios fizikos sąjungos, valstybinių institucijų bei nevyriausybinėse organizacijose veikloje.

BMGS narių bendradarbiavimo formos: bendri moksliniai tyrimai, inicijuojamos ir rengiamos paraiškos tarptautinių programų bendriems projektams, kūrybinis bendradarbiavimas rengiant bendrų tyrimų rezultatų publikacijas, leidžiant mokslo žurnalus, dalyvaujant mokslinių žurnalų redakcinėse kolegijose. Siekdamas plėsti savo narių mokslinių tyrimų pasiekimų viešinimą, aktyvinti mokslinių žinių sklaidą, skyrius bendradarbiauja su Lietuvos alergijos ir astmos asociacija (pirmininkė R. Dubakienė), Lietuvos pediatrių draugija (V. Basys). Kartu rengiami posėdžiai ir seminarai padeda kelti gydytojų kvalifikaciją, įvertinti vaikų ir suaugusiųjų populiacijų sveikatos būklę, įsitraukti į aktualių mokslinių problemų sprendimą.

Skyriaus nariai vadovauja kitų sričių mokslinėms draugijoms: Skandinavijos-Baltijos parazitologų (viceprezidentas – G. Valkiūnas), Lietuvos Ignoto Domeikos (prezidentas A. Grigelis). Palaikomi ryšiai su kitomis draugijomis – Lietuvos biochemikų (pirmininkas dr. Daumantas Matulis), Lietuvos imunologų (prezidentas dr. Mykolas Mauricas). Lietuvos augalų fiziologų (pirmininkas P. Duchovskis). G. Valkiūnas yra Amerikos parazitologų draugijų narys. A. Grigelis bendradarbiauja su Tarptautine geologijos mokslų istorijos komisija rengiant knygą “History of Geoscience: Celebrating 50 Years of INHIGEO” (Geologijos mokslų istorija: INHIGEO 50 metų jubiliejus, 2015–2017). R. Žaliūnas bendradarbiauja atlikdamas Europos kardiologų draugijos užsakytus tyrimus su Latvijos, Lenkijos, Italijos ir kitų ES šalių tyrinėtojais, yra Europos kardiologų draugijos mokslo tyrimo programos projekto “Pregnancy in Patients With Structural Heart Disease” (Nėštumas esant struktūrinėms širdies ligoms) tyrėjas ir komiteto narys. A. Laucevičius, vykdydamas keletą kardiologijos srities klinikinių tyrimų (SIGNIFY, ATPCI studija), bendradarbiauja su keliomis ES šalių kardiologų organizacijomis.

ŽŪMMS bendradarbiauja su Lietuvos dirvožeminių draugija ir Vandens problemų taryba prie LMA, Lietuvos mokslininkų sąjunga. Organizuojami bendri renginiai, seminarai, diskusijos, konferencijos.

TMS nariai V. Ostaševičius ir J. Vilemas, būdami Švedijos Karališkosios inžinerinių mokslų akademijos užsienio nariais, dalyvavo šios akademijos bei Švedijos ambasados Lietuvoje organizuojamuose renginiuose. Rusijos MA užsienio narys K. Ragulskis dalyvavo šios mokslų akademijos sesijose. TMS nariai dalyvavo tarptautinių mokslo organizacijų darbe aptariant aktualias mokslo problemas, mokslo projektų finansavimą, steigiamų ekspertų ir darbo grupių veiklą.

5.3.11. LMA skyrius „Mokslininkų rūmai“

Skyriaus „Mokslininkų rūmai“ tikslas – telkti mokslo bendruomenę mokslo ir kultūros populiarinimo veiklai. Mokslo ir kultūros renginiais siekiama pritraukti kuo daugiau visuomenės, skatinti žmones diskutuoti, pareikšti savo nuomonę aktualiomis temomis, ugdyti visuomenės kritinį mąstymą, plėsti visuomenės žinias apie mokslo pasiekimus ir naujas technologijas. Bendradarbiaudamas su LMA mokslų skyriais, mokslo institucijomis, kitomis organizacijomis ir draugijomis rengė įžymių žmonių vakarus, mokslininkų naujų knygų sutiktuves, diskusijas aktualiomis visuomenei temomis, mokslo žinių dienas mokyklose, organizavo valstybės švenčių minėjimus, kultūrines programas visuomenei ir mokslo bendruomenei. Per 2015 metus skyrius suorganizavo 68 renginius.

Artėjant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui kartu su Lietuvos kultūros politikos institutu surengta konferencija „Laisvės gynėjų atminimo įamžinimo problemos“. Konferencijoje buvo kalbama apie Lietuvos laisvės gynėjų atminimo įamžinimą, kuris turėtų būti matomas bendroje Vilniaus istorinėje raidoje. Šios konferencijos tęsinys įvyko birželio 8 d. Lietuvos Respublikos Seime. Buvo atkreiptas dėmesys į Lietuvos valstybingumo istorinio paveldo, esančio kituose Lietuvos miestuose ir rajonuose, valstybės kūrėjų ir gynėjų atminimo įamžinimą. Konferencijos rezoliucija įteikta Vyriausybei ir Seimui.

Siekiant didinti mokslininko profesijos patrauklumą daug dėmesio buvo skirta jaunosios kartos susitikimams su mokslininkais. „Mokslo žinių dienos“ Vilniaus moksleiviai ir gimnazistai klausėsi žymių mokslininkų paskaitų medicinos, biologijos, fizikos, informatikos, literatūros, psichologijos temomis. Mokyklose lankėsi LMA nariai V. Sirvydis ir V. Laurinavičius, VGTU prof. P. Miškinis, LEU prof. L. Klimka,

psichologė VU doc. G. Gintilienė, literatūrologai VU doc. B. Speičytė ir VU doc. R. Tamošaitis ir kiti. Moksleiviai aplankė VU Biochemijos institutą, VU Lazerinių tyrimų centrą, VU geologijos muziejų, Verkių rūmų parką ir ansamblį. Surengta 30 susitikimų.

Skyrius „Mokslininkų rūmai“ galutinai integrovosi į LMA veiklą – su visais mokslų skyriais rasta bendrų sąlyčio taškų, surengta bendrų renginių. Bendradarbiaujant su Mokslo ir enciklopedijų leidybos centru ir MFChMS mokslo bendruomenei ir plačiau visuomenei pristatyta „Chemijos enciklopedija“. Apie šios enciklopedijos svarbą mokslo pasaulyje, jos reikšmę studijuojančiam jaunimui kalbėjo LMA nariai prezidentas V. Razumas, E. Butkus. Pristatyta nauja J. Grigo mokslo populiarinimo knyga „Ateitis jau atėjo“. Skyrius talkino MFChMS organizuojant įžymių fizikų LMA prezidentų Z. R. Rudziko, J. Poželos gimimo metinėms skirtus renginius. Siekiant skleisti mokslo žinias apie mokslą ir naujas technologijas, Technikos mokslų ir „Mokslininkų rūmų“ skyriai pakvietė į renginį iš ciklo „Profesorius ir jo mokykla“, kuriame dalyvavo LMA nariai R. Bansevicius ir G. Kulvietis. Kartu su TMS Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje surengta ir diskusija „Naujos kartos medžiagos, technologijos ir sistemos statyboje“.

BMGMS ir skyrius „Mokslininkų rūmai“ balandžio 16 d. pakvietė klausytojus į kardiologo J. Brėdikio knygos „Kitokiu žvilgsniu“ sutiktuves. LMA ŽŪMM ir „Mokslininkų rūmų“ skyriai surengė diskusiją „Kuršių Nerijos, kaip UNESCO kultūros vertybių paveldo objekto, miškų tvarkymo koncepcija“. Bendradarbiaujant su HSMS buvo surengtos enciklopedinio leidinio „Lietuva“ IV tomo sutiktuvės. Romualdo Grigo iniciatyva organizuotos dvi apskritojo stalo diskusijos: „Neužversta piliakalnių byla“ ir „Kintantis lietuvių mąstymas kintančios Europos erdvėje: pažinimo problemos“. Įvyko Spaudos dienai skirtas renginys. Ta proga buvo pristatyta prof. Liberto Klimkos ir prof. Juozo Algimanto Krikštopaičio knyga „Istorijos vėjų pagairėje. Lietuvos mokslo ir švietimo raidos bruožai“. Parengtas renginių ciklas „M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms“. Su HSMS skyriumi surengtas LMA tikrojo nario G. Kuprevičiaus pokalbis „Nežinomas Čiurlionis“. Kompozitorius pasakojo apie atliktą nežinomos ir niekada viešai neatliktos M. K. Čiurlionio simfoninės poemos „Dies irae“ rekonstrukciją, apie šį kūrinį ir kultūros įvykį kalbėjo muzikologas KTU prof. dr. Darius Kučinskas, kultūrologė dr. Nida Gaidauskienė (LKTI), LNOBT muzikos vadovas maestro Robertas Šervenikas. Rudenį skyriaus vadovė A. Daučiūnienė parengė edukacinę programą, skirtą M. K. Čiurlionio jubiliejui „Į pačią gilumą iriuos“, kurią su kitais atlikėjais parodė ne tik Vilniuje, bet ir Lietuvos regionuose. Su edukacine programa supažindino Žemaitijos kraštą: šeši koncertai surengti Varnių ir Sedos gimnazijų moksleiviams ir pedagogams, Telšių, Viekšnių, Akmenės, Mažeikių miestų gyventojams. Įvyko dviejų renginių ciklas „Įžymių žmonių portretai“. Renginys, skirtas garsios vaistininkės, liaudies medicinos žinovės Eugenijos Šimkūnaitės gimimo 95-mečiui ir Lietuvos Valstybės Tarybos pirmininko, teisingumo ministro Stasio Šilingo 130-osioms gimimo metinėms.

Renginyje, skirtame Vasario 16-ajai „Kur laisvė eina, ten laimė seka“ pranešimą perskaitė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentė Birutė Valionytė. Šventinį koncertą surengė folkloro ansamblis „Radasta“. Artėjant Kovo 11-osios šventei ir poeto Justino Marcinkevičiaus jubiliejui skyrius su Valstybinio choru „Vilnius“ kovo 10 d. surengė vakarą, „Tavo ranką jaučiu ant peties, Gimtine“.

Įvyko aukščiausios kvalifikacijos urologo, nefrologo chirurgo prof. Balio Dainio knygos „Urologo užrašai“ sutiktuvės. Balandžio 7 d. skyrius pakvietė skaitytojus supažindinti su VU prof. Gintauto Tamulaičio knyga „Mokslas su prieskoniais“. Pristatant LLTI Kristijono Donelaičio jubiliejui skirtą programą surengtas apibendrinantis pokalbis „Metai po Kristijono Donelaičio jubiliejaus. Kas padaryta ir kas darytina“. Kalbėtojai pažymėjo, kad įvykdyta didžiulė vyriausybinių programų, apibūdino nuveiktus darbus ir numatė perspektyvas ateičiai.

Skyrius parengė keletą meninių programų mokslo bendruomenei: paminėta Motinos diena, surengtas kalėdinis koncertas LMA sesijos dalyviams. Gruodžio 22 d. LMA skyrius drauge su Monsinjoro K. Vasiliausko labdaros fondu, Lietuvos žmogaus teisių lyga parengė kalėdinę dovaną Lietuvos vaikų globos namų auklėtiniais ir pedagogams. Šiuo renginiu skyrius užbaigė 2015 m. programą. Iš viso renginiuose apsilankė apie 8 tūkstančius žmonių.

5.3.12. LMA Leidybos skyrius

Leidybos skyrius rengia ir leidžia LMA mokslo žurnalus popierine bei elektronine forma. 2014 m. rudenį buvo nuspręsta dėl publikacijų komplektavimo problemų sujungti „Biologijos“ ir „Ekologijos“ bei „Geologijos“ ir „Geografijos“ žurnalus. Nuo 2015 m. jungtiniai žurnalai pradėjo eiti atitinkamai „Biologija“ ir „Geologija. Geografija“ pavadinimais. Iš viso 2015 m. skyrius leido 10 mokslo žurnalų.

Mokslo periodikos leidyba buvo finansuojama iš trijų šaltinių: „Mokslinio periodinio žurnalo „Menotyra“ rengimas ir leidyba“, įgyvendinamo pagal Lietuvos mokslo tarybos „Nacionalinę lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programą“; LMA lėšomis ir LMT paramos moksliniams leidiniams išleisti lėšomis (gruodžio mėn.; finansuoti 7 žurnalų – „Acta medica Lituanica“ (Nr. 3), „Biologija“ (Nr. 3–4), „Chemija“ (Nr. 4), „Geologija. Geografija“ (Nr. 3), „Lithuanian Journal of Physics“ (Nr. 4), „Lituanistika“ (Nr. 3) ir „Žemės ūkio mokslai“ (Nr. 4) – spaudos darbai).

LMA mokslo periodikos žurnalai leidžiami 4 kartus per metus. Dėl mokslinių straipsnių trūkumo 2015 m. buvo sujungti žurnalų „Biologija“ Nr. 3–4 ir „Energetika“ Nr. 3–4 numeriai. Taip buvo išlaikytas žurnalų periodiškumas. 2015 m. iš viso publikuoti 246 moksliniai straipsniai. Daugiausia – 41 straipsnis – išspausdintas „Lithuanian Journal of Physics“, 36 – „Chemijos“, 32 – „Filosofijos. Sociologijos“ žurnaluose. Bendra 2015 m. žurnalų apimtis – 344,625 spaudos lankai. Didžiausia apimtimi išsiskyrė „Menotyra“ (47,75 sp. l.).

LMA mokslo periodikos leidiniuose dominuoja Lietuvos autorių straipsniai. Žurnaluose „Geologija. Geografija“ ir „Lituanistica“ 2015 m. publikuoti tik lietuvių mokslininkų darbai. Daugiausia užsieniečių straipsnių yra „Energetikos“ (50 proc.) ir „Lithuanian Journal of Physics“ (44 proc.) žurnaluose.

Skyrius LMA vardu skleidžia mokslo informaciją mokslo įstaigoms ir visuomenei, stengiasi kuo efektyviau pristatyti LMA mokslo periodikos leidinius ir taip prisidėti prie mokslo rezultatų sklaidos. Leidžiami mokslo periodikos žurnalai publikuojami LMA interneto svetainėje atviros prieigos sistema (www.lmaleidykla.lt). Ateityje ketinama atnaujinti svetainę, kad ji būtų patogesnė vartotojams, ieškantiems tiek tekstinės, tiek grafinės ar vaizdinės informacijos.

Visi žurnalai prenumeruojami, prenumeratorių daugėja. 2015 m. labiausiai išaugo sujungtų žurnalų – „Geologija. Geografija“ (50 proc.) ir „Biologija“ (18 proc.) – prenumerata. 97,7 proc. prenumeratorių sudaro miestų gyventojai, 2,3 proc. – kaimo.

Šalies ir užsienio bibliotekoms žurnalai teikiami pagal mainų programas. Kiekvieno žurnalo mainų programoms skiriama 15–75 egzempliorių. LMA Vrublevskių biblioteka siunčia žurnalus į daugiau nei 30 pasaulio šalių. Leidiniai pasiekia įvairių mokslinių institucijų bibliotekas (pavyzdžiui, Kongreso biblioteka, Vašingtonas, JAV; Lenkijos mokslų akademijos mokslinė biblioteka, Krokva, Lenkija; Herderio instituto biblioteka, Marburgas, Vokietija; Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos Centrinė mokslinė Jakubo Koloso biblioteka, Minskas, Baltarusija).

Žurnalų straipsniai viešinami kitiems leidėjams per CrossRef sistemą. Leidiniai pagal tematiką yra teikiami tarptautinėms specializuotoms duomenų bazėms. 2015 m. „Acta medica Lituanica“ sėkmingai įveikė PubMed duomenų bazės vertinimo etapus ir nuo 2016 m. bus publikuojamas šioje tarptautinėje duomenų bazėje. Žurnalas „Filosofija. Sociologija“ papildomai pradėtas referuoti Scopus duomenų bazėje.

LMA toliau dalyvavo Lietuvos akademinių leidyklų asociacijos (LALA) veikloje. Leidybos skyrius aktyviai įsitraukė į Lietuvos periodikos asociacijos renginius apie Lietuvos mokslo žurnalų kokybę ir jų galimybes sklandžiai integruotis į tarptautinę mokslo komunikaciją.

Pastarųjų metų Leidybos skyriaus darbo rezultatai ir pažanga yra pasiekti aukštos kvalifikacijos specialistų kolektyvo dėka. Skyriuje 2015 m. dirbo 6 darbuotojai. Lietuvių kalbos redaktorė kvalifikaciją kėlė praktiniuose seminaruose „Teksto redagavimo aktualijos“ (rengia Ateities visuomenės institutas), taip pat baigė sakytinės lietuvių kalbos kursą (organizuoja Kalbos ir kultūros institutas). Maketuotoja baigė CorelDRAW ir Adobe Photoshop programų mokymų kursą.

Leidybos procese skyriaus darbuotojai glaudžiai bendradarbiauja su LMA mokslų skyriais, leidinių sudarytojais ir jų redakcinėmis kolegijomis, straipsnių autoriais.

5.3.13. LMA Užsienio kalbų centras

2015 m. Užsienio kalbų centras mokė užsienio kalbų įvairių institucijų, įstaigų ir įmonių darbuotojus. Jo personalą sudaro centro vedėjas-docentas, viena docentė, trys lektorės, dirbančios visu etatu, dvi lektorės, dirbančios 0,4 etato, ir viena vyr. laborantė. Dviem prancūzų kalbos grupėms mokslo metų laikotarpiui (7,5 mėn.) buvo samdoma dėstytoja valandininkė. 27 grupėse mokėsi 300 klausytojų, iš jų nemaža mokslo ir studijų institucijų darbuotojų. Sėkmingai užbaigusiems kursą klausytojams buvo išduoti A1, A2, B1, B2 ir C1 pažymėjimai. Centro dėstytojai plėtojo pedagogo profesines (klausytojų motyvavimo, ugdymo aplinkų kūrimo) bei specialiąsias (anglų kalbos gebėjimų ugdymo) kompetencijas kvalifikacijos tobulinimo seminare “Challenging Students” (Sunkūs studentai), kurį organizavo Oksfordo universiteto leidyklos atstovybė Lietuvoje kartu su Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacija.

Be pagrindinio pedagoginio darbo, atlikta ir kitų darbų. 2015 m. šalies leidyklos pakartotinai išleido penkis peržiūrėtus ir pataisytus anglų ir amerikiečių grožinės literatūros veikalų vertimus, tarp jų V. Šekspyro biografiją, O. Hakslio (A. Huxley), R. Bredberio (R. Bradbury) ir kt. autorių knygų. Paskelbta V. S. Moemo (W. S. Maugham) autobiografijos ištrauka žurnale „Metai“ ir straipsnis dėl A. Nykos-Niliūno dienoraščių kalbos „Literatūros ir meno“ žurnale. Parengtos dvi radijo laidos apie anglų ir amerikiečių rašytojus Entonį Berdžesą (Anthony Burgess) ir Maiklą Kaninghamą (Michael Cunningham), išverstas į anglų kalbą fotoalbumas „Lietuvos mokslų akademija: Nepriklausomybės kelyje“, taip pat kai kurių mokslinių publikacijų santraukos (centro vedėjas doc. Gražvydas Kirvaitis).

Minėtini doc. Aldonos Matulytės atlikti vertimai į anglų kalbą: „Archeologinių radinių konservavimas“ (straipsnių rinkinys, 2 knygos), straipsniai knygai “Music That Changed Time: The Lithuanian Composer Bronius Kutavičius and the Baltic Outburst of Creativity after 1970” (Muzika, pakeitusi laiką: lietuvių kompozitorius Bronius Kutavičius ir kūrybos proveržis Baltijos šalyse po 1970 m.), straipsniai almanachui „Brasta“, Vilniaus dailės akademijos Dizaino katedros programų savianalizės suvestinės akreditacijai Studijų kokybės vertinimo centre, „Kaunas Jazz '15“ biuletenis, vertimai Užsienio reikalų ministerijai bei disertacijų santraukų vertimai.

Tarp lekt. D. Bartkutės-Barnard darbų – knygos „Lietuvos žydai“ vertimas į anglų kalbą; kiti vertimai – išplėstinė santrauka ir įvadinis straipsnis knygai „Lietuvos sovietizavimas: 1944 m. liepa – 1947 m. kovas“ (Lietuvos istorijos instituto leidykla), išplėstinė santrauka Sauliaus Grybkausko monografijai „Antrieji sekretoriai“ (Lietuvos istorijos instituto leidykla), kitos santraukos Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto ir Lietuvos istorijos instituto leidiniams, straipsniai ir santraukos leidiniui „Senoji lietuvių literatūra“ (Nr. 38 ir 39); lektorė dalyvavo rengiant spaudai Dariaus Barono ir Stiveno Rouelo (Stephen Christopher Rowell) knygą “The Conversion of Lithuania: From Pagan Barbarians to Late Medieval Christians” (Lietuvos virsmas: nuo pagonišųjų barbarų iki vėlyvųjų viduramžių krikščionių), Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

5.3.14. LMA archyvas

Ataskaitiniais metais buvo tęsiamas LMA 2005–2010 m. nuolat saugomų dokumentų tvarkymas, suformuota apie 200 bylų. Toliau atliekama dokumentų ekspertizė – dokumentų vertinimas ir sprendimas dėl tolesnio jų saugojimo ar naikinimo. Parengta 40 archyvo pažymų, atsakymų ir teminių užklausimų. Buvo aptarnaujami skaitytojai, teiktos konsultacijos LMA, Sodros, kitų įstaigų darbuotojams ir lankytojams. Dalis laiko skirta archyvo saugyklos priežiūrai. Nuo 2004 m. sukauptus fotodokumentus, garso įrašus, skaitmeninius garso ir vaizdo įrašus reikėtų įtraukti į apskaitą bei jiems sudaryti apyrašus. Taip pat būtina kurti duomenų bazę, kurioje būtų kaupiamos žinios apie Akademijos ir jos narių veiklą.

5.3.15. Valstybės biudžetinė įstaiga LMA Vrublevskių biblioteka

2015 metai LMA Vrublevskių bibliotekos (LMAVB) istorijoje žymi intensyviųjų pasiruošimo pastatų rekonstrukcijai etapą. Išskirtiniai šio etapo bruožai – skyrių (darbuotojų ir įrangos) bei dokumentų iškėlimas iš avarinės būklės saugyklos pastato. To imtasi po pasitarimo pas Ministrą Pirmininką. Jis buvo supažindintas su LMAVB būkle ir atliktais projektavimo darbais. Pasitarime dalyvavo švietimo ir mokslo ministras, vyriausybės vicekancleris, LMA prezidentas, Vilniaus miesto vyriausiasis architektas, „Lietuvos paminklų“ generalinis direktorius, LMAVB direktorius, jo pavaduotojas ūkiui ir projektuotojai. Įvertinus padėtį, metų pabaigoje paskirtos lėšos.

Iš pirmojo aukšto iškelti Dokumentų konservavimo ir restauravimo bei Skaitmeninimo skyriai, įsigyta dokumentų pakavimo technikos. Darbuotojai kėlė supakuotus Atsargos fondo leidinius iš trečiojo senųjų rūmų aukšto į atlaisvintas patalpas saugyklų apačioje; iki metų pabaigos perkelta 25 318 egz.

Fondų ir vartotojų aptarnavimo ir Informacinių sistemų skyriai įvertino avarinės būklės pastate saugomą Bendrąjį fondą (2,5 mln. dokumentų) ir nustatė aktyviau ar pasyviau vartojamas jo dalis. Aktyviau vartojamą dalį numatyta perkelti į senuosius rūmus, kad būtų galima aptarnauti skaitytojus. Pasyviąją fondo dalį kartu su Atsargos fondu planuojama išvežti į nuomosimas patalpas. Iš čia spaudiniai bent kartą per savaitę bus atvežti į LMAVB ir pateikti juos užsakiusiems skaitytojams.

2015 m. LMAVB paslaugų atsisakė du prie VU anksčiau prijungti mokslo institutai: Teorinės fizikos ir astronomijos ir Biochemijos. Juose buvę spaudiniai (52 800 egz.) buvo sėkmingai perkelti į centrinius rūmus.

Praėjusiais metais LMAVB vadovybei pavyko apginti 2006 m. gruodžio 11 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1240 įtvirtintą teisę gauti privalomąjį šalies spaudinių egzempliorių. 2015 m. šis šaltinis davė 25,5 proc. viso sukomplektuotos literatūros kiekio. Lėšos, kurias LMAVB galėjo skirti pirkimams, leido sukaupti tik 1,6 proc. naujų knygų ir 3,2 proc. periodikos. Mainų ir dovanojimų būdais gauta atitinkamai 27,2 proc. ir 37,8 proc. viso kiekio. Iš 377 mainų partnerių buvo gauta spaudinių už 128 234 Eur, o išsiūsta – už 14 213 Eur. Per 2015 m. sukomplektuota 12 035 egz. naujų spaudinių (2014 m. – 20 035 egz.).

LMAVB stengiasi kuo geriau tenkinti vartotojų poreikius informacijai iš prenumeruojamų duomenų bazių (DB). 2015 m. antroje pusėje turėjęs prasidėti 3-asis projekto eMoDB.LT etapas dėl įvairių priežasčių vėluoja iki šiol. Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijai sutarus su DB leidėjais, prieiga prie LMAVB prenumeruojamų DB nenutrūko iki metų pabaigos, net nepratęsus prenumeratos. Dėl pernelyg didelės kainos ir neteisingos kainodaros šiuo laikotarpiu teko atsisakyti kai kurių DB. Neprenumeruojamos RefWorks, Science Online ir Springer eBook Collections.

Visuomeninės organizacijos, mokslo ir kultūros veikėjai LMAVB ir toliau patiki savo asmeninius rinkinius. 2015 m. Rankraščių skyriuje sukomplektuoti septyni nauji fondai: Onos Pajedaitės, Habibo Cachajevio, Komunizmo nusikaltimų tyrimų paramos fondo, Juozo Algimanto Krikštopaičio, Lietuvos politinių kalinių sąjungos, Algirdo Juckevičiaus, Augustino Linčiaus. 2015 m. gruodžio 31 d. Rankraščių skyriaus fondą sudarė 275 049 saugojimo vnt.; 2015 m. rankraštynas pasipildė 937 saug. vnt.

LMAVB skaitytojų skaičius turi tendenciją augti. 2015 m. sulaukta 538 naujų vartotojų. Retų spaudinių ir Rankraščių skyriuose saugomus dokumentus skaitė 244 mokslo tyrėjai iš užsienio: iš Lenkijos – 156, Baltarusijos – 47, Rusijos – 8, Vokietijos – 5, D. Britanijos, JAV, Prancūzijos, Ukrainos – po 4, Latvijos – 3, Italijos, Bulgarijos, Turkijos, Čekijos, Šveicarijos, Izraelio, Estijos, Austrijos ir Kanados – po vieną.

Siekdama geriau tenkinti informacinius skaitytojų poreikius, LMAVB stengiasi išplėsti savo informacinių technologijų galimybes. 2014 m. lapkritį pradėjusi veikti elektroninio archyvo informacinė sistema Dspace (elibrary.mab.lt), veikia visu pajėgumu. 2015 m. archyve atiduota saugoti 2 910 dokumentų: suarchyvuoti iki tol sukaupti skaitmeniniai knygų, žemėlapių, periodinių leidinių, vaizdo įrašų bei atvirukų rinkiniai ir pradėtas einamosios skenavimo produkcijos įkėlimas. Statistiniai duomenys rodo, kad paieškų ir peržiūrų skaičius archyve praėjusiais metais jau siekė 6 484.

Vykdydama savo mokslinę misiją, LMAVB 2015 metams buvo numaćiusi tęsti tris mokslo darbų programas: raštijos paveldo, mokslo istorijos ir bibliometrinių tyrimų. Šių programų planuose 2015 m. buvo numatytos 37 pozicijos. Visos jos vykdytos gausaus būrio kvalifikuotų darbuotojų (2015 m. LMAVB dirbo 98 profesionalūs bibliotekininkai, 6 mokslų daktarai; be to, prie LMAVB projektinės veiklos prisidėjo viena mokslų daktarė iš LI). 2015 m. LMAVB darbuotojai įvairiose šalies ir tarptautinėse konferencijose perskaitė 31 pranešimą, paskelbė 28 mokslinių tyrimų publikacijas. LMAVB išleido 3 leidinius, iš jų vieną su partneriais iš Balstogės L. Gurnickio (Łukasz Górnicki) bibliotekos; dar 5 leidiniai atiduoti spaudai.

LMAVB mokslinės veiklos struktūroje 2015 metams buvo numatyta nemažai taikomųjų mokslo darbų. Atliktų darbų sąrašą sudaro 58 pozicijos. Aktyviai reikštasi edukacinėje ir mokslo sklaidos veikloje. Tokių darbų sąrašą sudaro 69 pozicijos. Be kitų dalykų, buvo surengta viena mokslinė konferencija, organizuoti aštuoni metodiniai seminarai.

2015 m. LMAVB darbuotojai vykdė kelis projektus, iš dalies finansuotus Lietuvos kultūros tarybos (LKT), Lituanistikos tradicijų ir paveldo puoselėjimo komisijos (LTPPK), Lietuvos mokslo tarybos (LMT) ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK):

1. Išleistas albumas „Vilnius ženkleliuose“. Projektą iš dalies rėmė LKT. Projekto vadovė dr. B. Railienė.
2. Parengtas ir spaudai įteiktas leidinys „Atminimų sodai: albumistikos etiudai“. LMA Vrublevskių bibliotekos Album amicorum katalogas. Projektą iš dalies rėmė LKT; vadovė dr. R. Cicėnienė.
3. Spaudai parengta Alberto Kojalavičiaus-Vijūko herbyno „Šventasis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos bei jai priklausančių provincijų giminių ir herbų vardynas“ edicija. LMT ir VLKK iš dalies finansuotas projektas; vadovas dr. S. Narbutas.
4. Parengta bibliografijos rodyklė „Kristijonas Donelaitis“. LMT ir LTPPK iš dalies finansuotas projektas; vadovė ir vykdytoja dr. D. Narbutienė.
5. Surengta paroda „Kolekcininko kabinetas“ pagal projektą „Kultūros ir kūrybinių inovacijų vystymas ir diegimas Bažnytinio meno paveldo muziejuje: kun. Pranciškaus Tičkovskio kolekcija iš LMA Vrublevskių bibliotekos“. Viešosios įstaigos „Sakralus menas“ (Bažnytinio paveldo muziejaus) ir LMAVB projektas, iš dalies finansuotas LKT. Projekto vykdytoja dr. N. Markauskaitė.
6. Sukurta kunigaikščių Oginskių dokumentinio paveldo interneto svetainė. Rėmė LR Kultūros ministerija. Projekto vadovė dr. R. Cicėnienė.
7. Parengtas leidinys „Jonas Basanavičius: literatūros rodyklė. I dalis“. Projektą iš dalies rėmė LKT; vadovė dr. G. Miknienė.
8. Parengtas leidinys „Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2011/2012“. Projektą iš dalies rėmė LMT; vadovė dr. R. Cicėnienė.
9. Lietuvos kultūros paveldo tapatumo paieškos XVII a. Vilniaus akademijos spaustuvės knygų įrišuose: tyrimai ir prevencinis konservavimas. Projektą iš dalies rėmė LKT; vadovė G. Smaliukienė. Projekto tikslas – ištirti ir konservuoti XVII a. Vilniaus akademijos spaustuvės knygų įrišus, saugomus LMAVB Retų spaudinių skyriaus Lituanikos fonde. Buvo įvertinta 390 egz. dokumentų, sukurti 253 aprašai, fotodokumentuoti 285 egz. viršelių dekorai, atlikti 159 cheminiai viršelių tyrimai; jais remiantis, viršelių pažeidimai buvo konservuoti ir stabilizuoti.
10. Projektas „Skaitau tarmiškai“, iš dalies rėmė LKT; vadovė I. Berulienė. Dalyvavo 1000 moksleivių regionuose, 24 dalyviai atsiuntė įrašus finalui, 11 dalyvavo finale, su laureatais LRT įrašytas CD.
11. Projektas „Užmirštasis Vilnius“. Iš dalies rėmė LKT; vadovas E. Gotalskis. Iš LMAVB kartografijos, fotografijų ir atvirukų rinkinių buvo išrinkti, aprašyti ir suskaitmeninti dokumentai, apimantys Vilniaus raidos laikotarpį nuo XIX a. vidurio iki XX a. pabaigos. Iš projekto lėšų įsigyta kompiuterinė technika, skirta skaitmenintų vaizdų tyrimui.

Komunikacijos skyriaus pastangomis LMAVB buvo dar labiau matoma žiniasklaidoje, socialiniuose tinkluose ir savo svetainėje. Skyrius organizavo aštuonias viešas paskaitas, kuriose dalyvavo 346 asmenys, surengė 14 teminių vakarų ir parodų atidarymo renginių.

2015 m. LMAVB organizuotos 92 ekskursijos (1128 ekskursantai). Tai didžiausias lankytojų kiekis bibliotekos istorijoje. Jis liudija apie visuomenės susidomėjimą LMAVB rinkiniais, įstaigos veikla ir istoriniais rūmais. Informaciją apie LMAVB vykstančius renginius paskelbė 32 skirtingos žiniasklaidos informavimo priemonės. 2015 m. parengta 14 vaizdo siužetų „LMA Vrublevskių biblioteka – artimiausias kelias iki atradimo“; interneto rubrikoje „Dešimt klausimų apie knygą“ paskelbta 15-kos pašnekovų mintys. Socialiniuose tinkluose paskelbtų įrašų bendras žiūrėjimo laikas – 47 dienos 17 valandų (+176,02 proc. palyginti su praėjusiais metais), o vaizdo įrašų peržiūros skaičius – 15 739 (+153 proc. palyginti su 2014-aisiais).

LMAVB veiklą 2015 m. iliustruoja tokie pagrindiniai statistiniai duomenys: fondo dydis – 3 702 720 egz.; registruotų skaitytojų skaičius – 12 553 (tarp jų 244 tyrėjai iš 18 pasaulio šalių); lankytojų skaičius – 61 437; dokumentų išduotis – 238 553; gauta naujų dokumentų – 12 035 egz.; skaitmeninta vaizdų bibliotekai ir vartotojams – 81 875; suteikta mokamų paslaugų už 24 577 Eur .

5.4. TARPTAUTINIAI RYŠIAI

LMA statusas įpareigoja Akademią sudaryti bendradarbiavimo sutartis su užsienio mokslų akademijomis bei kitomis institucijomis, stoti į tarptautines mokslines organizacijas, skatinti savo narių veiklą jose, dalyvauti tarptautinėse programose. Europos Sąjungos dokumentai akcentuoja poreikį didinti Europos tyrėjų mokslinės veiklos tarptautiškumą bei tapdalykiškumą. Siekdama šių tikslų LMA ir plėtoja savo tarptautinę veiklą.

LMA tarptautinis bendradarbiavimas vyksta dviem pagrindinėmis kryptimis: Lietuvos atstovavimas tarptautinėse organizacijose ir bendradarbiavimas su užsienio mokslo institucijomis, tarp kurių dominuoja mokslų akademijos. Tai padeda stiprinti ir plėtoti mūsų šalies mokslinį potencialą.

2015 m. LMA atstovai lankėsi užsienio akademijose, dirbo tarptautiniuose moksliniuose renginiuose, susitiko su užsienio delegacijomis, kurios svečiavosi mūsų akademijoje.

Gegužės 7 d. LMA kvietimu Vilniuje viešėjo Europos Komisijos Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato (DG RTD D4) atstovas Wolfgangas Šneideris (Wolfgang Schneider). Vizito tikslas – supažindinti mokslininkus su Europos Komisijos Anglijų ir plieno tyrimų fondo veikla ir skatinti juos dalyvauti fondo remiamuose tyrimuose. Fondas moksliniams tyrimams ir tyrimų rezultatų skaidai kasmet skiria per 50 milijonų eurų. Vidutinė vieno 3–4 metų trukmės projekto parama siekia apie 1 milijoną eurų. Svečias kvietė atnaujinti mokslinį bendradarbiavimą ir dalyvauti fondo remiamuose moksliniuose tyrimuose, taip pat surengė Lietuvos mokslininkams seminarą, kuriame dalyvavo mokslininkai iš šešių akademinių ir gamybinių organizacijų.

Birželio 25 d. Akademijoje lankėsi J. E. Izraelio Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje p. Amiras Maimonas (Amir Maimon). Su Izraelio ambasadoriumi susitiko LMA prezidentas V. Razumas, LMA prezidiumo narys V. A. Bumelis. Buvo aptarti bendradarbiavimo su Izraelio tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademija bei kitomis Izraelio mokslo ir studijų institucijomis klausimai.

Rugsėjo 24 d. LMA lankėsi Kinijos inžinierių mokslų akademijos delegacija, kuriai vadovavo buvęs šios akademijos vykdomasis viceprezidentas prof. Panas Junke (Pan Yunke). Buvo kalbėta apie galimą bendradarbiavimą informacinių technologijų srityje. Susitikime LMA atstovavo vyriaus. mokslinis sekretorius V. Basys, TMS pirmininkas G. Žintelis, VU Matematikos ir informatikos instituto direktorius LMA tikrasis narys G. Dzemyda bei LMA Tarptautinių ryšių grupės vyr. specialistė V. Skirgailienė.

Spalio 27–28 d. Lietuvoje lankėsi CERN delegacija, vadovaujama generalinio direktoriaus prof. Rolfo Dyterio Hojerio. Spalio 27 d. LMA įvyko CERN generalinio direktoriaus R. D. Hojerio susitikimas

su Vilniuje veikiančių mokslo institucijų, Švietimo ir mokslo ministerijos bei Lietuvos mokslo tarybos atstovais.

Lapkričio 12 d. LMA prezidentas V. Razumas ir LMA tikrasis narys Algis Petras Piskarskas susitiko su Ekstremalios galios šviesos infrastruktūros sukūrimo konsorciumo (Extreme Light Infrastructure Delivery Consortium) generaliniu direktoriumi prof. Volfgangu Zandneriu (Wolfgang Sandner).

Lapkričio 26 d. LMA svečiavosi Armėnijos mokslų akademijos viceprezidentas prof. Jurijus H. Šukurianas (Yuri H. Shoukourian).

5.4.1. Užsienio narių vaidmuo

LMA užsienio nariais renkami žymūs užsienio mokslininkai, savo veikla susiję su Lietuva: nuspelnę šalies mokslui, Lietuvos mokslo sklaidai pasaulyje, Lietuvos valstybei ir LMA. Akademija siekia kuo aktyviau įtraukti užsienio narius į savo veiklą. Pagrindinės LMA užsienio narių bendradarbiavimo su mūsų šalies mokslininkais formos yra bendri moksliniai tyrimai ir tyrėjų rengimas, inicijuojamos ir rengiamos paraiškos tarptautinių programų bendriems projektams, bendradarbiavimas rengiant bendrų tyrimų rezultatų publikacijas, dalyvaujant mokslinių žurnalų redakcinėse kolegijose.

HSMS sudėtyje yra 10 užsienio narių. Lietuvoje dažnai svečiuojasi, skaito paskaitas universitetuose ir visuomenei, pristato savo knygas, diskutuoja su mokslo bendruomene P. U. Dinis, G. Mikelinis, A. Mickūnas, A. E. Senas. Skyriaus tikrųjų narių ir užsienio narių pastangomis išleistos naujos knygos. P. U. Dinis redagavo V. R. Šmolstygo (W. R. Schmalstieg) knygą „Studies in Old Prussian: a critical review of the relevant literature in the field from 1975 until 2005“ (Senprūsių tyrimai: svarbiausių 1975–2005 metų darbų kritinė apžvalga; Vilnius). Išleista ir A. Mickūno su bendraautoriumi D. Jonkumi knyga „Fenomenologijos filosofija ir jos šešėlis“ (Vilnius). Trys užsienio nariai yra skyriaus kuruojamų LMA žurnalų redakcinių kolegijų nariai: J. Jurkevičius ir G. Mikelinis – žurnalo „Lituanistica“, A. Mickūnas – „Filosofija. Sociologija“.

LMA užsienio narys Michailas Šuras (MFChMS) kartu su A. Žukausku dalyvauja JAV Nacionalinio mokslo fondo projekte „Sumanaus apšvietimo inžinierinių tyrimų centras“, vykdomo Rensselaerio politechnikos institute (JAV).

BMGMS Medicinos sekcija palaiko glaudžius mokslinius ryšius su Londono (Jungtinė Karalystė) Karališkosios Bromptono ligoninės LMA užsienio nariu prof. Endriu Bušu (A. Bush). Jis ir užsienio narys prof. Pėteris Malfertaineris yra LMA žurnalo „Acta medica Lituanica“ redakcinės kolegijos nariai. Prof. E. Bušas buvo vienas pagrindinių Vilniuje kartu su LMA Motinos ir vaiko komisija organizuotos 20-osios tarptautinės pediatrių pulmonologų ir alergologų konferencijos-mokyklos rengėjų, perskaitė keturias paskaitas konferencijos dalyviams. LMA užsienio narys prof. P. Malfertaineris LMA visuotiniame narių susirinkime perskaitė inauguracinę paskaitą „Intriguojanti skrandžio bakterijos istorija“. Jam įteiktas užsienio nario diplomai ir LMA nario ženklelis.

LMA užsienio nariai Jurijus Gleba (Vokietija), Sergejus Inge-Večtomovas (Rusija), Robertas Nilas Džounsas (Jungtinė Karalystė), Ivanas Karlas-Erikas Magnusonas (Švedija) yra LMA leidžiamo žurnalo „Biologija“ redakcinės kolegijos nariai. LMA užsienio narys hidrogeologas Hansas Jurgenas Foitas (Vokietija) yra LMA žurnalo „Geologija. Geografija“ redakcinės kolegijos narys, o LMA užsienio nariai Janas Harfas (Vokietija) ir Viktoras Vytautas Klemas (JAV) yra žurnalo „Baltica“, kurį leidžia Gamtos tyrimų centras (žurnalo vyriausiasis redaktorius LMA narys A. Grigelis) nariai.

ŽŪMMS palaiko glaudžius ryšius su LMA užsienio nariais, kurie kviečiami į organizuojamus renginius, diskusijas. Latvijos žemės ūkio ir miškų mokslų akademijos prezidentė Baiba Rivža ir Latvijos žemės ūkio universiteto prof. Voldemaras Strykis buvo 2015 m. Šiaulių universitete rengtos tarptautinės konferencijos „Šiuolaikinio kaimo vizija“ mokslinio komiteto nariai. A. Motuzas bendradarbiauja su LMA užsienio nariu Hohenheimo universiteto (Štutgartas, Vokietija) prof. Vinfrydu Drochneriu. Užsienio

nariai Baiba Rivža, Maiklas Fulenas, Vinfrydas Drochneris, Zdislavas Kaveckis, Voldemaras Strykis yra ŽŪMMS kuruojamų mokslo žurnalų redakcinių kolegijų nariai.

2015 m., būdamas Lietuvoje, LMA užsienio narys Kazys Almenas nagrinėjo branduoliniuose įranginiuose neišspręstas problemas vykstant vandens išgarinimui ir kondensacijai fazių kaitos sąlygomis esant žemam slėgiui ir laminariniam skysčio judėjimui.

5.4.2. Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis, kurių narė yra LMA

LMA atstovauja Lietuvai svarbiausių Europos ir pasaulio tarptautinių organizacijų, vienijančių mokslų akademijas bei kitas mokslo institucijas, veikloje. Visos Europos mokslų akademijų federacijoje (ALLEA), Tarptautinėje mokslo taryboje (ICSU), Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinėje taryboje (EASAC), Tarptautinėje mokslų akademijų sąjungoje (IAP), Europos medicinos mokslų akademijų federacijoje (FEAM). EASAC jungia ES narių nacionalines mokslų akademijas ir suteikia galimybę bendradarbiauti pateikiant nepriklausomas ekspertizes Europos politikos elitui. ALLEA šiuo metu vienija 56 akademijas iš daugiau nei 40 Europos šalių. Šios organizacijos tikslas – padėti akademijoms keistis informacija ir patirtimi; ji siekia būti nepriklausomu ekspertu mokslo politikos vadovams. ALLEA taip pat prisideda prie Europos integracinių procesų ir skatina bendradarbiavimą tarp ES ir ES nepriklausančių šalių. ICSU yra nevyriausybinė organizacija, kuriai priklauso 122 nariai. ICSU misija yra plėtoti tarptautinį mokslą visos visuomenės labui. IAP siekia stiprinti mokslo vaidmenį šiuolaikiame pasaulyje, padeda jaunoms besivystančių šalių akademijoms, finansuoja specialias programas jauniems mokslininkams. FEAM misija yra plėtoti Europos medicinos mokslų akademijų ir mokslų akademijų medicinos mokslų skyrių bendradarbiavimą, suteikti jiems galimybę suformuoti kolektyvinę nuomonę medicinos, biomedicinos tyrimų, studijų ir sveikatos klausimais Europos lygiu. Dalyvavimas šių tarptautinių organizacijų veikloje leidžia šalies mokslo bendruomenei drauge su iškiliausiais Europos ir pasaulio mokslininkais bei mokslo politikos kūrėjais spręsti globalius mokslo ir visuomenės uždavinius.

Baltijos šalių – Lietuvos, Latvijos, Estijos bei Suomijos – mokslų akademijų tinklas yra regioninio bendradarbiavimo organizatorius, 1999 m. atgaivinęs prieškarinio (nuo 1935 m.) Baltijos šalių intelektualinio bendradarbiavimo konferencijų tradiciją. 2015 metų – jau 14-oji – Baltijos intelektualinio bendradarbiavimo konferencija įvyko balandžio 20–21 d. Rygoje ir Jelgavoje. Latvijos MA rengtos konferencijos tema buvo mokslų akademijų vaidmuo tyrimų ir inovacijų politikoje. Joje dalyvavo ir kalbėjo Latvijos, Estijos, Lietuvos mokslų akademijų prezidentai ir Suomijos MA vyriausiasis mokslinis sekretorius, mokslo administratoriai ir garsūs tyrėjai iš Vokietijos, Lenkijos, Norvegijos, Suomijos ir Slovakijos. Žymiausieji Estijos, Latvijos ir Lietuvos akademinių bendruomenių atstovai savo pranešimus skyrė mokslinių tyrimų sėkmingo koordinavimo, tarptautinio finansavimo šaltinių, iššūkių ir perspektyvų strategiškai svarbiose srityse baltiškoms ir globalioms perspektyvoms. Jelgavoje konferencijos dalyviai paminėjo, kad prieš 200 metų buvo įkurta Kuršo mokslų ir menų draugija, kuriai priklausė ir Lietuvoje gyvenęs ir dirbęs mokslininkas Teodoras Grotusas. Konferencijoje buvo iškilmingai įteikti Baltijos šalių akademijų medaliai trims mokslininkams. Pėteris Jervelaidas (Peeter Järvelaid, Estija) apdovanotas už didelį indėlį į teisės istoriją ir lyginamąją teisę bei Estijos, Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimą. Benediktas Kalnačas (Benedikts Kalnačas, Latvija) šio įvertinimo susilaukė už ilgametį vaisingą indėlį į lyginamąsias literatūros studijas Baltijos jūros šalyse. LMA tikrajam nariui Z. Norkui medalis skirtas už baltiškąjį lyginamosios istorinės sociologijos studijų pavyzdį nagrinėjant suverenių Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos valstybių būtį. Renginyje kviestinį pranešimą krikščioniškojo pilietiškumo tema perskaitė ir Lietuvos delegacijos narys Lietuvių katalikų mokslo akademijos Centro valdybos pirmininkas Paulius V. Subačius.

LMA vyriaus. mokslinis sekretorius V. Basys balandžio 22–25 d. dalyvavo ALLEA kasmetinėje Generalinėje asamblėjoje, kuri vyko Lisabonoje (Portugalija). Svarbiausias klausimas buvo mokslo ir gamybos ryšys, mokslo žinių taikymo praktikoje aktualijos, gamybos įtraukimo į mokslo finansavimą reikšmė. Buvo pristatyta ir aptarta visų Europos akademijų bendra deklaracija „15 metų Lisabonos

sutarčiai“, skirta politikams ir mokslininkams. Renginio metu ataskaitinį pranešimą perskaitė ALLEA prezidentas prof. Giunteris Stokas (Günter Stock). Jis išanalizavo ALLEA vietą tarp kitų tarptautinių organizacijų ir atkreipė dėmesį į tai, kad EP ir EK vis labiau akcentuoja, kad visuomeninės organizacijos turi geriau koordinuoti savo veiklą. Šiam tikslui įgyvendinti 2015 metų pradžioje buvo sukurtas mokslinių organizacijų konsorciumas, į kurį įeina ALLEA, FEAM, EASAC, Euro-CASE (Europos taikomųjų mokslų, technologijų ir inžinerinių mokslų akademijų taryba) ir Academia Europea. Pasibaigus kadencijai, įvyko naujo prezidento rinkimai: prof. G. Stokas buvo vieningai išrinktas ALLEA prezidentu naujai 3 metų kadencijai.

EASAC leidžia moksliniais duomenimis grindžiamas konkrečių spęstinių problemų nagrinėjimo ataskaitas, skirtas Europos Sąjungos politikams. Birželio 17 d. LMA surengtas vienos tokios EASAC ir EK Jungtinio tyrimų centro (JTC) parengtos ataskaitos „Panaudoto branduolinio kuro ir jo atliekų tvarkymas“ (Management of spent nuclear fuel and its waste) pristatymas Lietuvos mokslininkams, politikams ir visuomenės atstovams. EASAC atstovavo jos Energijos programos direktorius dr. Viljamas Džiletas (William Gillett), JTC atstovavo ir apie jo tikslus trumpai papasakojo Dora Dudas iš JTC centrinės būstinės Briuselyje, apie branduolinę energetiką Lietuvoje kalbėjo ataskaitos ekspertų grupėje dalyvavęs LMA tikrasis narys E. Ušpuras. Ataskaitos atsiradimo teisinės aplinkybės dėl ES 2011/70/EURATOM direktyvos paaiškino Guneris Bukau (Gunner Buckau) iš JTC, o turinį pristatė taip pat JTC atstovas Pjeras Kokerolsas (Pierre Kockerols), supažindindamas su politikams atviromis veiksmy galimybėmis apsisprendžiant dėl branduolinių atliekų ir naudoto kuro tvarkymo būdų ir to pasekmių, kartu pabrėždamas, kad kiekviena šalis renkasi sau tinkamiausią sprendimą. Kviesinius pranešimus skaitė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros, Ignalinos atominės elektrinės, FTMC atstovai. Renginyje dalyvavo per 30 mokslininkų ir tarnautojų, LR Seimo Aplinkos apsaugos komiteto atstovė – Seimo narė Viktorija Čmilytė-Nielsen.

Atstovaudamas LMA, ŽŪMM skyriaus pirmininkas Z. Dabkevičius Kijeve (Ukraina) 2015 m. balandžio 20–23 d. dalyvavo Europos taikomojo žemės ūkio, maisto ir gamtos mokslo akademijų sąjungos (Union of European Academies for Science Applied to Agriculture, Food and Nature – UEAA) forume, kuris vyko Ukrainos nacionalinėje žemės ūkio mokslų akademijoje, ir skaitė pranešimą „Žemės ūkio mokslas Lietuvoje: struktūra, politika, teisė, praktika“. Z. Dabkevičius pristatė ir LMA veiklą. Forumo dalyviai pasirašė Europos agrarinių mokslų akademijų ir tyrimų centrų bendradarbiavimo rezoliuciją.

Pasaulio mokslininkų federacija (PMF) yra įsteigusi stipendijų programą, suteikiančią galimybę jauniems mokslininkams jų gyvenamojoje šalyje vykdyti mokslinę tiriamąją veiklą vadovaujant geriausiems tos šalies mokslininkams. LMA administruoja PMF Lietuvos nacionalinę stipendijų programą. Pasaulio mokslininkų stipendijos yra skiriamos vieneriems metams. Stipendiatų mokslinė veikla privalo būti susijusi su viena iš PMF išskirtų 15-ka Planetos kritinių sričių ir situacijų. 2015 m. Lietuvos PMF stipendiatų darbai atstovavo „Medicinos ir biotechnologijų“ (7) bei „Energijos“ (3) sritims. Dešimt mūsų šalies stipendiatų sėkmingai pabaigė numatytus darbus.

LMA viceprezidentas D. Kaunas dalyvavo 48-ajame PMF tarptautiniame seminare, skirtame Planetos kritinėms sritims ir situacijoms 2015 m. rugpjūčio 19–26 d. Eričėje (Erice), Italijoje. Renginys buvo skirtas mokslo vaidmeniui trečiajame tūkstantmetyje. Aktualiausios seminaro dalyvių analizuotos temos: klimato kaita ir globalus atšilimas; energija neturtingiausiems; atsinaujinanti ir branduolinė energetika; vandenynų ir dirvožemio tarša; terorizmas; kibernetinis saugumas; užkrečiamų ligų epidemijos ir kitos. Viena baigiamųjų sesijų buvo skirta PFM 2014–2015 m. finansuotų jaunųjų mokslininkų darbų rezultatams aptarti. Šioje vienerių metų programoje dalyvavo 18 šalių. Šalių atstovai pristatė stipendiatų, jų tirtas problemas, rezultatus ir publikacijas. LMA viceprezidentas pateikė Lietuvos stipendiatų atliktų darbų ataskaitą, supažindino su Lietuvos jauniaisiais mokslininkais, jų darbais ir rezultatų publikavimu. Pažymėtina, kad PFM prezidentas yra LMA užsienio narys Antoninas Zikikis (Antonino Zichichi).

BMGM skyrius bendradarbiauja su FEAM (Europos medicinos akademijų federacija). Ataskaitiniu laikotarpiu bendradarbiauta su šia organizacija teikiant siūlymus dėl klinikinių tyrimų teisinės bazės

rengimo. LMA atstovas V. Šikšnys išrinktas FEAM Europos darbo grupės „Žmogaus genomo redagavimas: Europos galimybės ir iššūkiai“ mokslo komiteto nariu. LMA vyriaus. mokslinis sekretorius, BMGMS pirmininkas V. Basys 2015 m. gruodžio 11–12 d. buvo išvykęs į Briuselį, kur dalyvavo FEAM Tarybos rudens posėdyje. Jame buvo išsamiai aptarta FEAM metų veikla ir numatyti ateities darbai.

5.4.3. Ryšiai su tarpakademinių mokslinių mainų partneriais

LMA mokslinis bendradarbiavimas remiasi partnerystės, bendrų mokslinių tyrimų siekių, mokslininkų bendros patirties ir mokslinių tyrimų efektyvumo bei abipusės naudos principais. Tarptautinių mokslinių ryšių plėtra ir stiprinimas yra viena prioritetinių LMA veiklos krypčių, nes LMA siekia, kad Lietuvos mokslininkų tyrimai ir veikla tarnautų Lietuvos visuomenės ir valstybės siekiams, užtikrintų žmonių gerovę naudojant kitų šalių patirtį bei bendradarbiavimą su jomis. Svarbi LMA veiklos kryptis – moksliniai mainai ir bendradarbiavimas su kitų šalių mokslų akademijomis. Šiuo metu LMA yra pasirašiusi mokslinio bendradarbiavimo sutartis su 27 užsienio šalių nacionalinėmis mokslų akademijomis bei su Lindau Nobelio premijos laureatų susitikimų taryba ir fondu. 22 iš minėtų sutarčių numato mokslininkų dvišalių mainų kvotas, kai priimanti šalis apgyvendina atvykstančius mokslininkus ir moka jiems dienpinigius. Šiems mainams vykdyti LMA skiria lėšų. Pastaraisiais metais, norint racionaliau naudoti lėšas, vis dažniau prioritetą teikiama ne individualiems vizitams, o dvišaliams moksliniams projektams įgyvendinti.

Šių LMA tarptautinių sutarčių teikiama galimybėmis gali naudotis visų Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atstovai, o dalis užsienio akademijų taiko kai kuriuos apribojimus, pvz., mokslininkai iš universitetų negali naudotis mainų galimybėmis.

LMA priėmė 57 mokslininkus, atvykusius pagal dvišalio bendradarbiavimo sutartis, kurie Lietuvoje dirbo 459 dienas; 34 Lietuvos mokslininkai 210 dienų dirbo užsienio mokslo institucijose. Dauguma vizitų buvo trumpalaikiai – mokslininkai vyko į konferencijas, seminarus, simpoziumus. Jie taip pat dirbo bibliotekose, archyvuose, mokslinių tyrimų centruose. Galimybėmis išvykti daugiausia

3 lentelė.

2015 m. moksliniai vizitai pagal Lietuvos mokslų akademijos ir užsienio šalių mokslo akademijų tarptautinio bendradarbiavimo sutartis

UŽSIENIO PARTNERIAI	VIZITAI Į LIETUVĄ		VIZITAI Į UŽSIENĮ	
	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų
Baltarusijos nacionalinė MA	14	90	7	25
Bulgarijos MA	6	60	3	34
Čekijos MA	1	18	2	10
Estijos MA	1	14	–	–
Latvijos MA	8	40	11	48
Lenkijos MA	18	161	8	78
Slovakijos MA	1	21	–	–
Švedijos Karališkoji literatūros istorijos ir senovės MA	–	–	1	5
Ukrainos nacionalinė MA	5	33	–	–
Vengrijos MA	3	22	2	10
Iš viso	57	459	34	210

naudojosi humanitarinių ir socialinių mokslų atstovai. Humanitarinių ir socialinių mokslų sričių 21 mokslininkas dirbo įvairiose užsienio mokslo institucijose 152 dienas. Tokį didelį procentą lėmė bendras istorinis, kultūrinis ir literatūrinis paveldas su Latvija, Lenkija, Baltarusija, bendri Lietuvos ir šių šalių istorikų darbai. Nemažas indėlis Lietuvos istorijos instituto, Lietuvių kalbos instituto bei LMA Vrublevskių bibliotekos mokslininkų, taip pat ir Lietuvos matematikų bei kitų tikslųjų mokslų atstovų. Tai rodo ir mokslinio bendradarbiavimo skaičiai. Išvykusių tikslųjų mokslų sričių mokslininkų vizitų trukmė – 37 dienos. Biologijos, medicinos, geomokslų bei žemės ūkio ir miškų sričių mokslininkų vizitų trukmė – 21 diena.

2015 m. vykdyti bendrus mokslinius projektus ir tyrimus atvyko 40 humanitarinių mokslų srities mokslininkų, jie dirbo Lietuvos mokslo institucijose 306 dienas. Medicinos ir geomokslų sričių dvylika atvykusių mokslininkų dirbo su partneriais Lietuvoje 97 dienas. Labai padidėjo humanitarinių ir medicinos bei geomokslų sričių atvykusių mokslininkų skaičius, palyginti su 2014 metais. Atvykusieji matematikos ir kitų tikslųjų mokslų sričių trys mokslininkai dirbo 32 dienas, Žemės ūkio ir miškų mokslų du mokslininkai – 24 dienas. Ne Europos Sąjungos šalių mokslininkams toks mokslinis bendradarbiavimas atveria galimybes dirbti kartu su Lietuvos mokslininkais bendruose Europos projektuose. Išsiplėtė mokslo tyrinėjamų sričių spektras, didėja mokslinis bendradarbiavimas ir tose srityse, kuriose ankstesniais metais nebuvo aktyvumo: gamtos išsaugojimo srityje, miškų ekosistemų reakcijos į oro užterštumą ir besikeičiantį klimatą.

2015 m. balandžio 21 d. Estijos, Latvijos ir Lietuvos MA prezidentai pasirašė akademijų mokslinio bendradarbiavimo sutarties atnaujintą protokolą, kuriame numatyti mokslininkų tarpakademinių mainų principai bei sąlygos iki 2018 m.

Akademija skatina tiesioginius jaunųjų mokslininkų ir iškiliausių pasaulio tyrėjų ryšius. Šiam tikslui Akademija yra pasirašiusi Savitarpio supratimo memorandumą su Lindau Nobelio laureatų susitikimų taryba ir fondu. Kasmet šios organizacijos mažame Vokietijos miestelyje Lindau rengia Nobelio premijos laureatų susitikimus su jaunaisiais mokslininkais iš viso pasaulio. 2015 metų 65-asis tarpdalykinis Nobelio premijos laureatų susitikimas buvo skirtas fiziologijos, medicinos, fizikos ir chemijos mokslams. LMA į minėtą renginį delegavo VU Taikomųjų mokslų instituto doktorantą Steponą Raišį. Šiame forume dalyvavo 65 Nobelio premijos laureatai iš 16 valstybių. Daugiau nei 650 jaunųjų mokslininkų iš 88 pasaulio šalių buvo suteikta galimybė dalyvauti susitikimuose su iškiliausiais pasaulio mokslininkais. Jaunieji mokslininkai turėjo progą pristatyti savo atliekamus mokslinius tyrimus.

6. Institucijos veikla ir uždaviniai pagal specialiuosius pavedimus (Seimo nutarimus, valstybines programas ir pan.)

6.1. SEIMO IR VYRIAUSYBĖS PAVEDIMAI ORGANIZUOTI IR KOORDINUOTI MOKSLINIUS TYRIMUS; KONSULTACIJOS, REKOMENDACIJOS IR EKSPERTINIAI VERTINIMAI VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS IR SAVIVALDYBĖMS

LMA nariai valstybės institucijų kviečiami būti ekspertais pagal savo specialybes, dalyvauti jų nuolatinėse konsultacinėse struktūrose. V. Mikelėnas pateikė išvadą Tarptautinio arbitražo teismui Stokholme Lietuvos teisės klausimais. Z. Kiaupa Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui pateikė ekspertinę nuomonę dėl Herbų įstatymo papildymo (etnografinių regionų herbų), taip pat dėl Valstybės dienos pervardinimo. ŠMM pavedimu D. Kaunas (pirmininkas), E. Jovaiša ir Z. Norkus buvo Lietuvos periodinių mokslo leidinių vertinimo ekspertų komisijos nariai. Keletas narių atliko Lietuvos mokslo premijoms pateiktų darbų ekspertizes, dalyvavo Lietuvos mokslo tarybos darbe būdami mokslininkų grupių projektų ekspertais. D. Kaunas, V. Daujotytė vertino Kauno miesto mokslininko premijos konkursui pateiktus darbus. A. Buračas, A. Vasiliauskas – LMA ir Lietuvos banko įsteigtos V. Jurgučio premijos

komisijos nariai. V. Daujotytė – Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos komisijos, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo valstybinės programos projekto rengimo darbo grupės narė. D. Kaunas, A. Gaižutis – Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos prie LR Seimo nariai. V. Martinkus – LR Vyriausybės kultūros ir meno premijų komisijos pirmininkas; Baltijos Asamblėjos apdovanojimų už literatūros, meno ir mokslo laimėjimus komisijos narys. A. Andrijauskas – Valstybinės Lietuvos simbolikos ir vardo suteikimo komisijos narys. Z. Kiaupa – Lietuvos heraldikos komisijos prie Lietuvos Respublikos prezidentūros narys. V. Razumas yra Valstybės apdovanojimų tarybos narys.

MFChMS nariai bendradarbiauja su Lietuvos mokslo taryba: jos nariais yra R. Leipus, K. Pileckas, V. Razumas, o K. Pileckas, V. Razumas 2015 m. buvo LMT valdybos nariais. G. Niaura LMA buvo deleguotas į nuolatinę LMT Mokslinių tyrimų infrastruktūros komisiją.

2015 m. Lietuva buvo priimta į Europos molekulinės biologijos konferenciją. ŠMM prašymu V. Šikšnys pristatė Lietuvos gyvybės mokslų sektoriaus pasiekimus šioje organizacijoje.

BMGMS aktyviai bendradarbiauja su SAM ir ŠMM, rengdamas bendras konferencijas. Skyriaus nariai Z. A. Kučinskienė yra Karo mokslo ir technologijų tarybos prie Krašto apsaugos ministerijos narė, V. Kučinskas – SAM specialistas konsultantas medicininės genetikos klausimais, Europos mokslo tarybos nepriklausomas ekspertas. V. A. Bumelis – yra Lietuvos–Izraelio prekybos rūmų prezidentas, Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentas, LMT valdybos narys, Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos prie LRV narys, Lietuvos verslo konfederacijos prezidiumo narys, UNICEF Lietuvos nacionalinio komiteto valdybos pirmininkas, dalyvaujantis įvairių projektų ir procesų ekspertizėje. V. Būda yra UNESCO Lietuvos skyriaus narys; UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ pirmininkas, dalyvaujantis šios organizacijos vykdomų projektų ekspertizėje. Jis taip pat atliko ekspertinius vertinimus ŠMM, LMT, Latvijos mokslo fondui, Europos mokslo fondui, ES jaunųjų mokslininkų konkurso nacionaliniam etapui. V. Žalakevičius dalyvavo Studijų kokybės vertinimo centro veikloje atliekant vienos aukštosios mokyklos studijų programos ekspertizę, LMA vardu Valstybinei lietuvių kalbos komisijai teikė išvadą dėl naujų paukščių pavadinimų, susijusių su Lietuvos įsipareigojimais CITES konvencijai – prekyba laukiniais gyvūnais ir augalais bei jų pervežimas per šalių sienas. A. Skirkevičius yra LR Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) ekspertas. R. Leipus, K. Sasnauskas, A. Žukauskas – LMA ir LMT komisijos nariai. L. Kupčinskas yra sveikatos apsaugos ministro visuomeninis patarėjas, LMT, Lietuvos mokslo fondo ekspertas, Lietuvos mokslo premijų komisijos narys. J. Kulys – LMT narys, V. Basys Lietuvos verslo paramos agentūros prašymu atliko vertinimą kelių paraiškų, susijusių su naujų vaistų kūrimu, pateiktų Europos struktūrinių fondų paramai gauti.

TMS narys A. V. Valiulis, kaip Lietuvos deleguotas atstovas ES Komisijos Anglių ir plieno tyrimų komitete, dalyvavo posėdžiuose Briuselyje, kuriuose buvo aptartos naujosios fondo finansavimo taisyklės, mokslo projektų vykdymo priežiūros problemos, svarstomas konkursinis ekspertų komisijos atrinktų mokslo projektų finansavimas.

ŽŪMMS pirmininkas Z. Dabkevičius dalyvavo Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos prie LR Vyriausybės posėdžiuose (yra šios tarybos narys), teikė siūlymus projektams ir sprendimams. A. Raila yra ŽŪM sudarytos Išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų tarybos narys, recenzavo šios tarybos norminius dokumentus, teikė siūlymus ir išvadą dėl išskirtinės kokybės produktų pripažinimo vertinimo kriterijų ir metodikų.

Z. Dabkevičius, V. Stanys ir P. Viškelis dalyvavo rengiant ir svarstant Prioritetinių MTEP ir inovacijų raidos kryptių nustatymo Lietuvoje (sumanosios specializacijos) projektus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 310 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Kazio Griniaus, Jono Žemaičio ir Algirdo Brazausko vardinių stipendijų įsteigimo“ LMA įpareigota atrinkti kandidatus šioms vardinėms stipendijoms. Stipendijas skiria švietimo ir mokslo ministras valstybinių universitetų ir kolegijų labai gerai besimokantiems studentams, pasižymėjusiems mokslinė ir visuomenine veikla. 2015 m. LMA gauta

111 paraiškų iš 19 Lietuvos aukštųjų mokyklų (2014 m. – 95 paraiškos iš 16 aukštųjų mokyklų). Jas vertino LMA nariai ir rekomendavo skirti stipendijas atrinktiems 28 kandidatams. Iš jų Antano Smetonos stipendijų rekomenduota skirti 9 studentams (4 humanitarinių ir 5 menų studijų sričiai); Aleksandro Stulginskio stipendijų – 4 (fizinių mokslų studijų sričiai); Kazio Griniaus stipendijų – 5 (biomedicinos mokslų studijų sričiai); Jono Žemaičio – 5 (technologijos mokslų studijų sričiai); Algirdo Brazausko – 5 (socialinių mokslų studijų sričiai).

LMA nariai taip pat atlieka kasmetinę ŠMM įsteigtoms mokslo premijoms teikiamų lietuvių kilmės užsieniečių mokslininkų bei LR pilietybę turinčių užsienyje gyvenančių mokslininkų mokslinės veiklos ekspertizę, rekomenduoja skirti premijas. 2015 m. iš 14 kandidatų LMA ekspertai įvertino ir geriausiais pripažino Remigijų Gašką (JAV), Darių Čeburnį (Airija), Kęstutį Staliūną (Ispanija), Liną Bieliauską (JAV), Vincą Bartusevičių (Vokietija). Vėliau komisija, sudaryta iš ŠMM, Pasaulio lietuvių bendruomenės, JAV lietuvių bendruomenės, LMA, LMT, Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos atstovų, pritarė šiems siūlymams. Premijų teikimo iškilmės įvyko lapkričio mėnesį.

6.2. LIETUVOS MOKSLO PREMIJŲ KOMISIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimu (Žin., 1993, Nr. 3-73 ir paskesnės redakcijos) LMA organizavo Lietuvos mokslo premijų (LMP) komisijos veiklą. Ją sudarė mokslinių darbų konkurso, pretendentų ir laimėtojų skelbimas, gautų darbų vertinimo ir LMP komisijos posėdžių organizavimas, kitų komisijos pavedimų vykdymas. 2015 metų pradžioje komisija skyrė 2014 m. premijas 6 darbams iš konkursui pateiktų 20. Paskelbus 2015 m. konkursą, gauta 33 paraiškos, komisijos numatyti recenzentai pateikė apie jas atsiliepimus. Premijomis įvertinti darbai buvo viešinami LMA su partneriais organizuotose laureatų paskaitose.

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1424 „Dėl Lietuvos mokslo premijų komisijos sudėties patvirtinimo“ (Valstybės žinios 2012-12-01 Nr. 139-7125), šios kadencijos LMP komisijoje kartu su kitais atliko teiktų darbų analizę ir vertinimą LMA nariai J. Augutis, V. Borutaitė, D. Kaunas (komisijos mokslinis sekretorius), J. V. Gražulevičius, R. Kažys, V. Mikelėnas, R. Mokrikas, Z. Norkus, M. K. Ragulskis, R. Ramanauskas, V. Razumas (komisijos pirmininkas), J. Sprindytė, V. Stanys, D. Surgailis, L. Valkūnas.

6.3. BENDRADARBIAVIMO SU CERN KOORDINAVIMAS

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) bendradarbiavimo susitarimu dėl tolesnio mokslinio ir techninio bendradarbiavimo plėtojimo didelių energijų fizikos srityje (Žin., 2004, Nr. 171-6326) bei jo 2014 m. atnaujintu protokolu, LMA koordinuoja Lietuvos bendradarbiavimą su CERN. Ataskaitinių metų pradžioje įvertintos 2014 m. finansuotų mokslininkų grupių projektų ataskaitos bei atlikta 2015 m. mokslinio ir techninio bendradarbiavimo paraiškų ekspertizė. Antrajame ketvirtyje sudarytos finansavimo sutartys teigiamai įvertintiems projektams ir pervestos dabar kasmet Švietimo ir mokslo ministerijos biudžete numatomos lėšos. Konkursinį finansavimą 2015 m. pagal LMA ir LMT ekspertų rekomendacijas LMA prezidiumo pritarimu gavo trys mokslininkų ir tyrėjų grupės iš VU, vykdančios tęstines veiklas. Tai prof. Algimanto Juozapavičiaus vadovaujama informacinių technologijų specialistų grupė, eksperimentinės kondensuotųjų medžiagų fizikos grupė, vadovaujama LMA tikrojo nario J. V. Vaitkaus, bei eksperimentinės ir teorinės dalelių fizikos grupė, vadovaujama dr. Andriaus Juodagalvio. 2015 m. naujovė – skirtas finansavimas dviejų savičių trukmės CERN greitintuvų mokykloje dalyvauti Evelinai Jaselskytei iš Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, esančio bendradarbiaujančių institucijų sąrašė pagal 2014 m. pasirašytą naują bendradarbiavimo su CERN protokolą.

Tarpininkaujant LR nuolatiniam atstovui prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje ambasadoriui Ryčiui Paulauskui, Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų mokytojai toliau vyko į CERN dalyvauti mokytojų programose; tokių mokytojų Lietuvoje yra jau per 20. Ambasadoriaus

dėka 2015 m. įvyko dar keli bendradarbiavimo plėtotei svarbūs aukšto lygio vizitai. Vasario 16–18 d. oficialaus vizito Ženevoje metu CERN lankėsi ir su mokytojų iš Lietuvos grupe susitiko LR švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis. Švietimo ir mokslo viceministrė Svetlana Kauzonienė su delegacija, kurioje dalyvavo ir Lietuvos universitetų rektorių konferencijos prezidentas VGTU rektorius prof. Alfonsas Daniūnas, FTMC direktoriaus pavaduotoja prof. Nerija Žurauskienė, KTU Medžiagų mokslo instituto atstovas dr. Šarūnas Meškiniš lankėsi CERN 2015 m. balandžio 8–9 dienomis; vizito metu tartasi dėl CERN parodų demonstravimo Lietuvoje 2016 m. ir CERN „Pavasario kursų“ (Spring Campus) – pažintinių mokymų studentams – surengimo VGTU, žvalgytos tolesnio mokslinio ir techninio bendradarbiavimo perspektyvos. Sveikatos apsaugos ministrė Rimantė Šalaševičiūtė su delegacija lankėsi CERN 2015 m. gegužės 20 d., susitiko su CERN generaliniu direktoriumi prof. R. D. Hojeriu ir aptarė hadronų terapijos tyrimus; su medicina susiję CERN projektai buvo pristatyti ir delegacijos nariams iš VU bei LSMU. Liepos 7–8 d. CERN priėmė VU rektoriaus LMA tikrojo nario A. Žukausko delegaciją, kurioje dalyvavo ir VU mokslo prorektorius LMA tikrasis narys R. Jankauskas, KTU Medžiagų mokslo instituto direktorius LMA tikrasis narys S. Tamulevičius, verslo bei meno vadybos atstovai; delegacija iš arti susipažino su mokslu ir technologijomis CERN laboratorijoje, mokslo sklaida ir mokslinių tyrimų įkvėpto meno skatinimu.

Lietuvos siekis tapti CERN asocijuota nare, palaikomas mokslininkų ir minėtas oficialių vizitų metu, gavo naują postūmį, kai apie jį prabilo Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, susitikdama su CERN generaliniu direktoriumi R. D. Hojeriu, jam lankantis Vilniuje 2015 m. spalio 27–29 d. švietimo ir mokslo ministrės Audronės Pitrėnienės kvietimu. Prof. R. D. Hojeris spalio 27 d. LMA dar susitiko su Vilniaus mokslo įstaigų atstovais ir mokslo administratoriais. Spalio 28 d. jį priėmė švietimo ir mokslo ministrė A. Pitrėnienė, ūkio ministras Evaldas Gustas, Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Raimundas Paliukas, Vyriausybės vicekancleris dr. Rimantas Vaitkus, pagal vizito programą prof. R. D. Hojeris Kaune susipažino su KTU ir LSMU. Vizito metu prof. R. D. Hojerį lydėjo LMA prezidentas V. Razumas. Po mėnesio, 2015 m. lapkričio 30 – gruodžio 2 d., LRV vicekanclerio R. Vaitkaus vadovaujama delegacija, kurioje dalyvavo ir KTU rektorius prof. Petras Baršauskas, LSMU rektorius LMA tikrasis narys Remigijus Žaliūnas bei LSMU ligoninės Kauno klinikų vadovas prof. Renatas Jurkevičius, lankėsi CERN; ten KTU, LSMU, Kauno klinikos ir CERN gruodžio 1 d. pasirašė bendrą pareiškimą apie ketinimą bendradarbiauti greitintuvų fizikos ir kitose susijusiose srityse.

LR Prezidentės palaikymu, pritariant Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetui, Ministras Pirmininkas 2015 m. pabaigoje sudarė darbo grupę CERN asocijuotos narystės siekio dokumentui parengti, skirdamas į ją LRV, LMA, ministerijų, verslo bei MOSTA atstovus. V. Razumas, atstovaudamas grupėje Mokslų akademijai, organizavo dokumento dalies apie mokslinį ir techninį bendradarbiavimą su CERN pildymą. Informaciją iki 2015 m. pabaigos pateikė su CERN bendradarbiaujantys mokslininkai dr. A. Juodagalvis, prof. A. Juozapavičius, prof. G. Tamulaitis, LMA tikrasis narys J. V. Vaitkus, LMA Organizacinio skyriaus vadovas dr. Andrius Bernotas.

6.4. EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ REMIAMŲ VALSTYBĖS PLANUOJAMŲ PROJEKTŲ VYKDYMAS

6.4.1. Vykdyti projektai

Projektas „Nacionalinės mokslo populiarinimo priemonių sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ (VP1-3.2-ŠMM-02-V-02-003) pradėtas įgyvendinti 2011 m. liepos 29 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „Žinių apie mokslą ir technologijas gilinimas ir sklaida tarp moksleivių ir jaunimo bei lyčių lygybės moksle skatinimas“. Baigtas įgyvendinti 2015 m. rugsėjo 30 d. Panaudota 99,98 proc. paramos lėšų.

Projekto partneriai: VU, KTU, VDU, MRU, ŠU, VŠĮ „Kino pavasaris“, VŠĮ „Mokslas ir inovacijos visuomenei“, Lietuvos moksleivių sąjunga, Lietuvių katalikų mokslo akademija ir Lietuvos žurnalistų sąjunga.

Projekto tikslas – populiarinti mokslą visuomenėje, skatinti tyrėjų ir visuomenės dialogą. Projekto metu rengiant mokslo festivalius, šventes, kuriant vaikams ir jaunimui skirtas mokslo populiarinimo programas bei audiovizualines priemones siekiama sukurti ir išbandyti mokslo bei technologijų populiarinimo visuomenėje sistemas. Taip pat ugdomi mokslininkų komunikacijos visuomenei įgūdžiai. Šios priemonės padės įgyvendinti pagrindinį „Tyrėjų karjeros programos“ tikslą – didinti tyrėjų skaičių ir mažinti tyrėjų amžiaus vidurkį Lietuvoje.

2015 m. Lietuvos mokslų akademija, įgyvendindama projekto veiklas, organizavo 3 renginius aktualiomis temomis:

- 2015 m. kovo 10 d. konferenciją „Biodujos: aplinkosauginiai, technologiniai, ekonominiai aspektai“ (dalyvių skaičius – 51 asm.);
- 2015 m. birželio 4 d. konferenciją „Vaiko teisė naudotis tobuliausiomis sveikatos sistemos paslaugomis“ (dalyvių skaičius – 100 asm.);
- 2015 m. rugsėjo 29 d. jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferenciją „Lietuvos ekonomikos ateities vizija, strateginiai tikslai ir valstybės misija juos įgyvendinant“ (dalyvių skaičius – 100 asm.). Konferencijai parengta ir išleista pranešimų knyga „Lietuvos ekonomikos ateities vizija, strateginiai tikslai ir valstybės misija juos įgyvendinant“ (tiražas – 200 egz.).

Tęsiant projekto mokslo populiarinimo knygų leidybos veiklą, buvo siekiama didinti išleistos mokslo populiarinimo serijos „Mokslas visiems“ prieinamumą ir skaitomumą, visuomenės informuotumą apie mokslą, naujausias jo tendencijas ir pasiekimus. Visos 12 serijos knygų išleistos elektroninių skaityklių ePUB formatu, apie jas sukurtas vaizdo klipas, parengtos ir publikuotos žinutės „Lietuvos žiniuose“ apie nemokamą elektroninių knygų atsiuntimą, sukurtos ir publikuotos reklamjuostės dešimtyje interneto svetainių, tarp jų – Delfi, Lietuvos jaunimo ir moksleivių centro, VU, reklaminė kampanija 2015 m. rugsėjo mėn. vykdyta viešojo transporto stotelėse Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Papildomu tiražu – po 500 egz. – m. išleistos 4 serijos „Mokslas visiems“ knygos: Meto Ridlio (Matt Ridley) „Raudonoji karalienė“, Spenserio Velso (Spencer Wells) „Pandoros sėkla“, Nilo Šubino (Neil Shubin) „Žuvis tavyje“, Brajeno Feigano (Brian Fagan) „Ilgoji vasara“.

Projekto audito išvados skelbia, kad „Projekto vykdytojo mokėjimo prašymai visais reikšmingais atžvilgiais yra parengti pagal Projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygas bei tikrai ir teisingai parodo finansinius projekto rezultatus“.

6.4.2. Parengti ir pateikti projektai

Europos socialinio fondo agentūrai (ESFA) parengti ir pateikti du projektai, kuriais numatoma tęsti anksčiau LMA patikėtus darbus.

2015 m. rugsėjo 11 d. pateiktas projektas „Periodinių mokslo leidinių leidyba ir jos koordinavimas“ (09.3.3-ESFA-V-711-01-0004). Prašoma paramos suma: 1 303 290,00 Eur. Projekto partneriai: VU, VGTU, ŠU, GTC, LAMMC, ASU, KTU, MRU, LMTA, LKMA, VDU. Projekto partnerių ir leidinių atranka vykdyta 2015 m. vasario 26 – gegužės 25 d.

2015 m. spalio 30 d. pateiktas projektas „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“ (09.3.3-ESFA-V-711-02-0001). Prašoma paramos suma: 1 303 290,00 Eur. Projekto partneriai: VU, VGTU, VDU, VŠĮ „Mokslas ir inovacijos visuomenei“, KU, Baltijos pažangiųjų technologijų institutas, VŠĮ „Kino pavasaris“. Šio projekto partnerių ir veiklų atranka vykdyta 2015 m. liepos 17 – rugpjūčio 31 d.

7. Klausimai ir problemos, kurias siūloma spręsti LR Seimui ir Vyriausybei

- 1) Tikslinga teisės aktais LMA įtvirtinti kaip kolektyvinį ekspertą rengiant valstybinius bei tarpžinybinius projektus jau priešprojektinėje stadijoje.
- 2) Įsteigus integruotus mokslo, studijų ir verslo centrus-slėnius ir aprūpinus mokslo ir studijų institucijų laboratorijas nauja įranga, daugiau ES struktūrinės paramos lėšų ateityje reikėtų skirti mokslininkų žmogiškiesiems ištekliams ugdyti, mokslinėms programoms vykdyti ir mokslinės įrangos eksploatacijos išlaidoms.
- 3) Didinti mokslininko profesijos prestižą ir patrauklumą, skatinti jaunuosius tyrėjus rinktis mokslininko karjerą. Siekiant konkurencingumo darbo rinkoje ir pritraukti į mokslą talentingus absolventus būtina didinti mokslininkų, ypač jaunųjų, atlyginimus ir doktorantų stipendijas. Lietuvos Respublikos Vyriausybė artimiausioje ateityje turėtų persvarstyti 1993-07-08 Vyriausybės nutarimą Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ ir 1 priede didinti švietimo ir mokslo, kultūros ir meno, sveikatos priežiūros ir socialinių įstaigų kitų darbuotojų, taip pat kitų biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų koeficientus bazinės mėnesinės algos dydžiais ir numatyti atlyginimo koeficientus vyriausiesiems ir vyresniesiems specialistams.
- 4) Siekiant skatinti efektyviam darbui mokslo ir studijų institucijas būtina atnaujinti mokslo ir studijų institucijų veiklos vertinimo metodiką.

8. Skirti biudžetiniai asignavimai ir jų panaudojimas

4 lentelė.

Lietuvos mokslų akademijos valstybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas pagal patvirtintą programą ir finansavimo šaltinius 2015 m. gruodžio 31 d. (tūkst. eurų)

Programos kodas	Programos pavadinimas	Ataskaitinio laikotarpio planas įskaitant patikslinimus	Panaudoti asignavimai	Nuokrypis	Įvykdymo proc.
01 010	Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas	1213,1	1208,7	4,4	99,6
	Iš jų:				
	Finansavimo šaltinis k. 11111 Valstybės biudžeto lėšos	1127,4	1127,4	0	100
	Finansavimo šaltinis k. 14111 Pajamų įmokų lėšos	85,7	81,3	4,4*	94,9

* Programos neįvykdymo priežastis: 4,4 tūkst. eurų gauta pajamų mažiau negu buvo planuota.

Programos „Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas“ išlaidų pasiskirstymas 2015-12-31 pagal išlaidų straipsnius

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Sąmata, tūkst. eurų	Panaudota, tūkst. eurų	Nepanaudota, tūkst. eurų	Įvykdyta, proc.
1	Darbo užmokestis	446,1	444,2	1,9	99,6
2	Socialinis draudimas	137,4	136,8	0,6	99,6
3	Ryšiai	4,9	4,9	0	100
4	Transporto išlaikymas	4,3	4,3	0	100
5	Apranga ir patalynė	0,3	0,3	0	100
6	Prekės	53,6	53,5	0,1	99,8
7	Komandiruotės	2,7	2,7	0	100
8	Kvalifikacijos kėlimas	0,3	0,3	0	100
9	Veiklos nuoma	3,4	3,4	0	100
10	Komunalinės paslaugos	37,7	36,6	1,1	97,0
11	Kitos paslaugos (30 str.)	72,5	72,2	0,3	99,6
12	Stipendijoms	15,8	15,8	0	100
13	Kitiems einamiesiems tikslams	40,6	40,6	0	100
14	Ilgalaikis turtas	393,5	393,1	0,4	99,9
	Iš viso:	1213,1	1208,7	4,4	99,6

9. Kitos gautos institucijos lėšos ir jų panaudojimas

9.1. LĖŠOS, SKIRTOS PAVEDIMAMS VYKDYTI

- pagal Lietuvos mokslo tarybos koordinuojamą Nacionalinę lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programą leistas mokslinis periodinis žurnalas „Menotyra“, 2015 m. leidybos kaštai – 12,1 tūkst. eurų;
LMT skyrė 14,1 tūkst. eurų Mokslų akademijos periodinių žurnalų bei knygos „Nerimas 3: išsaugoti Lietuvos valstybę“ leidybai;
- LR ŠMM skirtos lėšos pavedimams vykdyti:
Lietuvos mokslo premijų komisijos, kurią techniškai aptarnauja LMA, veiklos išlaidoms apmokėti panaudota 25,9 tūkst. eurų;
su CERN susijusių projektų vykdytojams pervesta 115,8 tūkst. eurų;
LMA konkurso būdu jauniems mokslininkams paskirtoms premijoms ir stipendijoms išmokėti – 28,8 tūkst. eurų;
- Nacionalinės mokėjimų agentūros skirtais 0,9 tūkst. eurų iš dalies apmokėtos mokslinės konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ organizavimo išlaidos;
- LMA 2015 m. koordinavo vieną valstybės planuojamą projektą ir galutinai atsiskaitė už du baigtus konkursinius ES SF lėšomis finansuojamus projektus: „Nacionalinės mokslo populiarinimo

sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ 2015 metais panaudota 159,7 tūkst. eurų; projektui „Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro „Nemunas“ programos įgyvendinimas, stiprinant partnerystę ir studijų veiklą“ – 22,9 tūkst. eurų; „Lietuvos mokslo ir studijų organizacijų tematinį tinklų plėtra ir tyrėjų kompetencijų ugdymas“ – 3,0 tūkst. eurų.

9.2. KITOS GAUTOS INSTITUCIJOS LĖŠOS

- 2015 m. Mokslų akademijai buvo skirta 6,6 tūkst. eurų parama mokslinėms konferencijoms rengti;
- Pasaulio mokslininkų federacija 2015 m. stipendijoms mokėti pervadė 9,1 tūkst. eurų;
- Valstybinė mokesčių inspekcija pervadė 0,2 tūkst. eurų – 2 proc. nuo gyventojų sumokėto pajamų mokesčio parama.

9.3. GAUTŲ TIKSLINĖS PARAMOS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

- 5-osios jaunųjų mokslininkų konferencijos „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“, vykusios 2015 m. vasario 10 d., organizavimo išlaidos – 3,67 tūkst. eurų – apmokėtos konferencijai skirtomis paramos lėšomis: UAB „VTeX“ – 1,5 tūkst. eurų, „Viltechmeda“ – 580 eurų, „Baltic Amadeus“ – 720 eurų, „Lexnet“ – 290 eurų ir VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“ – 580 eurų;
- Jaunųjų mokslininkų konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ dalinės išlaidos – 1,0 tūkst. eurų apmokėtos UAB „Dotnuvos projekta“ skirtomis lėšomis;
- Gruodžio 10 d. vykusios jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ organizavimo išlaidos – 2,5 tūkst. eurų – apmokėtos bendrovės „Thermo Fisher Scientific Baltics“ paramos lėšomis.
- Pasaulio mokslininkų federacijos lėšomis mokamų stipendijų ir jų aptarnavimo kaštai 2015 m. buvo 9,5 tūkst. eurų.

9.4. LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE

- 1,5 tūkst. eurų – paramos lėšos, skirtos 2016 m. vasario mėn. mokslinės konferencijos organizacinėms išlaidoms apmokėti;
- 6,3 tūkst. eurų – privataus asmens palikimo lėšos LMA veiklai vykdyti, gyventojų parama 2 proc. nuo GPM ir kt.
- 14,7 tūkst. eurų – akad. K. Meškauskio pervestos tikslinės paskirties lėšos ir gautos palūkanos ekonomikos srities jaunesiems mokslininkams skatinti;
- 1,6 tūkst. eurų – nuosavo indėlio lėšos ES SF projektams vykdyti;
- 39,0 tūkst. eurų – gauti išankstiniai mokėjimai už 2016 m. sausio–gegužės mėn. užsienio kalbų tobulinimo kursus;
- 3,1 tūkst. eurų – Lietuvos mokslo tarybos (esančios Akademijos pastate) pervestos lėšos už 2015 m. gruodžio mėn. komunalines paslaugas apmokėti.
- 1,6 tūkst. eurų – Pasaulio mokslininkų federacijos skirtos lėšos stipendijoms mokėti.

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas
prof. VALDEMARAS RAZUMAS

2016 m. balandžio 12 d.

LMA NARIŲ ĮVERTINIMAS

Z. Zinkevičius Valstybės dienos proga apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiuoju kryžiumi.

A. Gaižutis – Ukrainos nacionalinės pedagogikos mokslų akademijos K. D. Ušinskio medaliu.

A. Matulioniui suteiktas Daugpilio universiteto garbės daktaro vardas.

Z. Norkus pelnė Baltijos šalių mokslų akademijų medalį už Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos nepriklausomybės periodų lyginamosios istorinės sociologijos tyrimą; jam taip pat skirtas žurnalo „Veidas“ sociologijos „Mini Nobelis“ už indėlį formuojant akademinį standartą ir šalies ateities įžvalgas.

P. Zakarevičiui suteiktas VDU Garbės profesoriaus vardas.

D. Kaunui – Pagėgių garbės piliečio vardas.

V. Daujotytei skirta Antano Baranausko premija už literatūrą.

V. Martinkui Lietuvos edukologijos universiteto 80-mečio proga skirtas vardinis medalis „Už nuopelnus“.

G. Kuprevičiui įteikta Padėkos premija ir Auksinis scenos kryžius už muzikinės kūrybos teatrui visumą ir žanrinę įvairovę.

K. Strupui suteiktas Nusipelnusio Lietuvos gydytojo garbės vardas ir ženklas.

Už mokslo pasiekimus V. Šikšnys apdovanotas Vilniaus miesto šv. Kristoforo statulėle, o žurnalas „Valstybė“ nominavo jį „Metų žmogaus“ rinkimuose už pasiekimus moksle.

J. Brėdikui Kauno m. savivaldybė suteikė Kauno miesto garbės piliečio vardą.

S. Klimašauskas apdovanotas VU rektoriaus atminimo prizų „Už geriausią 2015 metų tarptautinį patentą“.

Z. A. Kučinskienė 2015 m. išrinkta Vilniaus medicinos draugijos garbės nare ir apdovanota Garbės nario diplomu.

V. A. Bumelis apdovanotas Lietuvos Pramoninkų konfederacijos konkurso nominacijomis „Lietuvos metų gaminys 2015“ (už darbą „Adalimumab biopanašaus monokloninio antikūno gamybos technologijos vystymas“) ir „Sėkmingai dirbanti įmonė 2015“.

J. R. Naujaliui įteikta Gamtos tyrimų centro direktoriaus padėka už darbą Gamtos tyrimų centro mokslo taryboje 2010–2015 metais.

P. Duchovskis apdovanotas Kauno rajono II laipsnio garbės ženklu.

Žemės ūkio ministrės padėkos raštu Č. Jukna apdovanotas už ilgametę aktyvią veiklą ir indėlį mėsinės galvijininkystės sektoriuje. Z. Dabkevičius – už parodų „Agrovizija“ organizavimą ir naujų žemės ūkio technologijų pristatymą.

V. Razumas išrinktas Latvijos MA užsienio nariu.

F. Ivanauskas gavo Ministro Pirmininko, ŠMM ministro padėkas.

A. Fedaravičiui įteikta Lietuvos kariuomenės vado padėka už sėkmingą pratybų „Gintarinė strėlė 2015“ aptarnavimą.

G. Kulvietis apdovanotas Lietuvos standartizacijos departamento prie LR Ūkio ministerijos Garbės ženklu.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAI

Lietuvos mokslų akademijos tikrieji nariai

Antanas Andrijauskas • Juozas Augutis • Vilijandas Bagdonavičius • Jūras Banys • Vytautas Basys • Vidmantas Bižokas • Grasilda Blažienė • Vilmantė Borutaitė • Vincas Būda • Vladas Algirdas Bumelis • Eugenijus Butkus • Zenonas Dabkevičius • Darius Danusevičius • Viktorija Daujotytė-Pakerienė • Rūta Dubakienė • Pavelas Duchovskis • Gintautas Dzemyda • Algimantas Fedaravičius • Algirdas Gaižutis • Juozas Vidas Gražulevičius • Feliksas Ivanauskas • Vitalijus Janickis • Rimantas Jankauskas • Eugenijus Arvydas Janulaitis • Eugenijus Jovaiša • Benediktas Juodka • Gytis Juška • Rimantas Kačianauskas • Artūras Kaklauskas • Gintaris Kaklauskas • Algirdas Kaliaatka • Vytautas Kaminskas • Romualdas Karazija • Aivaras Kareiva • Domas Kaunas • Rymantas Jonas Kažys • Zigmuntas Kiaupa • Kęstutis Kilkus • Saulius Klimašauskas • Arūnas Krotkus • Vaidutis Kučinskas • Zita Aušrelė Kučinskienė • Juozas Kulys • Genadijus Kulvietis • Limas Kupčinskas • Giedrius Antanas Kuprevičius • Aleksandras Laucevičius • Valdas Stanislovas Laurinavičius • Antanas Laurinčikas • Remigijus Leipus • Ričardas Makuška • Albertas Malinauskas • Eugenijus Manstavičius • Vytautas Martinkus • Audrius Sigitas Maruška • Arvydas Virgilijus Matulionis • Valentinas Mikelėnas • Robert Mokrik • Gediminas Motuza Matuzevičius • Algirdas Juozas Motuzas • Jonas Remigijus Naujalis • Evaldas Nekrašas • Vytautas Nekrošius • Gediminas Niaura • Eugenijus Norkus • Zenonas Norkus • Vytautas Ostaševičius • Vygantas Paulauskas • Konstantinas Pileckas • Algis Petras Piskarskas • Povilas Poškas • Liudvikas Pranevičius Minvydas • Kazys Ragulskis • Algirdas Jonas Raila • Rimantas Ramanauskas • Valdemaras Razumas • Kęstutis Sasnauskas • Antanas Sederevičius • Jūratė Sprindytė • Algirdas Petras Stabinis • Jurgis Kazimieras Staniškis • Vidmantas Stanys • Kęstutis Strupas • Bonifacas Stundžia • Donatas Surgailis • Raimundas Šiaučiūnas • Virginijus Šikšnyš • Marijus Arvydas Šliogeris • Vytas Antanas Tamošiūnas • Sigitas Tamulevičius • Eugenijus Ušpuras • Juozas Vidmantis Vaitkus • Algirdas Vaclovas Valiulis • Gediminas Valkiūnas • Leonas Valkūnas • Pranas Viškelis • Povilas Zakarevičius • Edmundas Kazimieras Zavadskas • Mečislovas Žalakevičius • Remigijus Žaliūnas • Antanas Žilinskas • Henrikas Žilinskas • Gintautas Žintelis • Artūras Žukauskas • Vladas Žulkus

Lietuvos mokslų akademijos nariai emeritai

Ramutis Bansevicius • Jurgis Brėdikis • Antanas Buračas • Mykolas Daunys • Vincentas Dienys • Vladislavas Domarkas* • Danielius Eidukas • Irena Eitminavičiūtė** • Jonas Grigas • Romualdas Grigas • Algimantas Grigelis • Edvardas Gudavičius • Česlovas Jukna • Vytautas Juodkazis • Leonardas Kairiūkštis • Antanas Kairys • Sofija Kanopkaitė • Stasys Karazija • Vytautas Kontrimavičius • Antanas Kudzys*** • Albinas Kusta • Pranas Kūris • Mykolas Lasinskas • Alfonsas Merkys • Algimantas Miškinis**** • Jonas Mockus • Antanas Praškevičius • Kazimieras Ragulskis • Vytautas Petras Rančelis • Liūda Rasteikienė***** • Algirdas Sabaliauskas***** • Pranas Sadauskas • Mifodijus Sapagovas • Leonardas Sauka • Vytautas Jonas Sirvydis • Vytautas Konstantinas Sirvydis • Algirdas Skirkevičius • Algirdas Sliesaravičius • Vytautas Pranciškus Straižys • Lionginas Šepetys • Algirdas Šileika • Adolfas Laimutis

* Vladislavas Domarkas mirė 2016-02-29

** Irena Eitminavičiūtė mirė 2016-01-22

*** Antanas Kudzys mirė 2015-10-31

**** Algimantas Miškinis mirė 2015-10-10

***** Liūda Rasteikienė mirė 2015-07-17

***** Algirdas Sabaliauskas mirė 2016-04-17

Telksnys • Antanas Tyla • Giedrius Uždavins • Aleksandras Vasiliauskas • Veronika Vasiliauskienė • Jurgis Vilemas • Zigmas Zinkevičius

49

Lietuvos mokslų akademijos užsienio nariai

Žoresas Alforovas (Žores Alferov) • Aleksandras Alimovas (Aleksandr Alimov) • Kazys Kęstutis Almenas • Algirdas Avižienis • Petras Avižonis • Aleksejus Bogdanovas (Aleksej Bogdanov) • Deividas Bridžesas (David Bridges) • A. G. Deivisas Filipas (A. G. Davis Philip) • Endriu Bušas (Andrew Bush) • Pietras Umbertas Dinis (Pietro Umberto Dini) • Vinfrydas Drochneris (Winfried Drochner) • Robertas Nilas Džounsas (Robert Neil Jones) • Svenas Ekdalis (Sven Ekdahl) • Juris Ekmanis***** • Hansas Jurgenas Foitas (Hans Jürgen Voigt) • Hansas Forsbergas (Hans Forsberg) • Šarlotė Friezė Fišer (Charlotte Froese Fischer) • Maiklas Fulenai (Michael Fullen) • Rivneras Ganijevas (Rivner Ganiev) • Frydrichas Gécė (Friedrich Götze) • Jurijus Gleba (Jurij Gleba) • Janas Harfas (Jan Harff) • Sergejus Inge-večtomovas (Sergej Inge-Vechtomov) • Stivenas Helfordas (Stephen E. Halford) • Rynkas van Hrondelė (Rienk van Grondelle) • Viačeslavas Ivanovas (Viačeslav Ivanov) • Haincas Jerochas (Heinz Jeroch) • Janas Jurkevičius (Jan Jurkiewicz) • Tomas Justelis (Thomas Jüstel) • Romualdas Kašuba • Zdislavas Kaveckis (Zdisław Kawecki) • Vytautas (Victor) Klemas • Emilijus Knystautas • Ivanas Karlas Erikas Magnusonas (Ivan Karl-Eric Magnusson) • Pėteris Malfertaineris (Peter Malfertheiner) • Algis Mickūnas • Gvidas Mikelinis (Guido Michellini) • Zenonas Mruzas (Zenon Mróz) • Stenas Nilsonas (Sten Nilsson) • Panas M. Pardalas (Panos M. Pardalos) • Filipas Patsalis (Philippos C. Patsalis) • Dmitrijus Pavlovas (Dmitrij Pavlov) • Hansas Hartmutas Pėteris (Hans Hartmut Peter) • Andrė Priumo (André Preumont) • Kaliampudis Radhakrišna Rao (Calyampudi Radhakrishna Rao) • Baiba Rivža • Migelis Sanchuanas (Miguel A. F. Sanjuan) • Alfredas Erichas Senas (Alfred Erich Senn)***** • Eva Marija Severinson (Eva Maria Severinson) • Bal Radžas Sėgalis (Bal Raj Sehgal) • Karlas Skirnissonas (Karl Skirnisson) • Kenvėjus Montgomeris Smitas (Kenway Montgomery Smith) • Viktoras Algirdas Sniečkus • Janas Erikas Solheimas (Jan Erik Solheim) • Janis Stradinis (Jānis Stradiņš) • Voldemaras Strykis (Voldemārs Strīķis) • Rolandas Sune Svanbergas (Roland Sune Svanberg) • Viljamas Rygelis Šmolstygas (William Riegel Schmalstieg) • Frydrichas Šolcas (Friedrich Scholz) • Michailas Šuras (Michael Shur) • Viktoras Trajkovskis (Viktor Trajkovski) • Rimas Vaičaitis • Dyteris Verneris (Dieter Werner) • Richardas Vilemsas (Richard Villems) • Romualdas Viskanta • Antoninas Zikikis (Antonino Zichichi)

***** Juris Ekmanis mirė 2016-04-09

***** Alfredas Erichas Senas (Alfred Erich Senn) mirė 2016-03-08

LMA IR SU PARTNERIAIS 2015 METAIS ORGANIZUOTI RENGINIAI**SAUSIO MĖN.**

- Sausio 7 d.** Susitikimas su vienu žymiausių šių dienų baltistu, lietuvių kalbininku, svarbiausiu istorinės kalbotyros specialistu, ištyrusiu ne tik lietuvių kalbos, bet ir tautos kilmę, Lietuvos mokslų akademijos nariu Zigmū Zinkevičiumi, švenčiančiu 90-ies metų jubiliejų (LMA).
- Sausio 9 d.** Diskusija „Gyvūnų sveikatos priežiūros vizija nacionaliniu mastu“ (LSMU).
- Sausio 13 d.** Renginys „Lietuvių kalba doktorantūros studijose“ (LMA).
- Sausio 21 d.** Kauno miesto savivaldybės diena Lietuvos mokslų akademijoje.
- Sausio 23 d.** Pristatyta studija „Fotofiziologinių tyrimų būklė ir jų taikymo perspektyvos augalininkystėje“ (LMA).
- Sausio 23 d.** Tarptautinė Lietuvos chemikų draugijos konferencija „Chemija ir cheminė technologija 2015“, skirta šviesaus atminimo akademiko Vito Daukšo 80-osioms gimimo metinėms (VU Chemijos fakultetas).
- Sausio 27 d.** Mokslo konferencija „Kūrybingumo etiniai ir ekologiniai aspektai: filosofinė ir sociologinė perspektyvos“ (LMA).
- Sausio 29 d.** Seminaras-diskusija „Lietuvos energetinių sistemų kibernetinis saugumas“ (LMA).
- Sausio 29 d.** Vakaras, skirtas meno kultūros žurnalo „Krantai“ 25 leidybos metų sukakčiai ir žurnalo pirmojo vyriausiojo redaktoriaus Vaidoto Daunio (1958–1995) atminimui (LMA).
- Sausio 30 d.** Pristatyta studija „Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai“ (LMA).

VASARIO MĖN.

- Vasario 3 d.** Ataskaitinis Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 10 d.** 5-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ (LMA).
- Vasario 13 d.** Renginys, skirtas Vasario 16-ajai „Kur laisvė eina, ten laimė seka“ (LMA).
- Vasario 17 d.** Susitikimai ir sutikimai „Piza Baltijoje ir baltistika Pizoje“ (LMA).
- Vasario 17 d.** Ataskaitinis Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 17 d.** Ataskaitinis Technikos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 18 d.** Ataskaitinis Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 24 d.** LMA diplomų ir INFOBALT stipendijų įteikimas 5-osios jaunųjų mokslininkų konferencijos laureatams (LMA).
- Vasario 25 d.** Konferencija „M. K. Čiurlionio kūrybos svarba kintančiame pasaulyje“ (LMA).
- Vasario 26 d.** Seminaras-diskusija „Branduolinė energetika šiandien: sąstingis Vakaruose, progresas Rytuose. Pagrindiniai procesus įtakojantys veiksniai“ (LMA).
- Vasario 26 d.** Prof. Juozo Algimanto Krikštopaičio knygos „Neįveikiama teatro galia“ sutiktuvės (LMA).

KOVO MĖN.

- Kovo 5 d.** Prof. Balio Dainio knygos „Urologo užrašai“ sutiktuvės (LMA).
- Kovo 5 d.** Ataskaitinis Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Kovo 6 d.** Konferencija „25 metai laisvės. Patirtis ir perspektyvos“ I dalis (LRS).
- Kovo 9 d.** Lietuvos mokslo premijos laureato diplomų teikimo iškilmės (LMA).
- Kovo 10 d.** Konferencija „Biodujos: aplinkosauginiai, technologiniai, ekonominiai aspektai“ (LMA).
- Kovo 10 d.** Atminimo popietė „Justinas Marcinkevičius – esantis ir grįžtantis“ (LMA).
- Kovo 10 d.** Renginys, skirtas Kovo 11-ajai ir Justino Marcinkevičiaus 85-osioms gimimo metinėms „Tavo ranką jaučiu ant peties, Gimtine“ (Vilniaus įgulos karininkų ramovė).
- Kovo 12 d.** Vakaras, skirtas unikalios asmenybės – garsios vaistininkės, liaudies medicinos žinovės habil. dr. Eugenijos Šimkūnaitės 95-mečiui (LMA).
- Kovo 13 d.** Apskritojo stalo diskusija pasitinkant knygą „Nerimas 2. Tautiškas ir demokratija: tikros ir apgaulingos formos“ (LMA).
- Kovo 17 d.** Mokslinė konferencija „Agronomijos mokslų istorija ir dabartis“ (LMA).
- Kovo 26 d.** Seminaras „Lietuvos energetinis saugumas: visada aktualu“ ir studijos „Lietuvos energetinis saugumas. Metinė ataskaita 2013–2014“ pristatymas (LMA).
- Kovo 26 d.** Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirta konferencija „Lietuvos valstybingumo istorinio paveldo sostinėje puoselėjimas įamžinant valstybės kūrėjų ir gynėjų atminimą“ (LMA).
- Kovo 26 d.** Seminaras-apskritojo stalo diskusija „Europos inovacijų partnerystė – priemonė jungianti gamintojus ir tyrėjus bendrai veiklai, kad nemenkėtų derlius aruoduose“ (ASU).
- Kovo 31 d.** LMA nario Jono Grigo knygos „Ateitis jau atėjo“ sutiktuvės (LMA).

BALANDŽIO MĖN.

- Balandžio 1 d.** MFChMS išvažiuojamasis posėdis „Atsinaujinantys energijos šaltiniai: perspektyvos Lietuvoje“ (LEI).
- Balandžio 7 d.** Pristatyta prof. Gintauto Tamulaičio knyga „Mokslas su prieskoniais“ (LMA).
- Balandžio 9 d.** Seminaras-diskusija „Pasėlių draudimo reikšmė valdant riziką žemės ūkyje: mitai ir perspektyvos“ (ASU).
- Balandžio 10 d.** Mokslinė konferencija „Dirvožemis ir aplinka – 2015“ (ASU).
- Balandžio 14 d.** Mokslinė-praktinė konferencija „Nauji iššūkiai bitininkystei Lietuvoje“ (LEU).
- Balandžio 16 d.** LMA nario Jurgio Brėdikio knygos „Kitokiu žvilgsniu“ sutiktuvės (LMA).
- Balandžio 17 d.** Nacionalinė užkrečiamųjų ligų konferencija „Naujų vakcinų įtraukimas į Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių: patirtis, ateities planai ir iššūkiai“ (LMA).
- Balandžio 17 d.** 1-oji LSMU Medicininės molekulinės biologijos konferencija „Lėtinių ligų biomarkeriai“ (LSMU).
- Balandžio 23 d.** Paskaita „Pjezomechanika Lietuvoje: nuo žaislų iki pjezoelektrinių robotų“ (LMA).
- Balandžio 23–24 d.** 20-oji tarptautinė pediatrių pulmonologų ir alergologų konferencija-mokykla (VU).
- Balandžio 28 d.** Ataskaitinis Lietuvos mokslų akademijos narių visuotinis susirinkimas (LMA).

Balandžio 28 d. Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).

Balandžio 28 d. Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).

Balandžio 30 d. Diskusija apie atnaujinamą Lietuvos energetikos strategiją. I-oji dalis – Šilumos ūkio raida (LMA).

GEGUŽĖS MĖN.

Gegužės 6 d. 21-oji tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Žmogus ir gamtos sauga 2015“ (ASU).

Gegužės 6 d. Akademinių leidinių kalbos redaktorių apdovanojimai (LMA).

Gegužės 6–7 d. Tarptautinė konferencija „Žmogaus ir gamtos sauga 2015“ (ASU).

Gegužės 7 d. Seminaras „Sodininkystės ir daržininkystės mokslo aktualijos ir perspektyvos“ bei sodo žydėjimo šventė (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).

Gegužės 7 d. Renginys, skirtas Spaudos dienai. Pristatyta prof. Liberto Klimkos ir prof. Juozo Algimanto Krikštopeičio knyga „Istorijos vėjų pagairėje. Lietuvos mokslo ir švietimo raidos bruožai“ (LMA).

Gegužės 7 d. Susitikimas-seminaras su Europos Komisijos Mokslo ir inovacijų Generalinio direktorato (DG RTD D4) atstovu Volfgangu Šneideriu (Wolfgang Schneider) (LMA).

Gegužės 8 d. Konferencija, skirta iškiliam Lietuvos žmogui, vienam Sąjūdžio kūrėjų, Nepriklausomybės Akto signatarui Romualdui Ozolui atminti (LMA).

Gegužės 12 d. LMA Technikos mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis „Gamybos procesų pažanga“ AB „Achemoje“.

Gegužės 12 d. Paroda-konferencija „Saugus ir sveikas maistas“ (LSMU Veterinarijos akademija).

Gegužės 12 d. Mokslo žinių diena: Mykolo Romerio universiteto doc. Dovydo Juškos paskaita „Informacinės technologijos. Kas nauja?“ (Fabijoniškių vidurinė mokykla).

Gegužės 12 d. Diskusija „Orientalistika, civilizacinė ir kultūrinė komparatyvistika Lietuvoje: iš sovietmečio į ateitį“ (LMA).

Gegužės 13 d. Diskusija „Kuršių nerijos, kaip UNESCO kultūros vertybių paveldo objekto, miškų tvarkymo koncepcija“ (LMA).

Gegužės 14 d. 9-oji tarptautinė mokslinė konferencija „Gyvasis gamtos ženklas“ (The Vital Nature Sign) (VDU).

Gegužės 19 d. Pristatyta prof. Sigitos Urbienės knyga „Pieno ir jo sudedamųjų dalių biologinė reikšmė“ (LMA).

Gegužės 19 d. Konferencija „Tarptautiniai šviesos metai ir Lietuva“ (LMA).

Gegužės 20 d. Iš ciklo „2014 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. Prof. Ramūno Garunkščio pranešimas „Dzeta funkcijos. Universalumas, nuliai ir momentai“ (LMA).

Gegužės 20 d. Iš ciklo „2014 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. Dr. Giedriaus Sasnausko, dr. Gintauto Tamulaičio, dr. Mindaugo Zarembos pranešimas „Nauji taikiniui specifinių endonukleazinių sąveikos su DNR, reguliacijos ir katalizės mechanizmai“ (LMA).

Gegužės 21 d. Tarptautinė paroda ir konferencija „Food Balt 2015“ (KTU).

Gegužės 22 d. Iš ciklo „2014 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. Dr. Giedrės Samuolienės, dr. Akvilės Viršilės pranešimas „Šviesa – įrankis augalų morfogenezei, produktyvumui ir kokybei valdyti“ (LMA).

- Gegužės 22–23 d.** LMA diena Klaipėdos universitete ir išvažiuojamasis Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus posėdis – „Lietuvos Respublikos šimtmetis: ką ir kaip minėsime?“ (KU).
- Gegužės 26 d.** Iš ciklo „2014 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. Prof. Daumanto Čiplio, dr. Romualdo Rimeikos ir dr. Vytauto Samulionio pranešimas „Aukštadažnės akustinės bangos“ (LMA).
- Gegužės 27 d.** Seminaras „Kas yra inovacija farmacijoje? Ar reikia naujų vaistų Lietuvoje?“ (LMA).
- Gegužės 28 d.** LMA diena Klaipėdos universitete ir išvažiuojamasis Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus posėdis „Chemijos moksliniai tyrimai ir studijos Klaipėdos universitete: situacija ir perspektyvos“ (KU).
- Gegužės 28 d.** ŽŪMMS narių išvažiuojamasis posėdis „Mokslo rezultatų diegimas ir alternatyvūs verslai“ (Varėnos r. Panaros pilnų namų bendruomenė).
- Gegužės 28 d.** Iš ciklo „2014 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. Prof. Rimvydo Simučio pranešimas „Pažangios automatinio valdymo technologijos: galimybės ir ribojimai“ (LMA).
- Gegužės 28 d.** Diskusija apie atnaujinamą Lietuvos energetikos strategiją. II-oji dalis – Elektros energetika: kiek gaminsime ir iš ko gaminsime, kiek importuosime, ką demontuosime? (LMA).

BIRŽELIO MĖN.

- Birželio 2 d.** Technikos mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis į Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalą.
- Birželio 3 d.** Forumas „Mūsų valstybės tikslas“ (LMA).
- Birželio 3 d.** Seminaras „Hidrologiniai ir hidrodinaminiai Klaipėdos uosto plėtros aspektai: problemos ir galimi sprendimo būdai“ (LEI).
- Birželio 3 d.** Mokslo žinių diena Vilniaus mokyklų ir gimnazijų moksleiviams: „Ignotas Jokūbas Masalskis – viena ryškiausių Apšvietos laikmečio asmenybių“ (Vilniaus „Minties“ gimnazija).
- Birželio 4 d.** Konferencija „Vaiko teisė naudotis tobuliausiomis sveikatos sistemos paslaugomis“ (LMA).
- Birželio 4 d.** Tarptautinė konferencija „Ikvėžinės virškinimo trakto ir kepenų ligos“ (LSMU).
- Birželio 5 d.** Mokslo žinių diena Vilniaus mokyklų ir gimnazijų moksleiviams: „Verkių dvaro ansamblio grožis ir reikšmė lietuvių kultūros istorijoje“ (Verkių parke).
- Birželio 8 d.** Konferencija, skirta Lietuvos atkūrimo šimtmečiui „Lietuvos valstybingumo istorinio paveldo puoselėjimas įamžinant valstybės kūrėjų ir gynėjų atminimą“ (LRS).
- Birželio 10–12 d.** Tarptautinė konferencija „Juodųjų serbentų veisimas, auginimas, realizavimas“ (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- Birželio 11 d.** Konferencija „Augalininkystės mokslo naujovės ir technologijų plėtra“ (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- Birželio 17 d.** Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro ir ES šalių akademijų mokslo konsultacinės tarybos jungtinės ataskaitos „Panaudoto branduolinio kuro ir jo atliekų tvarkymas“ (Management of spent nuclear fuel and its waste) pristatymas (LMA) ir aptarimas taikant Lietuvai.
- Birželio 18 d.** Mokslinė-praktinė konferencija „Žemdirbio vasara 2015: Augalų mitybos aktualijos šiuolaikinėje žemdirbystėje“ (ASU, Bandymų stotis).

- Birželio 22 d.** LMA nario Vidmanto Stanio mokslo darbų parodos atidarymas (LMA Vrublevskių biblioteka).
- Birželio 25 d.** Diskusija apie atnaujinamą Lietuvos energetikos strategiją. III-oji dalis – Gamtinės dujos Lietuvos energetikoje: mažėjanti paklausa, padidėjusi pasiūla, brangstanti infrastruktūra. Galimi sprendimai (LMA).
- Birželio 25 d.** Šviesaus atminimo LMA nario Mindaugo Strukčinsko 90-ųjų gimimo metinių minėjimas (LMA).

RUGPJŪČIO MĖN.

- Rugpjūčio 28 d.** Akademiniai skaitymai „Ar branduolinė energetika turi ateitį Europoje?“ (LEI).

RUGSĖJO MĖN.

- Rugsėjo 11 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Prof. dr. Matildos Bylaitės-Bučinskienės paskaita „Dermatologija: kaip mokslas padeda išsaugoti sveiką odą“ (LMA).
- Rugsėjo 14 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Lietuvos mokslo premijos laureato prof. dr. Daumanto Čiplies paskaita „Garsai, kurių negirdime“ (LMA).
- Rugsėjo 14 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Prof. Edoardo Bončinelio (Edoardo Boncinelli) paskaita „Mokslo grožis“ (LMA).
- Rugsėjo 15 d.** Minint LMA prezidento (2003–2009) Zenono Rokaus Rudziko 75-ąsias gimimo metines atidengta paminklinė lenta Žvėryne ant namo, kuriame gyveno Z. R. Rudzikas su šeima; LMA Vrublevskių bibliotekoje atidaryta paroda, LMA organizuota popietė „Pasaulio pilietis: už mokslą, už Lietuvą, už Žemę“.
- Rugsėjo 16 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Lietuvos mokslo premijos laureato dr. Giedriaus Sasnausko paskaita „Bakterijos ir bakteriofagai – amžina kova“ (LMA).
- Rugsėjo 16 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. „Nextures Ventures“ atstovo Pauliaus Briedžio paskaita „Rizikos kapitalo teikiamos galimybės naujiems inovatyviems verslams. 3D spausdinimo technologijos“ (LMA).
- Rugsėjo 17 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Lietuvos mokslo premijos laureato LMA tikrojo nario Pavelo Duchovskio paskaita „Šviesa – įrankis augalų morfogenezei, produktyvumui ir kokybei valdyti“ (LMA).
- Rugsėjo 17 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Prof. Mikelės de Lukos (Michele de Luca) paskaita „Kamieninės ląstelės: mokslas, neuromokslas, etika“ (LMA).
- Rugsėjo 17 d.** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė 2015“. Prof. Salvatorės Marijos Aljočio (Salvatore Maria Aglioti) paskaita „Neuroniniai empatijos skausmui koreliatai“ (LMA).
- Rugsėjo 22 d.** LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių išvažiuojamasis susirinkimas Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultete (Klaipėda).
- Rugsėjo 22 d.** Popietė iš renginių ciklo Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui – 140. Kompozitoriaus LMA tikrojo nario Giedriaus Kuprevičiaus pokalbis „Nežinomas Čiurlionis“ (LMA).
- Rugsėjo 22–25 d.** Tarptautinė mokslinė konferencija „Dirvožemio degradacija: teorija, esama situacija ir apsaugos priemonės“ (LAMMC).
- Rugsėjo 23 d.** Klaipėdos universiteto diena LMA „Klaipėdos universitetui – 25“.
- Rugsėjo 24 d.** Tarptautinė knygotyros konferencija „Mažumų knyga. Istorinės patirtys ir šiandienos raiškos globaliame pasaulyje“ (LMA).

- Rugsėjo 24 d.** Mokslinė konferencija-ekspedicija „Dirvožemio dangos ypatumai Vakarų Kuršo ir Žemaičių aukštumose“ (ASU Agroekosistemų ir dirvožemio mokslų institutas).
- Rugsėjo 24 d.** Susitikimas su Kinijos inžinierinių mokslų akademijos delegacija (LMA).
- Rugsėjo 24 d.** Literatūrinė-muzikinė ir dailės kompozicija „Į pačią gilumą iriuos“, parengta pagal poetės Lakrimos (Lacrima) sonetus, žvelgiant į M. K. Čiurlionio paveikslus ir skambant M. K. Čiurlionio preliudams (Vilniaus jėgulos karininkų ramovė).
- Rugsėjo 25–26 d.** Tarptautinė konferencija „Šiuolaikinio kaimo vizija“ (ŠU).
- Rugsėjo 28 d.** „Chemijos enciklopedijos“ sutiktuvės (LMA).
- Rugsėjo 29 d.** Jaunųjų mokslininkų-ekonomistų konferencija „Lietuvos ekonomikos ateities vizija, strateginiai tikslai ir valstybės misija juos įgyvendinant“ (LMA).
- Rugsėjo 30 d.** Apskritojo stalo diskusija „Neužversta piliakalnių byla: pažinimo vektorių paieškos tąsa“ (LMA).

SPALIO MĖN.

- Spalio 1 d.** Susirinkimas, skirtas iškilaus mokslininko Teodoro Grotuso (Theodor von Grotthuss) 230-osioms gimimo metinėms (LMA).
- Spalio 1 d.** 3-oji Nacionalinė užkrečiamųjų ligų konferencija (LRV).
- Spalio 2 d.** Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis – VĮ miško urėdijų vykdomų ekologinių funkcijų reikšmė ir mokslinių objektų rezultatų apžiūra (Kazlų Rūdos urėdija).
- Spalio 2 d.** Prof. Mečislovo Treinio akademiniai skaitymai „Pridėtinę vertę kuriantis žemės ūkis“ (ASU).
- Spalio 2 d.** Mokslo žinių diena „Karjeros savaitė mokykloje“: VGTU doc. Alvydo Stoškaus ir doc. Igorio Beliajevo paskaita „Studijuokime tiksluosius mokslus“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Spalio 6 d.** Liudviko Rėzos kultūros centras: IV Liudviko Rėzos raštų tomo sutiktuvės (LMA).
- Spalio 6 d.** Mokslo žinių diena: ekskursija į VU Lazerinių tyrimų centrą Vilniaus vidurinių mokyklų moksleiviams. Dr. Domo Paipulo paskaita apie lazerių pritaikymą (VU Lazerinių tyrimų centras).
- Spalio 7 d.** Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro akademiko Eduardo Vilko atminimui skirta popietė (LMA).
- Spalio 8 d.** Apskritojo stalo diskusija „Kintantis lietuvių mąstymas kintančios Europos erdvėje: pažinimo problemos“ (LMA).
- Spalio 13 d.** Pokalbis „Metai po Kristijono Donelaičio jubiliejaus. Kas padaryta ir kas darytina“ (LMA).
- Spalio 15 d.** Konferencija „Biotechnologija Lietuvoje: 40 metų mokslo ir verslo partnerystė“ (LMA).
- Spalio 16 d.** LMA ir Alytaus miesto savivaldybės bendradarbiavimo sutarties pasirašymas (Alytaus m. rotušė).
- Spalio 16 d.** Mokslinė konferencija „Nuo lauko iki stalo – inovatyvūs maisto mokslo ir technologijų sprendimai“ (KTU).
- Spalio 19 d.** Mokslo žinių diena: LMA nario Vytauto Jono Sirvydžio paskaita „Ar galime gyventi su nauja širdimi“? (Vilniaus licėjus).

- Spalio 20 d.** Lietuvos mokslų akademijos narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Spalio 22 d.** Technikos mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis Grigiškių popieriaus fabrike AB „Grigiškės“.
- Spalio 22 d.** Enciklopedinio leidinio „Lietuva“ IV tomo sutiktuvės (LMA).
- Spalio 23 d.** Konferencija „Demografija Lietuvos perinatologijoje: gimimų medicininių duomenų registravimui – 20 metų“ (LMA).
- Spalio 23 d.** Konferencija „Vaikų alergologijos naujienos 2015“ (VU).
- Spalio 26 d.** Apskritojo stalo diskusija „Lietuva mums, mes – Lietuvai“ (Lietuvių kalbos institutas).
- Spalio 27 d.** Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) generalinio direktoriaus prof. Rolfo Dyterio Hojerio susitikimas su Vilniaus mokslo bendruomene (LMA).
- Spalio 27 d.** Tarptautinė mokslinė konferencija „Jaunieji humanitarai ir Kazimieras Būga“ (LMA).
- Spalio 28 d.** Mokslo žinių diena: prof. Pauliaus Miškinio paskaita „Pagrindinės idėjos fizikoje“ (Vilniaus Radvilų gimnazija).
- Spalio 29 d.** Seminaras-diskusija „Biokuras Lietuvos energetikoje: kur plėtros ribos“ (LMA).
- Spalio 29 d.** Tęstinė mokslinė konferencija „Šiuolaikiniai biologijos tyrimai Lietuvoje“, skirta jūros biologijai (LMA).

LAPKRIČIO MĖN.

- Lapkričio 3 d.** Vakaras, skirtas LDK didžiojo maršalkos Vilniaus vaivados kunigaikščio Mikalojaus Radvilos Juodojo 500-osioms gimimo metinėms ir Reformacijos dienai „LDK savarankiškumo sargyboje“ (LMA).
- Lapkričio 4 d.** Mokslo žinių diena: ekskursija į VU Lazerinių tyrimų centrą Vilniaus vidurinių mokyklų moksleiviams (VU Lazerinių tyrimų centras).
- Lapkričio 5 d.** 4-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ (LMA).
- Lapkričio 9 d.** Diskusija „Naujos kartos medžiagos, technologijos ir sistemos statyboje“ ir Artūro Kaklauskio knygos „Biometric and Intelligent Decision Making Support“ (Biometrinis ir intelektualus sprendimo priėmimų palaikymas) sutiktuvės (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija).
- Lapkričio 11 d.** Šviesaus atminimo Lietuvos matematiko, LMA nario Broniaus Grigelionio 80-ųjų gimimo metinių minėjimas (VU Matematikos ir informatikos institutas).
- Lapkričio 11 d.** Mokslo žinių diena: Lietuvos edukologijos universiteto doc. Raimondos Repšytės paskaita „Kaip teisingai apsispręsti renkantis profesiją“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Lapkričio 12 d.** Susitikimas su ELI DC (Extreme Light Infrastructure Delivery Consortium – Ekstremalios šviesos infrastruktūros parengimo konsorciumo) generaliniu direktoriumi prof. Volfgangu Zandneriu (Wolfgang Sandner) (LMA).
- Lapkričio 12 d.** Edukacinė programa, skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms „Į pačią gilumą iriuos“. Programa parengta pagal poetės Lakrimos (Lacrime) eiles, stebint M. K. Čiurlionio paveikslus ir skambant M. K. Čiurlionio preliudams (Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazija).

- Lapkričio 12 d.** Edukacinė programa, skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms „Į pačią gilumą iriuos“. Programa parengta pagal poetės Lakrimos (Lacrima) eiles, stebint M. K. Čiurlionio paveikslus ir skambant M. K. Čiurlionio preliudams (Žemaičių muziejus „Alka“).
- Lapkričio 12–14 d.** 8-oji Baltijos morfologų mokslinė konferencija: tarpdalykinis šiuolaikinės morfologijos pobūdis. (LMA, VU).
- Lapkričio 13 d.** Konferencija „Gyvininkystės darnaus vystymo strategija ir klimato kaitos iššūkiai“ (LSMU Gyvininkystės institutas).
- Lapkričio 13 d.** Mokslo žinių diena: prof. Pauliaus Miškinio paskaita „Įdomioji fizika“ (Vilniaus licėjus).
- Lapkričio 19 d.** Dr. Birutės Railienės ir Dariaus Railos albumo „Vilnius ženkleliuose“ sutiktuvės (LMA).
- Lapkričio 24 d.** Konferencija „Mokslo indėlis į ūkio naujoves“ (LMA).
- Lapkričio 26 d.** susitikimas su Armėnijos mokslų akademijos viceprezidentu prof. Jurijumi Šukurianu (Yuri H. Shoukourian) (LMA).
- Lapkričio 26 d.** Vakaras, skirtas Lietuvos Tarybos pirmininko, teisingumo ministro Stasio Šilingo 130-osioms gimimo metinėms (LMA).
- Lapkričio 26 d.** Seminaras „Elektros rinka Lietuvoje pradėjus veikti jungtims su Švedija ir Lenkija“ (LMA).
- Lapkričio 26 d.** Mokslo žinių diena: LMA tikrojo nario Valdo Laurinavičiaus paskaita „Kaip molekulės atpažįsta viena kitą“ (Vilniaus „Minties“ gimnazija).
- Lapkričio 27 d.** Edukacinė programa, skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms „Į pačią gilumą iriuos“. Programa parengta pagal poetės Lakrimos (Lacrima) eiles, stebint M. K. Čiurlionio paveikslus ir skambant M. K. Čiurlionio preliudams (Akmenės krašto muziejus).

GRUODŽIO MĖN.

- Gruodžio 1 d.** Mokslo žinių diena: Lietuvos edukologijos universiteto doc. Raimondos Repšytės paskaita „Kaip teisingai apsispręsti renkantis profesiją“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Gruodžio 3 d.** ŽŪMMS Miškininkystės sekcijos išplėstinis posėdis-diskusija „Miškų inventorizacija ir miškotvarka: dabartis ir ateities perspektyvos“ (LAMMC Miškų institutas).
- Gruodžio 3 d.** Edukacinė programa, skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms „Į pačią gilumą iriuos“ (Mažeikių r. Renavo dvaras).
- Gruodžio 3 d.** Edukacinė programa, skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms „Į pačią gilumą iriuos“ (Mažeikių r. Sedos Vytauto Mačernio gimnazija).
- Gruodžio 4 d.** Mokslo žinių diena: prof. Liberto Klimkos paskaita „Astrologija ir astronomija: meilės ir neapykantos istorija“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Gruodžio 8 d.** Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Gruodžio 8 d.** Išplėstinis seminaras-diskusija „Kibernetinis saugumas“ (LMA).
- Gruodžio 8 d.** Mokslo žinių diena: pokalbis „Kalbininkui Jonui Jablonskiui 155-eri“. Dalyvauja Lietuvių kalbos instituto vyr. mokslo darbuotojos dr. Rima Bakšienė ir dr. Vilija Sakalauskienė (Vilniaus „Minties“ gimnazija).

- Gruodžio 9 d.** Renginiai, skirti šviesaus atminimo LMA prezidento (1984–1992) Juro Poželos gimimo 90-osioms metinėms „Akademikas Juras Požela. Gyvenimas atiduotas mokslui, Lietuvai ir pasauliui“ (LMA Vrublevskių biblioteka, LMA).
- Gruodžio 9 d.** Seminaras „Požeminių transporto komunikacijų geotechninės sąlygos ir perspektyva Lietuvoje“ (VU Gamtos mokslų fakultetas).
- Gruodžio 9 d.** Tarptautinis seminaras „Augaliniai baltymai maisto/pašarų kokybės ir saugumo pagerinimui Šiaurės ir Baltijos šalyse“ (LMA).
- Gruodžio 10 d.** Jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ (LMA).
- Gruodžio 15 d.** Lietuvos mokslų akademijos narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Gruodžio 15 d.** Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Gruodžio 18 d.** Konferencija „Nėščiąjų priežiūra – galimybė pagerinti dviejų kartų sveikatą“ (LR Seimas).
- Gruodžio 22 d.** Kalėdinis dainininkų Juditos Leitaitės ir Liutauro Navicko koncertas „Spindinčios Kalėdos“ (LMA).

**TARPTAUTINIŲ ASOCIACIJŲ, KURIŲ NARĖ YRA LMA,
2015 M. PARENGTOS MOKSLINĖS REKOMENDACIJOS**

1. Ecosystem services, agriculture and neonicotinoids. EASAC policy report 26, April 2015, ISBN: 978-3-8047-3437-1 (Tarnavimas ekosistemoms, žemės ūkis ir neonikotinoidai)
2. New breeding techniques. EASAC statement, July 2015, 8 p. (Nauji veislių kūrimo būdai. EASAC pareiškimas)
3. Gain of function: experimental applications relating to potentially pandemic pathogens. EASAC policy report 27, October 2015, ISBN: 978-3-8047-3481-4 (Veikimo įgijimas: eksperimentiniai taikymai, susiję su potencialiai pandemiškais patogenais)
4. Facing critical decisions on climate change in 2015. EASAC statement, October 2015, 12 p. (EASAC pareiškimas 2015-aisiais laukia kritiniai sprendimai dėl klimato kaitos)
5. Circular economy: a commentary from the perspectives of the natural and social sciences. EASAC statement, November 2015, 18 p. (Beatliekinis ūkis: komentaras gamtos ir socialinių mokslų požiūriu. EASAC pareiškimas)

NAUDOTI SUTRUMPINIMAI

ALLEA –	Visos Europos mokslų akademijų federacija
ASU –	Aleksandro Stulginskio universitetas
BMGMS –	Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius
CERN –	Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacija
EASAC –	Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinė taryba
ES –	Europos Sąjunga
ESFA –	Europos socialinio fondo agentūra
ESTC –	Energetinio saugumo tyrimų centras
FEAM –	Europos medicinos mokslų akademijų federacija
HSM –	Humanitariniai ir socialiniai mokslai
HSMS –	Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius
IAP –	Tarptautinė mokslų akademijų sąjunga
ICSU –	Tarptautinė mokslo taryba
KTU –	Kauno technologijos universitetas
KU –	Klaipėdos universitetas
LAMMC –	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras
LDK –	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
LEI –	Lietuvos energetikos institutas
LEU –	Lietuvos edukologijos universitetas
LKT –	Lietuvos kultūros taryba
LLTI –	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
LMA –	Lietuvos mokslų akademija
LMAVB –	Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka
LMP –	Lietuvos mokslo premija
LMT –	Lietuvos mokslo taryba
LPK –	Lietuvos pramonininkų konfederacija
LR –	Lietuvos Respublika
LRS –	Lietuvos Respublikos Seimas
LRT –	Lietuvos Respublikos nacionalinis transliuotojas
LRV –	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
LSMU –	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
MA –	mokslų akademija
MFChMS –	Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius
MITA –	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MOSTA –	Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras
MTEP –	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
SF –	Struktūriniai fondai
ŠMM –	Švietimo ir mokslo ministerija
ŠU –	Šiaulių universitetas
TMS –	Technikos mokslų skyrius
UNESCO –	Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacija
UNICEF –	Jungtinių Tautų vaikų fondas
VDU –	Vytauto Didžiojo universitetas
VG TU –	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
VU –	Vilniaus universitetas
ŽŪM –	Žemės ūkio ministerija
ŽŪMMS –	Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius

Leidinio

„Lietuvos mokslų akademijos
2015 metų veiklos ataskaita“
redakcinė taryba:

Vytautas Basys, Vladas Algirdas Bumelis, Zenonas Dabkevičius,
Feliksas Ivanauskas, Domas Kaunas, Algis Petras Piskarskas,
Valdemaras Razumas (pirmininkas), Aleksandras Vasiliauskas,
Gintautas Žintelis

Sudarytojai:

Andrius Bernotas, Domas Kaunas, Rolandas Maskoliūnas

Medžiagą parengė LMA mokslų skyrių pirmininkai Vytautas Basys,
Zenonas Dabkevičius, Feliksas Ivanauskas, Aleksandras Vasiliauskas,
Gintautas Žintelis, moksliniai sekretoriai Silva Aukštinaitytė,
Aurika Bagdonavičienė, Reda Daukšienė, Bronius Jaskelevičius,
Jadvyga Olechnovičienė, Vanda Narušytė, vyriaus. finansininkė
Rasa Aleknavičienė, skyriaus „Mokslininkų rūmai“ vadovė
Aldona Daučiūnienė, l. e. Leidybos skyriaus vadovės pareigas
Zina Turčinskienė, vyriaus. referentė Lyda Milošienė,
Organizacinio skyriaus vadovas Andrius Bernotas ir vyriaus.
specialistės Violeta Skirgailienė, Marija Nijolė Stačiokienė,
Greta Tumkevičienė, archyvarė Elena Vydrina, Užsienio kalbų
centro vedėjas Gražvydas Kirvaitis, LMA Vrublevskių
bibliotekos direktorius Sigitas Narbutas

Apsvarstyta Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo
2016 m. balandžio 12 d. posėdyje, protokolas Nr. 10

Kalbos redaktorė Aurika Bagdonavičienė

Korektorė Genė Griežienė

Apipavidalino Miglė Datkūnaitė

Spausdino UAB „BMK leidykla“

www.bmkleidykla.lt

Tiražas 170 egz., nemokamai

ISSN 2029-9397

THUAN

THUAN

ISSN 2029-9397

9 772029 939005

TRUM